

LETNO XXV. — Številka 82
Cena 70 par

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka in Tržič — Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

G L A S I L O S O C I A L I S T I C N E Z V E Z E D E L O V N E G A L J U D S T V A Z A G O R E N J S K O

GLAS

KRANJ, sobota, 21. 10. 1972

Leta izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trčnik, tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob 420 dneh v letu.

25 LET

DEMONSTRACIJA
globus

kozmetične kolekcije
MARGARET ASTOR

26. IN 27. OKTOBRA OD 13. DO 19. URE
28. O K T O B R A OD 9. DO 15. URE

Delegacija občine Smederevska Palanka v Škofji Loki

Škofja Loka, 20. oktobra — Danes dopoldne je v Škofjo Loko prispela delegacija občine Smederevska Palanka v Srbiji, ki jo vodi njen predsednik Sreten Vladisavljević. V dveh dneh bodo gostje iz Šumadije obiskali več gospodarskih organizacij v občini — Jelovico, Elro, Etiketo, Alpino, Šešir, Alples in Iskro Zeleznikih, šole in druge za-

nimivosti ter se dogovorili za še tesnejše sodelovanje med obema občinama na vseh področjih. Že na sprejemu pri predsedniku škofjeloške občinske skupščine Tonetu Polajnarju pa je bilo poudarjeno, da se stiki, ki so vznikli med zadnjim vojno, vse bolj krepijo. Več o obisku in možnostih sodelovanja med občinama bomo pisali v sredo.

19. in 20. novembra bo na Gorenjskem referendum o združitvi skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov. O tem so se v gorenjskih občinah v okviru organizacij socialistične zveze in sindikalnih organizacij že začele razprave. Pred tem je o predlogu razpravljal tudi že svet gorenjskih občin. Na vseh dosedanjih razpravah pa so menili, da združitev občin skupnosti na Gorenjskem ne bi smela biti sporna.

Lahko bi rekli, da je na Gorenjskem trenutno le še toliko kmečkih prebivalcev, da so pokrajini v okras. Izenačitev pravic v zdravstvenem zavarovanju pa bi pomenila, da v prihodnje število kmečkih prebivalcev ne bi še bolj upadel in da bi kmetje postali enakovredni proizvajalcji v razvoju naše skupnosti. In tudi mladi bi se raje odločali za kmetijsko proizvodnjo. Skratka, tako imenovane ostarele kmetije bi se prav gotovo spet pomladile.

Pred pol stoletja je na Gorenjskem prevladoval predvsem kmečki živelj, ki je

predstavljal zalogo delovne sile za počasi nastajajočo industrijo. Tudi med vojno je prav kmet pomagal osvobodilnim enotam in tudi sam aktivno sodeloval v borbi. Nič manjša in manj pomembna pa ni bila kmetova vloga po osvoboditvi v obnovi domovine in postopni industrializaciji. In tudi danes je tako, da si delavci in kmetje ne morejo zamišljati enega brez drugega, če imamo v mislih napredek kmetijstva in industrije.

Prav zato ob predlagani izenačitvi pravic s področja

zdravstvenega zavarovanja ne bi smeli oklevati. Posebno še, ker na Gorenjskem izenačitev pravic ne predstavlja nikakršnega ekonomskega problema. Za vse kmečke prebivalce bi namreč potrebovali le 160 starih milijonov dinarjev, ali z drugimi besedami, prispevek za zdravstveno zavarovanje bi se moral povečati za 0,08 odstotka. To pa je ekonomsko gledano res zelo malo, družbeno pa bi takšna odločitev pomenila zagotovilo za normalnejši nadaljnji razvoj Gorenjske.

A. Žalar

Kmetje — enakovredni proizvajalci

6. IN 7. STRAN:

Šole in vrtce
v kranjski občini gradijo
po programu

13. STRAN:

Obisk
v inštitutu
Jožef Stefan

30. STRAN:

Čigavi so
predmeti
in vozila?

● NOVO NA TRŽISCU ● NOVO NA TRŽISCU ● NOVO NA TRŽISCU ● NOVO NA TRŽISCU

IZ TOVARNE KLOBUKOV ŠEŠIR, ŠKOFJA LOKA KLOBUKI IN KAPE IZ UMETNEGA USNJA, KI NOSIJO ZNAK

● NOVO NA TRŽISCU ● NOVO NA TRŽISCU ● NOVO NA TRŽISCU ● NOVO NA TRŽISCU

Piccadilly

Ob krajevnem prazniku Žirov

Zirovci bodo v ponedeljek praznovali. Ponovno se bodo spomnili dogodka izpred devetindvajsetih let, ko so enote XXXI. divizije NOV 23. oktobra 1943 osvobodile kraj.

Okupator je že precej pred tem dnem spoznal, da mu zaradi vse manjšega števila somišljenikov in zaradi vse večje vloge osvobodilne fronte postajajo tla pod nogami vroča. Seveda pa Nemci Žirov niso hoteli zapustiti povsem mirno. Še prej je sovražnik dodača oropal čevljarske delavnice in se založil s čevljimi ter drugim materialom. Kasneje pa so, da bi si

zagotovili miren odhod, v kraju nabrali talce in jih zarači varnosti zastražili. Odhod se je res končal mirno, saj so komandanti partizanskih enot uvideli, da je bolje ohraniti življenja domačinov. Po odhodu Nemcev so Žiri zasedle partizanske enote. Začelo se je novo obdobje zgodovine Žirov. Žirovci so začeli graditi domove, tovarne, javne zgradbe, urejati komunalne naprave itd. Vsi prebivalci imajo danes zaposlitve doma. Podjetja iz leta v leto dosega lepše rezultate. Alpina, Etiketa, Mizarsko podjetje, Kladivar in Obrtni cen-

ter stalno širijo proizvodnjo. Napredek je mogoče opaziti na vseh področjih.

Naj naštejem samo nekatere pridobitve v letošnjem letu in pa nekaj takih, ki se Žirovcem obetajo v bližnji prihodnosti. V kraju so bili prav v zadnjih tednih urejeni nekateri cestni odseki (potkritje z asfaltno prevleko), v nekaj tednih bo nared nova proizvodna hala Etikete, Alpina začenja z gradnjo novih proizvodnih prostorov, podobne načrte ima tudi Kladivar, v kratkem se obeta ureditev vodovoda in še bi lahko našteval. Tudi Žirovski športniki so dosegli prav letos izredno lepe rezultate, ne bi pa mogli trditi, da bi kaj bolj svež veter zapihal na kulturnem področju. In kaj si Žirovci ob prazniku najbolj želijo. Zagotovo nič drugega kot to, da bi kraj še naprej napredoval in da se ne bi nikdar več ponovili dogodi izpred tridesetih let.

J. Govekar

Obisk Dušana Gačnika

V četrtek, 19. oktobra, je obiskal jeseniške mladince član predsedstva in sekretariata republiške konference ZMS Dušan Gačnik. Zjutraj se je z vodstvom Železarsko izobraževalnega centra in mladinskim aktivom na ŽIC pogovarjal o dijaškem samoupravljanju, nato pa se je pogovarjal s predstavniki družbenopolitičnih organizacij v občini. Ugotovil je, da mladinska organizacija v ob-

čini dobro sodeluje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v občini, da pa se premalo zavzema za reševanje problemov mladih, ki prihajajo na Jesenice iz drugih republik.

Popoldne si je gost občinske konference ZMS Jesenice pogovarjal s člani mladinskega aktivja v Gradisu ter s člani predsedstva občinske konference ZMS ter s predstavniki aktivov.

D. S.

JESENICE

● V torek, 24. oktobra, bo seja občinskega odbora Zveze rezervnih vojaških starešin občine Jesenice, na kateri bodo razpravljali o možnostih za oživitev strelske dejavnosti v občini. Ugotovili so namreč, da je te dejavnosti v okviru prav na splošni ljudski odpor odločno premalo.

● Na pobudo jeseniške osnovne šole Tone Čufar ter ob sodelovanju obeh osnovnih šol iz Ljubljane in Maribora, ki nosita ime po Tonetu Čufarju, so učenci začeli z akcijo Čufarjev dinar. Z denarjem, ki bi ga zbrali, bi že novembra postavili Tonetu Čufarju v Šentvidu pri Ljubljani spominsko ploščo. Do zdaj so na osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah zbrali okoli 700 dinarjev, računajo pa, da bodo do konca meseca zbrali okoli 900 dinarjev.

D. S.

KRANJ

● Po organizacijah, aktivih in oddelkih zveze komunistov so ta teden obravnavali pismo predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva zveze komunistov Jugoslavije.

● Gorenjske občinske konference socialistične zveze in strokovni odbor sindikat kmetijskih delavcev Gorenjske so v torek pripravile pogovor o organizaciji temeljnih organizacij združenega dela in samoupravnih sporazumih v kmetijstvu. Razpravljali so tudi o uresničevanju zakona o združevanju kmetov v zadruge, organizacije združenega dela in podobne skupnosti.

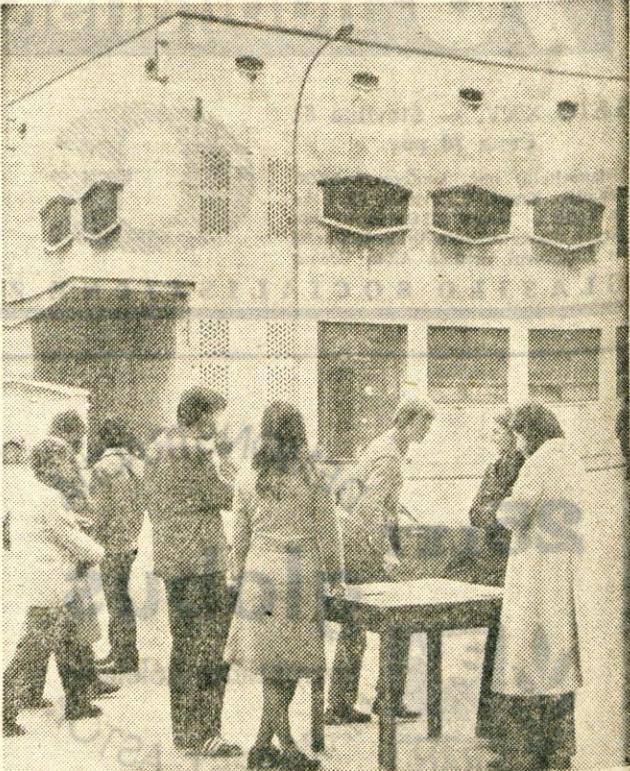
● Na skupni seji predsedstva in komisije za živiljenjske in delovne pogoje občinskega sindikalnega sveta so v četrtek obravnavali priporabe na osnutek zakona o invalidskem in pokojninskem zavarovanju. Govorili so tudi o nalogah sindikalnih organizacij ob pripravah na združitev zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov.

A. Z.

RADOVLJICA

● Na sredini seji obeh zborov radovljiške občinske skupnine so med drugim razpravljali tudi o problematiki ostalih oseb v občini. Odborniki so se strinjali s predlogom radovljiškega društva upokojencev, da se v občini ustanovi socialni zavod za ostarele občane. Predlagali so tudi, da bi zavod uredili v zgradbi blvže kmetijske šole v Poljčah.

A. Z.

SVOBODA IN PRAVICA KOROŠKIM SLOVENCEM so napisali dijaki jeseniške gimnazije prejšnji teden, ko so pred železniško postajo na Jesenicah zbirali podpise občanov. — Foto: D. S.

V spomin Dragoljuba Milovanovića

V petek, 20. oktobra, je odpotovala v Beograd na slovesnost ob odkritju spominskega kipa sekretarju SKOJ Dragoljuba Milovanovića, ki se je pred 50 leti smrtno ponesečil pod Stolom, jeseniška delegacija. Delegacija, ki se bo udeležila slovesnosti v domu poklicne šole v Beogradu, ki nosi ime po Dragoljubu Milovanoviću, sestavlja: predsednik občinskega odbora ZZB NOV Franc Konobelj-Slovenko, predsednik občinske konference ZMS Je-

senice Miro Lapanja, član tovarniške konference ZMS v Železarni Jesenice Lado Sotlar in sekretar občinske kon-

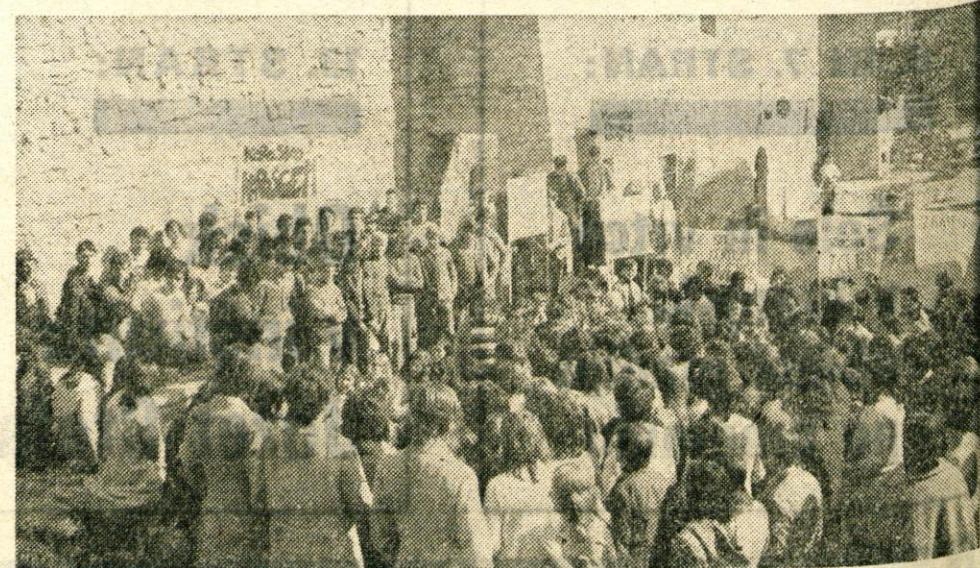
ference ZMS Jesenice Zlatko Vogrič, ki bo obenem zastopal tudi predsedstvo republiške konference ZMS. D. S.

Uspela tribuna mladih

V sredo, 18. oktobra, je bila v sejni dvorani občinske skupnine na Jesenicah prva tribuna mladih, ki jo je organiziralo predsedstvo občinske konference ZMS Jesenice. Predsednik koordinacijskega odbora za zamejstvo, ki deluje v okviru občinske

konference SZDL, Joža Vardi je v polni dvorani govoril mladim o položaju koroških Slovencev.

Prva tribuna mladih je bila zelo uspešna, saj se je udeležilo okoli 180 mladih, predvsem članov klubov OZN na šolah. D. S.

Stevilnim protestom proti divjanju šovinistov na Koroškem so se v sredo pridružili tudi Škofjeločani. Protestno zborovanje in pohod po mestu je pripravila mladinska organizacija na gimnaziji skupno s profesorskim zborom, udeležili pa so se ga tudi učenci poklicne šole in številni občani. Besedilo z ostrom odsodbo zadnjih dogodkov v Avstriji je prebrala predsednica mladinske organizacije na šoli Andreja Božnar. Občinska konference ZMS Škofja Loka pa je poslala protestni pismi avstrijskemu generalnemu konzulu v Ljubljani dr. Heinrichu Riesenfeldu in zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve v Beogradu. (Jg) — Foto: M. Murn

Večja izbira ročnega električnega orodja

Kranjska Iskra podpisala pogodbo o sodelovanju s tovarno ameriške družbe SKIL

Direktor Iskre Elektromehanike Kranj dipl. oec. Jože Hujš in podpredsednik ameriške družbe SKIL ter predsednik za Evropo Hendrik Smit sta v sredo dopoldne v Kranju podpisala pogodbo o sodelovanju med Iskro in tovarno družbe Skil na Nizozemskem. Družba SKIL, ki ima tovarno v Kanadi in dve v Evropi ter več podružnic, je eden največjih proiz-

vajalcev ročnega električnega orodja na svetu. Posebno so znani po takoimenovanem hobby programu — električnem ročnem orodju za domačo rabo, za katerega je zadnje čase povsod po svetu in tudi v naši državi veliko zanimanje. Tako bo Iskri sodelovanje omogočilo, da bo izpopolnila svoj proizvodni program z nekaterimi novimi orodji. Vrednost izmenja-

ve na podlagi pogodbe bo namreč že prihodnje leto znašala okrog milijon dolarjev.

Doslej je bila Iskra v Kranju prvi in edini proizvajalec električnega ročnega orodja v državi. Začetki proizvodnje teh izdelkov segajo v leto 1946, ko so v Iskri razvili prvi električni vrtalni stroj. 1959. leta so začeli sodelovati s švicarsko firmo Perles in se tako uveljavili tudi na zunanjem trgu. Danes je kvaliteta njihovega orodja enaka kvaliteti drugih priznanih proizvajalcev v svetu in ko so letos kupili tovarno Perles v Švici, se je Iskra vključila tudi v razvijano Perlesovo prodajno mrežo po svetu.

Vrednost proizvodnje električnega ročnega orodja v Iskri bo letos znašala 71 milijonov novih dinarjev, prihodnje leto pa že 126 milij. dinarjev. Od tega pa bodo za okrog 770 tisoč dolarjev izdelki izvozili. Podpis pogodbe o sodelovanju, kjer so v sredo izrazili obojestransko zadovoljstvo, bo Iskri pripomogel, da bo še bolj izpopolnila proizvodni program in še bolj utrdila ter razširila svoj položaj v svetu, SKIL pa je dobil partnerja na prav tako zanimivem jugoslovanskem tržišču. Razen tega pa je Iskra partner, ki se glede kvalitev lahko meri z najboljšimi na svetu.

J. V.

A. Žalar

Ugoden izvoz

Kamniška podjetja so v prvem polletju letos izvozila za 4,355.612 dolarjev, kar je za petino več kot v enakem lanskem obdobju. Na prvem mestu je Tovarna usnja z 1,808.446 dolarjev, sledijo Industrija pohištva Stol z 1,117.374, Titan s 499.998, Svilanit s 429.115 dolarji. Izva-

žajo tudi podjetje »Kamnik«, Svit, Živilska industrija in Rudnik kaolina.

96 odstotkov kamniškega izvoza je usmerjeno na konvertibilno tržišče. Skoraj tri četrtine izvoza odpade na Tovarno usnja in Stol.

J. V.

Kamničani kreditirajo kupce

V prvem polletju letos so terjatve kamniškega gospodarstva do kupcev znašale 211 milijonov (novih) dinarjev, obveznosti do dobaviteljev pa 106 milijonov dinarjev. Obveznosti kupcev so se povečale za 17 odstotkov, obveznosti Kamničanov do dobaviteljev pa za 13 odstotkov. Zaloge občinskega gospodarstva so porasle za 41

odstotkov. V letošnjem polletju so bile gospodarske organizacije občine Kamnik 599-krat tožene, kar je skoraj za polovico manj kot lani. To so tožbe med podjetji kupci—dobavitelji zaradi neizplačanih računov. Problem nelikvidnosti tako kot drugod tudi v Kamniku vpliva na gospodarjenje.

J. V.

Spošno gradbeno podjetje Tržič objavlja prosto delovno mesto stroškovnega knjigovodje

Pogoji: srednješolska izobrazba.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas. Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Prijave se bodo sprejemale do 1. novembra 1972.

Načrti so, denarja ni

V Kovorju računajo, da bodo do pomladni zbrali dovolj denarja za začetek gradnje novega kulturnega in gasilskega doma

Ko so v Kovorju prodali staro dom družbenih organizacij (zanj so dobili 81.110 dinarjev) ter nekaj zemljišča, ki je prineslo nadaljnih 50.540 dinarjev, so predlagali, da bi zgradili novo stavbo, v kateri bi imele svoje prostore krajevne družbene organizacije in društva, med njimi tudi gasilci. Občani so to idejo sprejeli, pritrtila pa jí je tudi tržiška občinska skupščina in za gradnjo novega doma namensko dodelila 30.000 dinarjev, kar znesne skupaj 161.650 dinarjev. Razen tega so prebivalci Kovorja, Zvirč, Loke in Hudega za gradnjo družbenega in gasilskega doma s samopri-spevkom zbrali 29.700 dinarjev, kar v primerjavi s številom prebivalcev in hiš (v vseh omenjenih vaseh je 225 hišnih številk) ni veliko.

Kovorjani so pred leti načrt za nov dom naročili, vendar ga je takratni ožji

gradbeni odbor zavrnil ter naročil novega, ki je stal 24.000 dinarjev. Gradbeni odbor je ta načrt potrdil, vendar je njegova slabost ta, da onemogoča etapno gradnjo. Za izgradnjo doma v celoti bi Kovorjani potrebovali okrog 1,800.000 dinarjev. Toliko denarja za zdaj ni in Kovorjani morajo čakati na pomoč, saj zakon pravi, da brez zagotovljenih sredstev izdaja gradbenega dovoljenja ni mogoča. Temelji za nov dom v Kovorju so zakoličeni, graditelji pa čakajo in razmišljajo, kje dobiti toliko denarja, da bi lahko začeli graditi. Pri tem računajo na pomoč tržiške občinske skupščine. Krajevna skupnost in gradbeni odbor pričakujeta, da bodo potem, ko se bo gradnja začela, tudi občani raje priskočili na pomoč in pomagali z denarjem ter prostovoljnimi delom.

J. Košnjek

EXPORT
KOVINOTEHNA CELJE
IMPORT

Blagovnica FUŽINAR Jesenice

**N
A
J
C
E
N
E
J
E**

**I
Z
R
E
D
N
O**

**betonski mešalci LESCHA
konzervatorji LTH
termoakumulacijske peči AEG
barvni televizorji**

ta teden

Protesti

Na raznih sestankih, srečanjih, zborovanjih in manifestacijah v državi so ta teden odločno obsoledili protislovensko divjanje na Koroškem. V slovenski skupščini pa so nekateri poslanci postavili tudi poslanska vprašanja. Od gorenjskih poslancev je vprašanje postavil tudi Martin Košir.

Razprave o pismu

Tudi ta teden so se v državi nadaljevale v organizacijah zveze komunistov razprave o pismu predsednika zveze komunistov Jugoslavije in izvršnega biroja predsedstva ZKJ. Pismo je v četrtek objavil tudi časnik Delo.

Smrt heroja

V Beogradu je nenadoma umrl načelnik generalnega štaba JLA narodni heroj generalpolkovnik letalstva Viktor Buban. Pokopali so ga v torek popoldne v Drevoredu velikanov na novem pokopališču v Beogradu.

Skupščina tabornikov Jugoslavije

V Mariboru se je končala osma skupščina zveze taborniških organizacij Jugoslavije. Na skupščini je govoril tudi predsednik slovenske skupščine Sergej Kraigher, ki je rekel, da je taborniška organizacija ena najbolj enotnih in razširjenih organizacija mladine v Jugoslaviji.

Predsedstvo SZDLJ

Predsedstvo zvezne konference bo v ponedeljek razpravljalo o dejavnosti socialistične zveze na podlagi pisma predsednika ZKJ in izvršnega biroja predsedstva zveze komunistov Jugoslavije.

Manj na tuje

Na medrepubliškem posvetovanju, ki je bilo v Ljubljani, so razpravljali o zapošlovanju naših delavcev v tujini. Ugotovili so, da je treba omejiti zapošlovanje strokovnjakov v tujini in poskrbeti, da se bodo naši delavci začeli vračati.

Prepovedana romanja?

Zvezni sekretariat za delo in socialno politiko resno preučuje predlog, da bi prepovedali romanjo v muslimanske slike kraje zaradi naležljivih bolezni. Dokončna stališča o tem bodo sprejeli prihodnji teden.

Program do konca leta

Izvršni odbor občinske konference SZDL v Tržiču je sprejel delovni program konference in njenih organov do konca letosnjega leta. Program temelji na izhodiščih, ki jih je sprejelo I. zasedanje konference. V programu ima vidno mesto razprava o ustavnih dopolnilih. Tako bo občinska konferenca SZDL v Tržiču pripravila javno razpravo o uresničevanju II. faze ustavnih dopolnil, razpravo o statutu občine po sprejemu dopolnil in razpravo o statutu krajevnih skupnosti po sprejetju dopolnil ustave. Precej svojega dela pa bo posvetila tudi pripravam na volitve ter političnim akcijam pred predlogom za podaljšanje samopriskrbe za izgradnjo šol in vrtcev, ki so ga občani sprejeli na referendumu leta 1968. Značilnost programa je tudi dokaj natančna določitev posameznih nalog konference, izvršnega odbora ter vseh komisij. Pomešano mesto imajo krajevne organizacije SZDL, njihove konference ter sodelovanje z občinsko organizacijo. -jk

Premalo o ustavnih dopolnilih

V tork, 17. oktobra, so se zbrali na svoji redni seji člani predstavlja občinskega sindikalnega sveta Jesenice in razpravljali najprej o uresničevanju ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah. Ugotovili so, da so v jenških delovnih organizacijah v zadnjem času zelo malo govorili o ustavnih dopolnilih in da je le nekaj delovnih organizacij v občini, ki so že organizirale posebne razprave. Med njimi je prav gotovo kolektiv Železarne ter nekatera trgovska podjetja.

Da bi spodbudili delovne organizacije k razpravam, so menili, da bi pri skupščini občine ustanovili posebno komisijo, ki bi skupaj s komisijo za samoupravljanje pri občinskem sindikalnem svetu pomagale delov-

nim organizacijam pri organiziranju teh razprav. Menili so, da bi občinski sindikalni svet in občinski komite ZK temeljito proučila uveljavljanje ustavnih dopolnil v petih, po panogah različnih, delovnih organizacijah. Rezultati naj bi bili nadaljnja orientacija ostalim delovnim organizacijam. O samoupravljanju in o uveljavljanju ustavnih dopolnil bodo več spregovorili tudi na občnih zborih osnovnih organizacij sindikata, ki se začenjajo 20. oktobra.

Nadalje so na seji sprejeli družbeni dogovor o izobraževanju odraslih in mladine in ugotovili, da akcija za pomoč Pomurju kljub dobrim organizacijam še ni stekla polnoma. Z akcijo naj bi zaključili konec oktobra.

D.S.

Rebalans proračuna TIS Kranj

Skupščina Temeljne izobraževalne skupnosti Kranj je na svoji zadnji seji med drugim sprejela tudi rebalans finančnega načrta za leto 1972. Z novim šolskim letom je v financiranju vzgojno izobraževalne dejavnosti prišlo do večjih sprememb, zato je bilo treba v finančni načrt vnesti nekatere spremembe. Osnovne šole v občini imajo pet oddelkov več, od tega dva oddelka podaljšanega bivanja, razen tega pa je v novem šolskem letu treba zagotoviti denar tudi za 460 pedagoških ur več. Zaradi teh sprememb so se sredstva za dejavnost osnovnih in posebne šole zvišala za 298.000 din. Z rebalansom proračuna je namenjeno več denarja za testiranje šolskih novincev in za šolska športna društva, za nekatero druge dejavnosti pa so se sredstva zmanjšala. Zaradi novo sprejete lestvice regresiranih oskrbnin v vrtcih bo letos za to dejavnost po proračunu zmanjšalo denarja, tako da so to postavko zvišali za 80.000 din.

Novost v rebalansu proračuna za letos pa je postavka v višini 500.000 din za nakup opreme. Ta denar bodo porabili za nabavo fonolaboritorija za gimnazijo in osnovno šolo France Prešeren. Tretjino sredstev za nakup te moderne opreme bo prispevala republiška izobraževalna skupnost.

Posebno vprašanje pa ostaja še vedno prevoz učencev iz nekaterih najbolj oddaljenih krajev do osnovnih šol. Doslej so vozili šolske otroke iz Pševa v Kranj z vozilom zavoda za reševalno in tehnično službo, dotrajano vozilo pa bo treba v kratkem zamenjati. Zato je TIS v rebalansu proračuna zagotovilo denar za nakup novega vozila za prevoz otrok s Pševa. Ostaja pa neřešen problem prevoza iz ostalih oddaljenih krajev kot so Jezersko, Zalog in Šenturska gora. Tudi predračun za leto 1973 za zdaj ne predvideva sredstev za rešitev tega problema.

L.M.

Koliko denarja potrebuje družina?

Slovenski sindikati so skušali izračunati, koliko denarja potrebuje štiričanska družina, če želimo, da bo tej družini zagotovljeno življenski minimum. Izračunal so — seveda le približno — da štiričanska družina potrebuje mesečno najmanj 200.000 stari din. Seveda so ob tem družinskom dohodku pomembni še drugi činitelji, ki vplivajo na družinski standard; ali ima družina lastno ali najemniško stanovanje; ali stanuje na podeželu ali v mestu; ali kdo od družinskih članov študira in podobno.

Zveza sindikatov Slovenije se pripravlja na osmi kongres, ki bo v prvi polovici decembra v Portorožu. Med drugim bodo sindikati na kongresu razpravljali tudi o nekaterih problemih v zvezi z zaščito standarda. Standard in življenske razmere ne morejo biti odvisne od dnevnih nihanj na tržišču in v gospodarstvu. Sindikati bodo znova zahtevali, da se odločno opredeli politika cen do osnovnih življenskih potrebščin. Pri vsaki podražitvi (na primer kruha, sladkorja, olja) so vedno najbolj prizadeti delavci z najnižjimi osebnimi dohodki. V Sloveniji je zelo malo delavcev, ki mesečno zaslužijo manj kot 1000 din, toda v Jugoslaviji je takšnih še milijon.

Stališče sindikata je, da mora osebni dohodek ostati ekonomski kategorija. Delavec naj dobi toliko, kolikor je ustvaril na delovnem mestu. Družinam z najnižjimi dohodki bi morali zagotoviti življenski minimum s socialnimi dajatvami in ustrezeno politiko do otroškega dodatka, regresa za stanovanje, štipendije, otroškega varstva, pri regresiranju dopustov itn.

To je le eno od vprašanj, o katerem bodo sindikati govorili na bližnjem kongresu.

J. Vidic

Enodnevni obisk članov RK ZMS v Tržiču

V sredo, 18. oktobra, so bili predstavniki republiške konference ZMS na obisku v tržički občini. Za to priložnost je občinska konferenca ZMS z gosti izvedla razne obiske in pogovore. Tako so bili na pogovoru z mentorjem in političnim aktivom na osnovni šoli heroja Graizerja, z aktivom Tovarne kos in srpov, s političnim aktivom v občini, z aktivom v krajevni skupnosti v Podljubelju, zvečer pa je bil v mladinskom klubu ponovno politični aktiv, na katerem so bili prisotni vsi odgovorni iz vrst mladinske organizacije za njeno delovanje v občini.

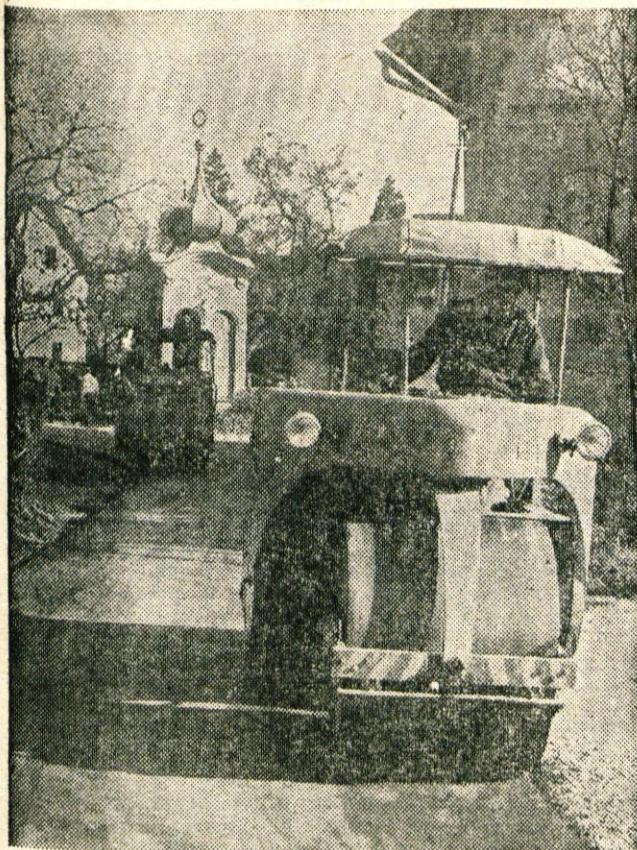
Na mladinskom političnem aktivu občine je najprej spregovoril predsednik ob-

-jp

Prispevki za nakup fluorografskega avtomobila

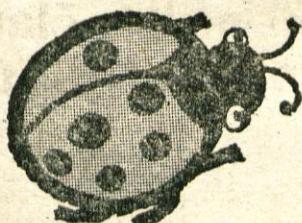
V fluorografski akciji, ki je bila v tržički občini izvedena v drugi polovici septembra, je bilo fluorografiranih 6698 občanov. Koristne akcije pa se iz upravičenih vzrokov ni udeležilo 689 občanov. Pri fluorografiraju so člani organizacije RK zbrali prostovoljne prispevke, ki so jih darovali prebivalci občine. Zbrali so 29.390 dinarjev. Polovico zbranega denarja je obdržala občinska organizacija RK, drugo polovico pa so nakazali in štitu za pljučne bolezni in tuberkolozo na Golniku. Inštitut bo z zbranimi prispevki, ki so jih darovali prebivalci nov fluorografski avtomobil.

-jp

Delavci podjetja Slovenijaceste iz Ljubljane so v četrtek asfaltirali ceste v Predosljah. — Foto: F. Perdan

Iljubljanska banka

Mladinska nagradna igra PIČPOLONICA

Dragi mladi varčevalci!

Naš mladi rod želimo pritegniti s prikupnim načinom varčevanja. Pičpolonica vas bo razveseljevala skozi vse leto, na svetovni dan varčevanja pa bo žreb izbral najsrcenejše.

Kje vse boste našli pičpolonico vas zanima?

- vložki za knjige, kot posebna pozornost;
- pičpolonica svetuje — slikanica za vse otroke, ki varčujejo;
- značka pičpolonica za vsakih 100,00 vloženih dinarjev;
- velika pičpolonica za okras otroške sobe za vlogo 500,00 din;
- varnostne svetleče značke za najmlajše s pičpolonicijo.

Mamicam in očkom bo v veselje vaše varčevanje, mi v banki pa bomo poskrbeli za to, da nas boste radi obiskovali.

Iljubljanska banka
podružnica Kranj

Tudi v Predosljah asfalt

Želja, da bi asfaltirali glavno cesto skozi vas, je v Predosljah živila že dalj časa. Pred dvema mesecema se je krajevna skupnost odločila, da bo cesto asfaltirala in s tem izpolnila predlog občanov. Skupnost je imenovala gradbeni odbor, ki ga vodi Janez Umnik, sestavlja jo pa ga še Lojze Sajovic, Jože Nograšek, Jože Drobun in Herman Pozvek. Gradbeni odbor je predlagal, da bi večino del financirali občani s samoprispevkom, primanjkljaj pa naj bi pokrili krajevna skupnost, družbenopolitične organizacije ter kranjska občinska skupščina. Vsak zapošleni naj bi prispeval 200 dinarjev, vsaka hiša ob cesti 600 dinarjev (ostale 400), vsi lastniki osebnih avtomobilov ali traktorjev pa naj bi dali še po 400 dinarjev. Tako je največji samoprispevek znašal od 1600 do 1800 dinarjev. Zaradi lažjega plačila se je gradbeni

odbor odločil, da bodo občani lahko plačevali v dveh obrokih. Poživu krajevne skupnosti so se prostovoljno odzvali tudi nekateri upokojenci. Tako se je zbralo v blagajni 85.000 dinarjev. Razen tega so se prebivalci obvezali, da bodo prostovoljno opravili nekatera zemeljska dela, dovažali gramoz za ureditev bankin in le-te tudi uredili.

Delavci podjetja Slovenijaceste iz Ljubljane so že asfaltirali okrog 2 kilometra cest, in sicer glavno vaško cesto od Odemsa do Grča in še 4 važnejše odcepe. Nekateri vaščani so ob tej priložnosti asfaltirali na svoje stroške tudi dvorišča. Razen tega so asfaltirali tudi okolico šole, kulturnega doma, cerkve in župnišča. Vrednost teh del presega 30.000 dinarjev. Predstavnik gradbenega odbora nam je povedal, da potekajo dela po programu in da bodo konec tega tedna končana. J. Košnjek

Pomanjkanje električnih števcev

Zaradi netočnih informacij v jugoslovanskem tisku o pomanjkanju električnih števcev je direktor Iskre Elektromehanike Kranj dipl. inž. Jože Hujs v sredo dopoldne sklical tiskovno konferenco in seznanil novinarje z letošnjo proizvodnjo, prodajo na domaćem trgu in doma in s programom teh izdelkov za prihodnje leto.

Kranjska Iskra, ki je 25 let delala na razvoju električnih števcev, je danes edini proizvajalec v državi. Letos je na domaćem trgu nenadoma prišlo do pomanjkanja teh aparatorov; predvsem dvotarifnih števcev. Mnogi za to krivijo Iskro. Vendar pa so v Iskri lani izdelali 420.000 števcev, letos pa jih bodo kar 580.000. V primerjavi z letom 1969 pa se bo letos proizvodnja povečala kar za 2,5-krat.

Do letošnjega neenormalnega popraševanja po električnih števcih je prišlo, ker mnogi zamenjujejo enotarifne z novimi dvotarifnimi števci. Proizvodnjo slednjih so v Iskri v zadnjih letih

nenehno povečevali, letos v zadnjem četrletju pa bodo proizvodnjo še bolj povečali, saj bodo dvotarifne števce delali tudi ob sobotah. Direktor Hujs je pojasnil, da je Iskra vedno sledila potrebam na trgu in se hkrati uveljavljala na tujem tržišču. Letos pa je domaća poraba neenormalna in bo najbrž že v prihodnjem letu popraševanje po teh izdelkih manjše.

Letos bodo približno tretjino števcev izvzili. In ker so si vrsto let prizadevali prodreti tudi na tujem tržišču, zdaj ne morejo čez noč tujega trga zanemariti. Posebno še, ker električne števce na začetnem tujem trgu prodajajo za približno 45 odstotkov dražje kot doma. Razen tega pa se doma dogaja, da Iskrine števce, ki so skoraj enkrat cenejši kot enako kvalitetni uvoženi, domači kupci včasih plačujejo z veliko zamudo. Zato je razumljivo, da Iskra na domaćem trgu električne števce raje prodaja dobrim oziroma takojšnjim plačilom. A. Z.

Prenatrpani vrtci

Lani so v tržiški občini sprejeli v varstvo 165 otrok in sicer v vrtce v Bistrici, v Pristavi in na tržiškem gradu. Ker so morali precej otrok odkloniti, je poslala temeljna izobraževalna skupnost 340 družinam posebno anketo, v kateri jih je spraševala o varstvenih potrebah v občini. Odziv na anketo ni bil najboljši, saj je nanjo odgovorilo le 108 družin. Tudi

letos zanimanje za vpis otrok v vrtce ni bilo nič manjše. Ustanove so sprejele 169 predšolskih in 17 šolskih otrok. Precej otrok so morali odkloniti, in to predvsem na področju Bistrice, Pristave in Križ. Z dograditvijo vrtca v Bistrici se bo problem ublažil, ne pa popolnoma odpravil, saj so potrebe veliko večje od možnosti.

ta teden

Obisk v Rašici

Podjetje Rašica v Gmeljinah je obiskala trgovska delegacija iz Češkoslovaške in se z vodstvom podjetja pogovarjala o nadaljevanju trgovskih stikov. Rašica že 10 let izvaja na Češkoslovaško največ trikotažnega blaga iz Jugoslavije. Tako bo letos Rašica izvozila za milijon dolarjev.

Tekstilci na repu

Po zadnjih statističnih podatkih so Jugoslovani julija letos v družbenem sektorju zaslužili poprečno po 1726, Slovenci pa po 1955 dinarjev. Največ so zaslužili projektanti, na repu po dohodkih pa so tekstilci. Sicer pa so se osebni dohodki v enem letu zvišali poprečno za 13 odstotkov.

Dražje steklenice

Na sestanku združenja industrije stekla in porabnikov steklene embalaže — industrije žganih pijač, vina, sadnih sokov, mineralne vode in piva — so se sporazumeli, da bodo steklene embalaže podražili za 17 odstotkov.

Manj grozdja

Zaradi dejstva bo letošnji pridelek grozdja v Dalmaciji za 25 odstotkov manjši kot lani. Najmanj grozdja bo na otokih in v dolini Neretve. Grozdje je letos počasi zorelo in gnilo.

Ni bilo lojalno

Na pritožbo ZZTP Ljubljana je častno razsodišče pri gospodarski zbornici Jugoslavije ocenilo ravnanje reškega Trans juga in ZZTP Zagreb kot nelojalno konkurenco in podjetji odsodilo z javnim opominom in z objavo odločbe na zbornični skupščini. Podjetji sta namreč prevažali železovo rudo za podjetje Voest iz Bara do Linza po ceni, ki je po trditvah vseh ZZTP v Jugoslaviji nižja od lastnih stroškov.

Večji uvoz

Po podatkih zveznega zavoda za statistiko so naša podjetja septembra letos v tujini kupila za 8 odstotkov več blaga kot lani v istem mesecu. Kaze pa, da se bo do konca leta uvoz še povečal. Po drugi strani pa je bil izvoz septembra za 11 odstotkov večji kot istega meseca lani in za 9 odstotkov večji kot avgusta letos.

Gradnja poteka po programu

Sekretariat koordinacijskega odbora za pripravo in izvedbo programa gradnje šol in vrtcev je v sredo obiskal vsa gradbišča v kranjski občini.

Ko je sekretariat koordinacijskega odbora na seji razpravljal o poteku priprav za izgradnjo šol in vzgojno-varstvenih ustanov v kranjski občini, je sklenil, da si bodo skupaj s predstavniki izvajalcev, krajevnih skupnosti in socialistične zveze ogledali vsa gradbišča v občini, kjer se je že začela gradnja šol in vrtcev. Tako so člani v sredo obiskali Besnico, Bitnje, Orehek, Trboje, Cerkle, Predoslje, Kokrico, Naklo in gradbišče Posebne osnovne šole na Zlatem polju. Ogledali pa so si tudi priprave za začetek gradnje osnovne šole v naselju Vodovodni stolp v Kranju.

Po ogledu je predsednik koordinacijskega odbora Martin Košir povedal:

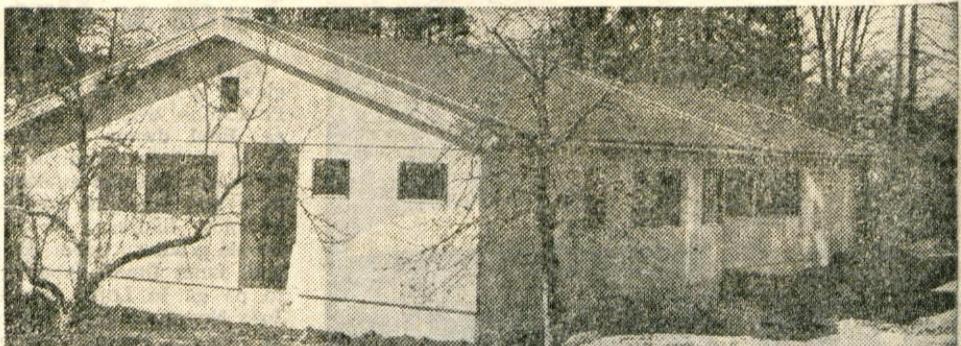
»Ugotovili smo, da gradnja oziroma uresničevanje programa poteka tako kot je bilo predvideno. Za zdaj ni nikjer posebnih zastojev, čeprav se izvajalci srečujejo s pomanjkanjem gradbenega materiala. Če bomo še nekaj časa priča takšni krizi glede pomanjkanje gradbenega materiala, lahko ponekod pričakujemo težave, ker podjetja ne bodo mogla opraviti nekatere predvidenih del za letos. To pa bi pomenilo, da bi se prihodnje leto dokončanje objektov lahko zavleklo. Ne glede na to, pa se po moje izgradnja šol v Besnici, Naklem, na Kokrici, Orehek in

v Trbojah ne bi smela začeti. Prav tako že zdaj lahko skoraj zagotovo rečem, da bodo vrtci v Bitnjah, na Klancu in v Cerkljah odprti konec tega leta.

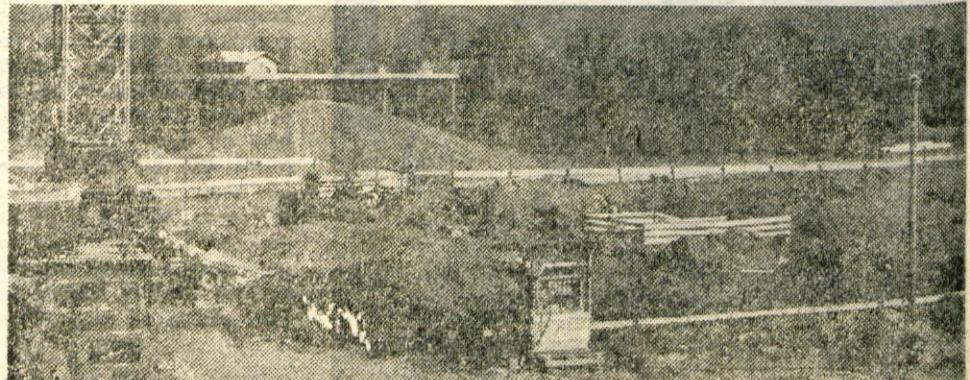
Kot rečeno vsa gradbena dela potekajo po programu. Vzopredno s tem pa se uredničuje tudi finančni načrt celotne akcije. Tako so predračunske vrednosti pokrite. Vseeno pa bi rad opozoril vse delovne organizacije, naj redno vplačujejo svoje obveznosti, ker bi sicer lahko zavirale normalno uresničevanje začrtanega programa.

Sicer pa bo koordinacijski odbor za skupščino in vse občane podal podrobno oceno o uresničevanju programa novembra ali decembra letos.«

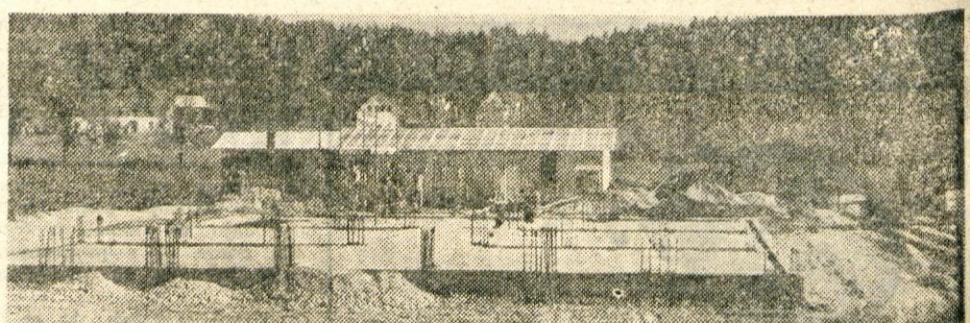
Člani sekretariata, ki so si v sredo ogledali vsa gradbišča, so se zanimali za vse podrobnosti gradenja in hkrati razpravljali tudi o zunanjih ureditvih posameznih objektov. Pri tem so ponovno poddarili, da je zaradi uresničitve gradbenega programa moč dokončno urediti le najnajnežjo okolico objektov. Hkrati pa so menili, da bi glede celotne zunanje ureditve morali že sedaj razpravljati v krajevnih skupnostih in se s predstavniki gradbišč in koordinacijskim odborom dogovoriti za nadaljnje akcije.

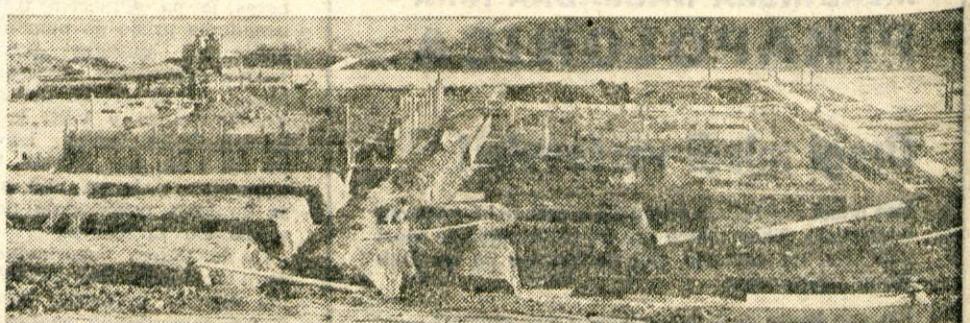
VRTEC V CERKLJAH — Gradi ga Marles iz Maribora. Rok izgradnje je 31. december 1972. Glede zunanje ureditve bosta razpravljalna še Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj in Graditelj iz Kamnika.

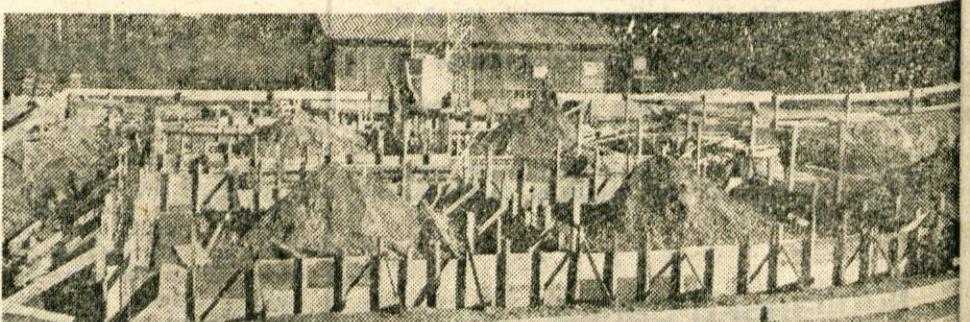
OSNOVNA ŠOLA PREDOSLJE — Gradi jo podjetje Gradis Ljubljana — poslovna enota Jesenice. Rok izgradnje je 31. december 1973. Glavni dohod in ploščad bosta asfaltirana. Parkirni prostori na jugovzhodnem delu pa bodo v makadamski izvedbi.

OSNOVNA ŠOLA NAKLO — Gradi jo splošno gradbeno podjetje Sava Jesenice. Rok izgradnje je 1. avgust 1973. Glavni dohod in dostop z jugozahodne strani bosta asfaltirana.

POSEBNA ŠOLA ZLATO POLJE V KRANJU — Gradi jo splošno gradbeno podjetje Projekt iz Kranja. Rok izgradnje je 31. december 1973. Okolica šole bo asfaltirana po načrtu.

OSNOVNA ŠOLA NA OREHKU — Gradi jo Splošno gradbeno podjetje Projekt iz Kranja. Rok izgradnje je 1. avgust 1973. Dostop do šole bo asfaltiran.

Škofjeloški delavci privarčevali 11 milijonov

Zamisel, da bi delovni ljudje ob koncu meseca le del dohodkov prejeli v podjetju, ostalo pa bi naložili na hranilne knjižice in potem denar jemali po potrebi, nikakor ni nova. Že pred nekaj leti so se prvi kolektivi ogreli za nov način izplačevanja zaslужkov. Nedvomno pa so največ na tem področju storili v škofjeloški občini.

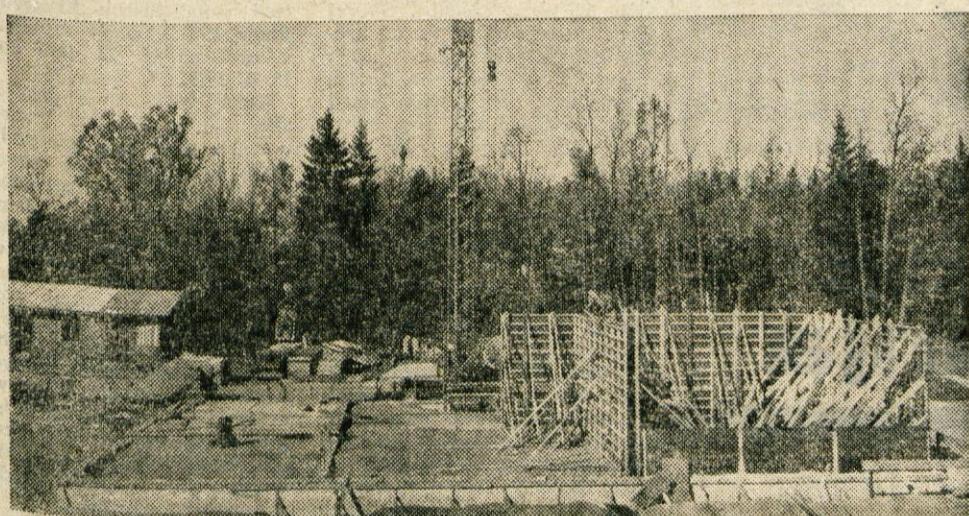
Škofjeloška podružnica Ljubljanske banke, tedaj še GKD, se je s to nalogo spoprijela že leta 1970. Delovnim organizacijam je predlagala, da delavcem izplačajo ob koncu meseca 600 do 1000 dinarjev, ostalo pa naj nalože na hranilne knjižice. Že prvo leto se je za tako izplačevanje zaslужkov ogrelo pet delovnih organizacij, lani jih je bilo že sedemnajst, trenutno pa vлага zaslужke zaposlenih na hranilne knjižice že kar 25 kolektivov ali dobra polovica. 6050 varčevalcev ima na hranilnih knjižicah

poprečno po 2000 dinarjev. Tako se letos skupni privarčevani znesek že nekaj časa mesečno dviguje za okoli milijon, in je že dosegel 11 milijonov dinarjev. Ta vsota pa že ustreza mesečnim potrebam škofjeloškega gospodarstva po kratkoročnih premostitvenih kreditih. To pa je še zlasti pomembno ob sedanji nelikvidnosti in še bolj ob dejstvu, da je škofjeloško gospodarstvo veliko manj dolžno kot pa ima terjatev.

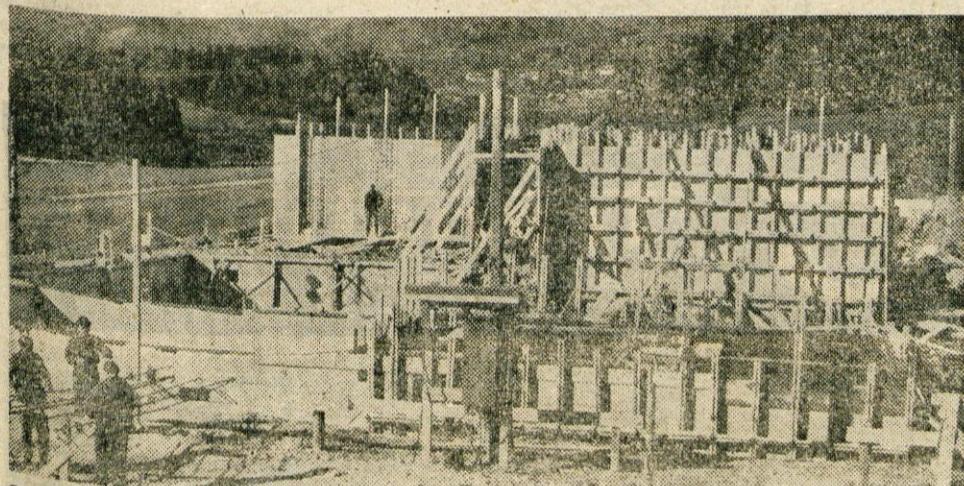
Banka sedaj skuša navezati stike tudi s tistimi delovnimi organizacijami, ki se še niso odločila za varčevanje oziroma izplačevanje osebnih dohodkov prek hranilnih knjižic. Večina so to manjša podjetja z nekaj deset zaposlenimi. Od večjih delovnih organizacij pa na novo obliko izplačevanja zaslужkov ni prešla le Alpina, vendar imajo tudi tam že vse pripravljeno za to akcijo. L. Bogataj

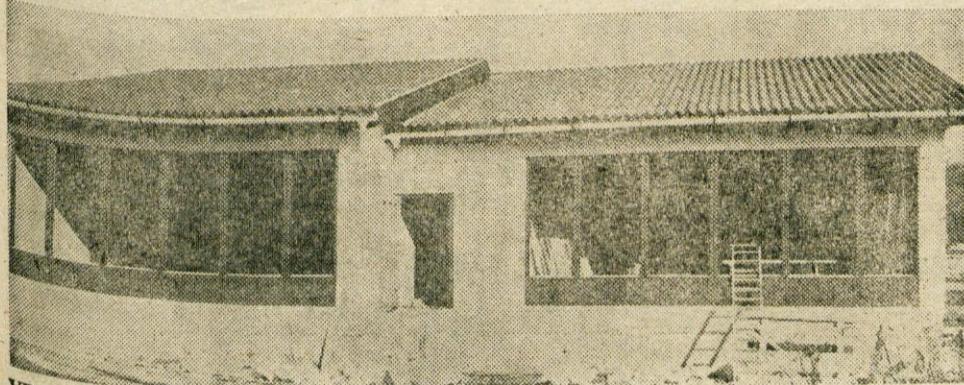
OSNOVNA ŠOLA KOKRICA — Gradi jo podjetje Gradis Ljubljana — poslovna enota Jesenice. Rok izgradnje je 1. avgust 1973. Glavni dohod z vzhodne in peš pot z zahodne strani bosta asfaltirana.

OSNOVNA ŠOLA V TRBOJAH — Gradi jo gradbeno podjetje Graditelj iz Kamnika. Rok izgradnje je 1. avgust 1973. Parkirni prostori in glavni dostop bodo asfaltirani.

OSNOVNA ŠOLA V BESNICI — Gradi jo splošno gradbeno podjetje Sava Jesenice. Rok izgradnje je 1. avgust 1973. Spodnja dovozna cesta bo urejena v makadamu, dostop do šole in zgornja cesta pa bosta asfaltirana.

VRTEC V BITNJAHI — Montažna dela opravlja Marles Maribor, vsa druga pa Komunalni servis Kranj. Rok izgradnje je 31. decembra 1972. Tako dostop kot parkirni prostor bosta asfaltirana.

Pred konferenco z jasnimi stališči in podatki

V sredo zvečer je bila v Tržiču seja izvršnega odbora občinske konference SZDL, na kateri so med drugim obravnavali priprave na zasedanje konference, na katerem bodo pretresali uresničevanje programa gradnje šol in vrtcev v tržiški občini. Osnova za razpravo je bilo poročilo gradbenega odbora ter predlogi, kako program, ki so ga občani leta 1968 podprli in za njegovo uresničevanje s samoprispevkom že četrto leto dajejo svoj denar, izpeljati do konca. Predsednik gradbenega odbora Viktor Kralj je dejal, da so se v Tržiču pred štirimi leti za razpis referendumu odločili predvsem zaradi treh vzrokov. Takrat so dejali, da se mora kvaliteta pouka izboljšati ter racionalizirati šolska mreža, da imajo biti šole opremljene s sodobnimi učili in da se mora vzporedno s tem zmanjšati velik osip na osnovnih šolah. Sprejet je bil ustrezni program.

Tržičani so s sredstvi samoprispevka prenovili vrtec na tržiškem gradu. Zanj so potrošili 63 milijonov starih dinarjev. Sledila so popravila šol v Lešah, v Lomu in v Dolini. Ta dela so vzelila 11 milijonov dinarjev. Leta 1969 so začeli graditi šolo v Križah in jo dve leti kasneje odprli. Predvidevali so, da bodo za gradnjo kriške šole porabili 496 milijonov dinarjev, vendar so se zaradi velikih podražitev ušeli. Šola je veljala 656 milijonov dinarjev, kar je po kvadratnem metru še vedno ceneje od stanovanjske gradnje v tem času. Letos je prišla na vrsto osnovna šola v Bistrici pri Tržiču. Načrt zanjo je podoben načrtu za šolo v Križah. Zaradi drugačnega terena in težjih gradbenih pogojev so ga morali malenkostno spremeniti. Osnova za predračun so bile cene, ki so veljale 31. oktobra lani. Na osnovi teh so gradbeniki izračunali, da bo za bistriško šolo potrebnih 823 milijonov starih dinarjev in to brez opreme in zunanje ureditve. Vsota, potrebna za dokončno ureditev pa bo dosegla milijardo 200 milijonov starih dinarjev. Razen tega so letos popravili tudi šolo v Podljubelju. 1. in 2. razred so usposobili za sodoben pouk, učence 3. in 4. razreda pa bodo prešolali v novo bistriško šolo. Občani so tako rešitvijo soglašajo.

V skladu za izgradnjo šol in vrtcev v tržiški občini se je od začetka leta 1969 do začetka septembra letos nabralo 875 milijonov dinarjev, iz-

datki pa znašajo milijardo 300 milijonov dinarjev. Upoštevana so vsa kreditna sredstva in presežki občinskega proračuna ter proračuna temeljne izobraževalne skupnosti, za katere je skupščina odločila, da se namenijo gradnji šol. Ob branju teh številk bi marsikdo mislil, da gospodarjenje ljudi, odgovornih za gradnjo šol, in uresničevanje programa, ni bilo dobro. Vendar ni tako. Cene gradbenih del, materialov in obrtniških del so se od leta 1968 do danes povečale za 200 odstotkov (!) in takega skoka nihče ni predvideval. Stroški gradenja in popravil šol pa so v enakem obdobju povečali za 100 odstotkov, kar kaže, da so Tržičani dobro gospodarili. Če ne bi bilo takoj, 2 milijarde 567 milijonov starih dinarjev, kolikor bo potrebno za uresničitev leta 1968 sprejetega programa, ne bi bilo dovolj. Kljub tem težavam so bili vsi objekti zgrajeni do roka.

Konferanca SZDL bo morala torej odločiti, kaj storiti, da bo program izgradnje šol uresničen. Na osnovi jasnih podatkov in mnjen strokovnjakov bo morala reči, ali podaljšati samoprispevek in v kakšni obliki.

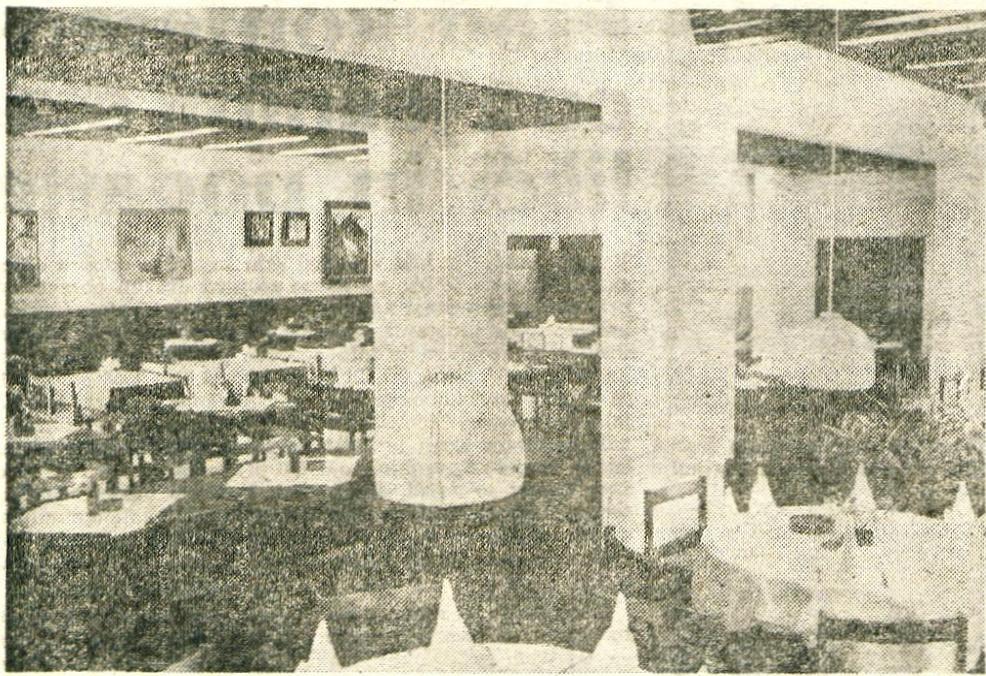
J. Košnjek

V soboto, 21. oktobra, ob 9. uri bo v dvorani skupščina občine Kranj letna skupščina Kluba zdravljjenih alkoholikov Kranj.

Aktiv ZMS tudi v Goričah

V okviru akcije 1000 KS — 1000 aktivov ZMS je bil pred kratkim ustanovljen nov aktiv ZMS V Goričah pri Golniku. Ustanovne konference se je udeležilo približno 40 mladincov in mladink iz Gorič in okoliških krajev. Program dela, ki ga bo izdelalo predsedstvo v tem tednu, bo obsegal predvsem delo na aktualno političnem, kulturnem in športnem področju. Predsednik aktivu Andrej Mali je na konferenci poudaril, da so aktivu zagotovljeni vsi pogoji za uspešno delo.

F. Tonl

Restavracija, več klubskih prostorov in kavarna imajo skupno 300 sedežev. — Foto: F. Perdan

Presežena pričakovanja

Hotel Transturist poživil turizem v Škofji Loki

Čeprav v gospodarstvu občine turizem še ne pomeni veliko, se bodo Škofjeločani lahko letos pohvalili, da so napravili ogromen korak naprej. Podatki za prvih devet mesecev kažejo trikratno povečanje storitev v družbenem sektorju. Statistična služba je lani v enakem času naštela 7321 prenočitev, letos pa je številka že presegla 20.000 prenočitev. Še bolj pa so razveseljive ugotovitve, da je pri tem delež gostov iz tujine kar za trikrat večji kot leto prej. Odkod tolikšen napredek?

Zasluga gre nedvomno novemu Transturistovemu hotelu, ki je že med gradnjo zbudil toliko nasprotujočih si mnenj o upravičenosti takšne naložbe v Škofji Loki. Toda, kot kaže, gradnja ni bila zgrešena, saj objekt obeta že v nekaj letih povrniti stroške. V prvih devetih mesecih letos so namreč zabeležili kar 11.254 prenočitev. Od tega odpade skoraj 40-odstotni delež na tuje goste. Hotel je neprestano zaseden. Celo zavračati morajo nenajavljene goste. Njegova popularnost je segla že daleč prek meja, saj je že za Silvestrovo več kot polovico sob rezervirala skupina Američanov in tudi druge so za ta dan že vse prodane. Poleti pa je v hotelu letovalo veliko Holandcev.

Hotel Transturist stoji v parku ob Kidričevi cesti v Škofji Loki. Bela betonska stavba z velikimi zasteklenimi površinami se lepo ujemata z okolico in prijetno pozivlja podobo tisočletnega mesta, z okraski ulicami, gotskimi cerkvami in gradom iz 16. stoletja. Obiskovalce, posebno tiste, ki pridejo prvič, prijetno presenetijo tudi notranja oprema. Zelen tapisom, temni leseni stropi in pohištvo iz rjavega orchovega lesa,

vse to pa kombinirano z veliko cvetja in zelenja daje prijeten občutek domačnosti.

Hotel je visoke B kategorije. Ima 46 sob s 96 ležišči. Vse sobe imajo kopalnico. Restavracija, več klubskih

prostorov in kavarna imajo skupno 300 sedežev. Razen tega so v hotelu tri seminarške dvorane z 32 do 100 sedeži. Primerne so za organizacijo tečajev, seminarjev, konferenc in podobnih srečanj.

Posebnost hotela je bazen z ogrevano vodo in tako imenovana »bjuti farma« ali lepotilni oddelek. Gostje oziroma obiskovalci lahko poskrbijo za lepoto telesa in obrazu v savni, s podvodno ali suho masažo, lahko gredo k pedikjeru ali pa obliščajo kosmetični in frizerski salon. V prihodnje bo tega še več, vendar v hotelu pravijo, da je o teh načrtih še prezgodaj govoriti.

Se eno prednost tega hotela je treba omeniti. Skoraj ne pozna sezone. Že od spomladis se prek tedna v njem vrstijo seminarji in tečaji, za kar se ima zahvaliti zlasti bližini Ljubljane, prek sobote in nedelje pa je poln izletnikov in rednih gostov. Za zimo pa so že pripravili v povezavi s smučarskim središčem na Starem vrhu pakete storitev, ki vključujejo polne penzije v hotelu, prevoz do žičnic, neomejeno število voženj z njimi in turistično takso.

Gost, ki bo v hotelu vsaj tri dni, se bo lahko poslužil zimskoturističnega paketa, ki velja 120 din na dan. Od petka popoldne do nedelje zvezcer pa velja vikend paket, ki stane 240 dinarjev na osebo. Zimski paket Loka pa nudijo obiskovalcem, ki bodo ostali v hotelu vsaj 7 dni. Stane 750 dinarjev.

Da bi kar najbolj ustregli smučarjem, ki se bodo poslužili paketov, bodo pri-

pravljeni kosila tudi v koči na Starem vrhu. Karta za žičnico pa bo veljala tudi na smučiščih na Pokljuki in Voglju.

Poleg paketov so pri Transturistu pripravili tudi sezonske smučarske karte. Karta za smučišča na Pokljuki, Voglju in Starem vrhu stane 1000 dinarjev in velja od 1. 12. 1972 do 31. 12. 1973. Podobno karto so pripravili v sodelovanju s Creino, ki poleg omenjenih vključuje tudi smučišča na Krvavcu. Stane 1500 dinarjev in velja v času od 15. 12. 1972 do 15. 5. 1973.

Razvoj turistične in gostinske dejavnosti pri transporternem in turističnem podjetju Transturist gre nezadržno dalje. Že skoraj polovico zaposlenih dela na tem področju. Čeprav je težišče dejavnosti v Bohinju in v Primorju, nameravajo obnoviti in polepšati tudi vse manjše obrate v domači občini. Že v prihodnjih dneh bodo začeli obnavljati restavracije na avtobusni postaji v Škofji Loki. Do aprila prihodnje leto bodo v njej uredili sodobno samopostežno restavracijo. V Domu pod planino na Trebiji bodo uredili pokrito teraso in obnovili centralno ogrevanje, na koči na Starem vrhu pa obnavljajo kuhinjo. Vendar je to le del načrtov za naložbe v turistično dejavnost na Škofjeloškem. Os

transturist

Hotel Transturist je visoke B kategorije. Postavili so ga v slikoviti Škofji Loki, tisočletnemu mestu s srednjeveškimi trgi, ozkimi ulicami in mogočnim gradom nad njim. — Foto: F. Perdan

Kako premagati vrtinec nelikvidnosti?

Ob ocenah gospodarskih razmer je spet vse bolj pogosto slišati trditve, da nelikvidnost vpliva že na vsa področja poslovnih odločitev. Zadela je že večino gospodarskih organizacij in ne le njene povzročitelje.

Zakaj se je nelikvidnost tako razširila, že dolgo ni več skrivnost. Razrašča se zaradi izsiljenega kreditiranja posameznih delovnih organizacij, ki hitreje širi obseg svojega poslovanja kot rastejo njihove plačilne sposobnosti. In take delovne organizacije imajo kaj hitro več dolgov kot terjatev in s svojo nelikvidnostjo povzročajo nelikvidnost tudi dobrih gospodarjev. Nelikvidnost širijo tudi tiste delovne organizacije, ki že leta poslujejo z izgubo. Vprašanje izgub pa je še posebno občutljivo tudi zato, ker stroškov slabega gospodarjenja za neuspele poslovne odločitve ne nosijo le povzročitelji, ampak vsa družba. Ob vsakem pojavi izgub namreč posredujejo družbenopolitične skupnosti, ki pomagajo poravnati škodo s sredstvi iz skladov skupnih rezerv, ki jih plačuje vse gospodarstvo, ali pa banke s premostitvenimi krediti.

Poslej objavljujajo, bo drugače: s prakso neodgovornega gospodarjenja in pomoči neodgovornim gospodarstvenikom bomo dokončno prekinili. Že z novim letom naj bi dobra petina jugoslovenskih delovnih organizacij prišla v postopek za sanacijo. Ob tem veliko dela čaka službo družbenega knjigovodstva, ki je že objavila, da bo dosledno izvajala predpise oziroma dogovore.

Vroča jesen se obeta tudi slovenskemu gospodarstvu, čeprav podatki službe družbenega knjigovodstva kažejo, da se v naši republiki nelikvidnost zmanjšuje.

Sredi septembra je imelo le še 115 delovnih organizacij blokirane žiro račune, kar je širikrat manj kot maja. Slovensko gospodarstvo ima letos 27 odstotkov več denarja kot lani, dokodek pa se je povečal kar za 28 odstotkov. Kljub temu pa je na žiro računih gospodarskih organizacij za 8 odstotkov manj denarja kot v enakem času lani, medtem ko so se sredstva negospodarstva povečale za 20 odstotkov. Tako negospodarstvo v primerjavi z gospodarstvom spet lahko več vlagi in tudi bolj zavlačuje z izplačili.

Iz nelikvidnosti se bo torej mogoče izkopati le z discipliniranjem tistih, ki si še vedno nabirajo preveč obveznosti, seveda na račun tistih, ki dobro gospodarijo in morajo nedisciplinirane neprostovoljno kreditirati.

L. B.

Kdo bo kril primanjkljaj?

Ocenjujejo, da bo v škofjeloški občini zmanjkalo 5 do 6 milijonov dinarjev za uresničitev programa gradnje šol — Podaljšan samoprispevek?

Še slabo leto bodo v Škofji Loki pobirali samoprispevek za gradnjo šol, za katerega so se občani odločili na referendumu leta 1968. Z zbranim denarjem je bila zgrajena telovadnica pri osnovni šoli v Železnikih in osnovna šola v Gorenji vasi, gradi pa se šola v naselju Podlubnik v Škofji Loki. Vendar bo za dograditev tega poslopja in za razširitev šole na Trati zmanjkalo denarja.

Primanjkljaj je nastal zaradi skokovitega naraščanja gradbenih stroškov, ki so naraščali hitreje kot prispevki od osebnih dohodkov in pa zato, ker so program gradnje razširili. Vanj so namreč vključili tudi posebno šolo v Škofji Loki, ki bo delovala v sklopu osnovne šole v Podlubniku. Koliko bo zmanjkalo, še niso izračunali, vendar ocenjujejo, da bo zbranih sredstev premalo za 5 do 6 milijonov.

Kje dobiti manjkajoči denar? Kot kaže, je najbolj sprejemljiv način podaljšanje prispevka od osebnega dohodka zaposlenih v delovnih organizacijah. Nekaj razlike pa bi pokrili tudi s posojilom, ki ga nameravajo najeti pri republiški izobraževalni skupnosti. Za tak predlog sta se ogrela občinski sindikalni svet in izvršni odbor občinske konference SZDL, podprt pa ga je tudi komite občinske konference ZKS Škofja Loka. Seveda pa bodo o načinu zbiranja imeli zadnjo besedo delavski svet.

Kakor je bilo poudarjeno v stališčih družbenopolitičnih organizacij bo treba še preden bodo predlog o podaljšanju prispevka delovnih orga-

nizacij posredovali delavskim svetom, rešiti nekatere stvari, ki delo odbora za izgradnjo šol ne kažejo v najlepši luči. Predvsem morajo od delovnih organizacij izterjati vse zastarele obveznosti. Slišati je bilo celo, da z nekaterimi manjšimi delovnimi organizacijami pogodbe o plačevanju še sploh niso sklenjene, vse obveznosti pa so poravnale le tri. Izdelati bodo morali tudi točen program še predvidenih del in predračun potrebnih sredstev, kakor tudi predložiti račune o dosedanjih stroških, da se ne bi kar naprej govorilo le o pri-

bližni oceni primanjkljaja, ki pa bi kaj lahko do zaključka gradnjen narastel še za nekaj milijonov.

Vodstva družbenopolitičnih organizacij v Škofji Loki se tudi sprašujejo, kako je mogoč odbor za gradnjo šol sam, brez vedenosti in privolitve občanov oziroma tistih, ki prispevajo denar za gradnjo, program razširiti za eno šolo več, pa če je ta še tako potrebna. Ob tem poudarjajo, da gre pri tem za vsoto nekaj milijonov, ki bodo padla na ramo že tako močno obremenjenega gospodarstva.

L. B.

Zakaj tako?

Razprave o socialnem razlikovanju preveč enostranske

Če zapišemo, da pri nas obstajajo socialne razlike, ne bomo povedali nič novega. Morda je bilo o tem izrečenih že celo preveč besed. Preveč v primerjavi s tistim, kar je bilo storjenega. Kaj dosti daje od razprav namreč nismo prišli. In še te so se največkrat obrnile le v iskanje tistih, ki imajo po našem mnenju nekoliko preveč, medtem ko na tiste z dna družbe ne oziroma socialne lestvice pozabljamo.

Kako površno se često lotimo teh vprašanj in kako nepremišljene in kratke so naše ugotovitve in predlagane rešitve ter sklepi, je nazorno pokazala anketa, ki so jo izvedli v delovnih organizacijah v Škofjeloški občini. Odgovori na vprašanja, kake so se v kolektivu lotili odpravljanja socialnih razlik, so bili presenetljivo enaki, napisani v dveh, treh stavkih. Pov sod sporočajo, da samoupravni in politični organi v podjetju niso mogli ugotoviti, da bi kdo imel previsoke ali prenizke osebne dohodke, ker osebne dohodke izplačujejo po samoupravnih sporazumih. Zato menijo, da pri njih socialnih razlik ni, saj so tudi osebni dohodki v primerem razpologni ob upoštevanju izobrazbe in položaja. Ni treba dosti premisljati, da ugotovimo, kako so tako ugotovitve enostranske. Osebni dohodki namreč le redko predstavljajo vir bogatja. Bolj bi se bilo treba ozreti na tiste, ki so na spodnji meji prejemkov. Tudi v teh ne gre, da bi kar tako, zaradi odpravljanja razlik zviševali osebne dohodke, verjetno pa je med temi delavci še dosti nerešenih.

nih stanovanjskih vprašanj, izboljšali bi se lahko delovni pogoji, tu je vprašanje varstva in šolanja otrok in še vrsto drugih, ki jih bi bilo treba reševati s širšega družbenega stališča in v okviru podjetja.

Prav v posplošenih razpravah o socialnem razlikovanju je čutiti prikriti ali često tudi ostro ost proti zasebnemu sektorju obrti. Čeprav smo se dogovorili, da smo za to, da omogočamo osebno delo z zasebnimi sredstvi in to določa tudi ustava. Ponokod gredo celo tako daleč, da zahtevajo, da bi bilo treba obrt, ki ni storitvena, prepovedati. Takšne in podobne razprave vnašajo nemir med ljudi, zlasti pa vzneširajo tiste, ki poštano opravljajo svojo obrt. Če vzamemo za izhodišče delo, potem tudi zasebni obrtnik, ki dela sam ali z dovoljenim številom delavcev in ki v redu izpoljuje svoje obveznosti, ne more biti kamen spotike. Če pa njegovo delo ni poštano, je to druga stvar in popolnoma ista, kot velja za druge občane naše družbe.

In če se dotaknemo še učinkovitosti davčne službe in inšpekcijski, ki naj bi bile po mnenju mnogih razpravljalcev edine odgovorne, da se premoženje občanov ugotovi. Vendar samo ugotavljanje še ne bo prineslo dosti sprememb. Potrebna bo močna družbena podpora in tudi ustrezna davčna politika in to ne le za nazaj, temveč predvsem za naprej, sicer se kaj lahko zgodi, da se bodo stvari čez nekaj let spet ponovile.

L. B.

Vaja članov ZRVS

Krajevna organizacija zvezde rezervnih vojaških starešin je imela v soboto orientacijski pohod na osem kilometrov dolgi poti. Rezervni oficirji in podoficirji so na potu reševali teste, topografske značke, topografske naloge, taktične naloge in tekmovali v streljanju. Udeležba na vaji je bila 86-odstotna.

V okviru tekmovanja Isčemo najboljšo organizacijo ZRVS je krajevna organizacija v Podnartu zbrala 230 točk, člani pa so od 3610 možnih točk dosegli 2592 točk. S temi rezultati pa so bili organizatorji zadovoljni.

C. Rozman

vas vabi na obisk trgovine v Kranju na Titovem trgu št. 17, ki je edina v tem mestu specializirana za prodajo najrazličnejših izdelkov iz stekla, porcelana in keramike.

Dobro in poceni boste kupili pri Steklu v Kranju

Podjetje Gorenjska oblačila Kranj išče dve kvalificirani šivilji oziroma krojača za potrebe obrata konfekcije Kranj.

Pogoji: KV šivilja ali KV krojač, enoletna praksa, lahko tudi začetnik, 2-mesečno poizkusno delo.

Kandidati naj osebno dostavijo pismene ponudbe v splošno kadrovsko službo Gorenjskih oblačil v Kranju, Prešernova c. 6

VELETRGOVSKO STEKLO EXPORT
PODGETJE JUBLJANA IMPORT

Nova prodajalna
Ona-On
v Kranju

Skoraj vse za njega in njo in še marsikaj

Pred nekaj dnevi je podjetje Jugotekstil Impex, notranja trgovina Ona — On odprlo v Kranju svojo novo prodajalno. Prodajalno je lahko najti, saj je v središču mesta zraven kina Center in le nekaj korakov od avtobusne postaje. Nanjo opozarjajo tudi velika izložbena okna, ki vabijo na ogled moderne, prijetno in pregledno urejene prodajalne. Že po imenu nove prodajalne bi lahko uganili, da bomo tu lahko kupovali ženska in moška oblačila, na policah in obešalkinah pa bi našli tudi kaj za otroke.

Poglejmo, najprej, kakšna je izbira ženskih oblačil. Zradi letnega časa je vsekakor najbolj aktualen nakup zimskega plašča. Izbiramo lahko med mladostnimi športnimi jesenskimi plašči na primer iz žameta, seveda pa je večja izbira na drogu, kjer vise že zimski plašči. Da bi ustregli kupcem, so na voljo izdelki številnih znanih konfekcijskih podjetij kot so Tip-top Ljubljana, Kroj iz Škofje Loke,

Mura, Novost Tržič in druga. Cene zimskih plaščev so od 590 din navzgor.

V prodajalni lahko izbirate tudi med ženskimi oblekami iz diolen lofta, jerseyja in drugih vrst blaga. Posebno velika je izbira ženskih kril, med njimi so posebno lepa in praktična nagubana škotska krila. Na izbri so tudi moderne široke ženske hlače vseh velikosti in iz različnih materialov. Na pollicah pa najdemo puloverje in jopice, ki sploh niso dragi. Seveda so tu še kostimi z dolgimi in taki s kratkimi jopicami iz toplega tweeda in drugih materialov.

Tudi izbira med izdelki moške konfekcije je v novi prodajalni zelo pestra. Če se ne ogrevate za moderno krojene moške obleke, še vedno lahko izbirate med klasičnimi modeli. Tudi izbira med moškimi plašči je takša: na voljo so klasični, pa tudi takki, po katerih bodo segali mlajši kupci.

Tudi moških dolgih hlač je veliko — od športnih, krojenih iz žameta in drugih pri-

mernih blag, pa do dražjih krojenih iz kvalitetnejših materialov. Moškim kupcem so na voljo tudi pletenine in seveda tudi srajce.

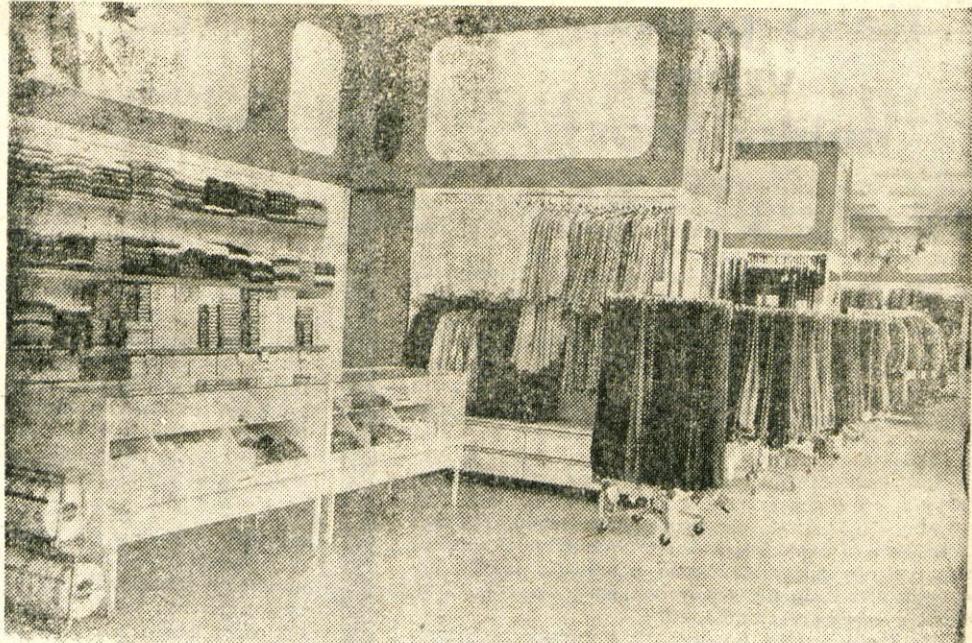
Za vse

Razen konfekcije ima Ona — On tudi zalogo moškega in ženskega perila, nogavic, kravat, jutranjih halj in podobnih izdelkov. Tudi za športne priložnosti so razen vetrovk na voljo še posebej lepe ženske trenirke. Med modnimi dodatki omenimo še rokavice, usnjene pasove, torbice, moške klobuke, krvnene ovratnice, šale, volnene kape in kape iz umetnega krvna in še marsikaj.

Vso to pestro izbiro v prodajalni Ona — On dopolnjujejo še moški, ženski in otroški čevlji tovarn Zmaga Ljubljana in Jadran — Ciciban iz Mirna pri Gorici. In če vas ravno ujame dež — tudi dežnik lahko kupite v tej prodajalni.

Skratka: v prodajalni Ona — On se da v kratkem času oblači od nog do glave, brez izgubljanja časa s tekanjem od trgovine do trgovine. Ob nakupu vam seveda pomaga lahko tudi strokovni nasvet prodajalca.

Prodajalna Ona — On v Kranju, Cesta JLA 2, pri kinu Center je odprta vsak dan od 7. do 19. ure.

Bogata izbira. — Foto: F. Perdan

Nova prodajalna Ona-On v Kranju zraven kina Center. — Foto: F. Perdan

Luskovec Franc

16. oktobra smo se na pokopališču v Škofji Loki poslovili od našega sodelavca, področnega nadzornika v Škofji Loki Franca Luskovca. Vzornega in neumornega člana AMD, ZZB NOV, ZKS in SZDL so na zadnji poti pospremili tudi številni sorodniki, prijatelji in someščani.

Franc Luskovec se je že kot 15-leten fant zaposlil v škofjeloški elektrarni in je tam ostal vse do odhoda v partizane leta 1943. Po končani vojni je postal upravnik elektrarne in je na tem delovnem mestu ostal do leta 1948, ko se je elektrogospodarstvo na Gorenjskem združilo. Tedaj je prevzel delo rajonskega monterja v Škofji Loki. Nastopno je delal kot področni nadzornik za območje Škofje Loke, Medvod, Poljanske in Selške doline.

Pokojnik je vestno in z izrednim smisлом za razvoj in napredek podjetja sodeloval tudi v samoupravnih organih podjetja. Večkrat je bil predsednik delavskega sveta, upravnega in poslovnega odbora.

Vsa elektrifikacijska dela na tem območju so bila

Kolektiv
OZP Elektro Kranj

DROBCI

**HENRIK
ZBIL**

Imamo več izmišljenih sovražnikov kot resničnih in bolj se borimo z izmišljenimi kot z resničnimi.

Če preveč spoštujemo stvari, nam zmanjka spoštovanja za ljudi.

Bolje je jesti brez jedilnega pribora kakor brez miru.

Zgled gradi, očitek pa samo boli.

Tako lepih in tako grdih ljudi, kot jih zna naslikati človek, ni.

Spološno objemanje ni pravo sožitje, prej spološno nenadlegovanje.

Vsek človek je sonce, žal predolgo za oblakom.

Marljivost ni vrlina, če stoji za njo požrčnost.

Verjeli smo

V sredo, 4. oktobra, smo na 9. strani objavili pismo Ivana Gavraniča iz Begunij 135 z naslovom Ste na seznamu. V pismu opisuje obupne stanovanjske razmere štiričanske družine. Pismo smo v celoti objavili in seveda od odgovornih ali od nekoga pričakovali ustrezni odgovor oziroma pojasnilo. Takačega odgovora pa do danes nismo dočakali. Pač pa smo 10. oktobra prejeli dopisnico, v kateri tov. Adi Fink iz Radovljice, Jelovška 16 piše, da je pripravljen pomagati družini in ji odstopiti del stanovanja. Dopisnica se končuje z besedami »Se bomo že nekako stisnila.«

Vsebino dopisnice smo žal objavili, zakaj tovariš Adi Fink nam je zagotovil, da te dopisnice ni napisal in da se ga je nekdo nesramno privoščil.

Clovek komaj verjame, da ljudje uživajo ob stiski sočloveka. Kaj ima neznani pisec od tega, da se je tako primativno ponosil na Glasom, s tov. Finkom in z družino tov. Gavraniča. Ali samo to, da se je po objavi škodoželjnega hahlja?

S to dopisnico je povzročil nam in tov. Finku precej nevšečnosti. Vendar pa, ali je pomislil na družino Gavranič in na razmere, v katerih živi ta družina. Najbrž neznani pisec dopisnice ne živi v stanovanju s površino 4 × 3 metre.

Preveč smo verjeli in ušteli smo se. Opravičujemo se tov. Finku, bralcem in pa seveda družini tov. Gavraniča.

odg. urednik A. Učakar

Sreča obiskala žirovskega poštarja

Prejšnji torek je bil za žirovskoga poštarja Milana Filipiča zagotovo eden najšrenejših dnevov v njegovem življenju. Srečka s številko 32.037 mu je namreč na žrebanju jesenske blagovne denarne loterije TAK Olimpija iz Ljubljane prinesla avtomobil »zastava 1300.«

»Sedemnajst let sem že poštar,« mi je pripovedoval, ko sem ga pred dnevi obiskal. »Sprašujete, če srečke kupujem redno? Ne, pravzaprav nisem prevelik lovec na srečo! Le kdaj pa kdaj kupim kakšno! Še nikdar nisem priigral večjega zneska, moram

pa povedati, da tudi izgube ravno nimam.«

Srečko, ki je prinesla avto, je Milan kupil pravzaprav povsem po naključju.

»Teh sreč sam nisem prodajal,« pravi. »Le dva dni pred žrebanjem pa med raznašanjem pošte nikakor nisem mogel odkloniti ponudbe enega od prodajalcev. Ker vem, kako se srečke prodajajo, sem eno kupil. Seveda že zdaleč nisem niti pomisljal, da bi lahko dobil vsaj kaj malega. Celo trdili smo, da je na srečke, ki se prodajajo po manjših krajinah, skoraj nemogoče zadeti glavne dobitke. No, izid žrebanja, rezultate sem zasledil v torek zjutraj v časopisu Delo, je vse trditve postavil na glavo.«

Kakšno pa je bilo počutje po presenetljivi novici?

»Presenečen sem bil, kajpak! Že skoraj isti hip pa sem tudi pomislil, če ne bi bilo morda bolje, da bi sreča obiskala koga drugega. Nekateri so namreč prepričani, da sem srečke prodajal sam in izbral prav najboljšo. In kaj jaz pravim? Vsakemu, ki misli to, bi povedal, da je treba srečo najprej kupiti, ker je šele potem mogoče tudij kaj zadeti.«

Pa boste avtomobil obdržali?

»Že več let imam vozniško dovoljenje, avtomobila pa doslej nisem imel in ga tudi verjetno nikoli ne bi kupil. Zato ga zagotovo ne bom prodal. Kar obdržal ga bom. Ampak prepričan sem, da me ta 'uspeh' ne bo premamil in prav nič bolj pogosto ne bom kupoval srečk kot sem jih doslej.«

Sreča je prav zares čudna stvar. Nesporočeno pa je, da se je tokrat ustavila na pravem mestu.

J. Govekar

Zelo sem se začudil, ko mi je urednik — meni, na vademenu ježu, in vrh vsega še samo honorarnemu sodelavcu Glasa — pred dnevi izročil pismo ogorčenega bralca ter izjavil, da bom gotovo znal najboljje odgovorit nanj. Gozdne mu glodalci nihče nič ne more, je pristavil šepetaje, zato naj avtorju brez strahu natičem čistega viena. Poglejmo torej, kaj pravi pismo.

»Spoštovano uredništvo! Povsem naključno sem zadnjič dobil v roke dokument, ki govori o dohodkih naših vrlih milijonarjev. Presunilo me je dejstvo, da v družini obrtnikov najdemo tudi precej vodilnih tovarishev iz družbenega sektorja, ki sicer zelo radi poudarjajo svoje skromno proletarsko poreklo. Neki znani kranjski direktor je, denimo, lani prijavil čez 100 tisoč din letnih prejemkov. Najbrž gre zgolj za skupni seštevek vsebinne dvanajstih kuvert, kajti — kolikor poznam slovensko dušo — dnevnic, kilometrine, povrnjeni stroški potovanj, nagrad in podobnega nihče ne obeša na veliki (beri: davčni) zvon. Visokospoštovani direktor potentatem nese domov poprečno 833 starih jürjev mesečno! Ne vem, ali sem že čisto prisluhnjen, ampak kolikor poznam razmere, smo pred časom sprejeli nekakšen družbeni sporazum, v katerem jasno stoji, da ne sme preseči 600 jürjev. Povejte, kam naj se izigrano ljudstvo obrne? Kdo nadzira spoštovanje ukrepov, ki so namenjeni odpravljanju socialnih razlik? Ali pa morda ničesar več ne razumen in sem v svoji zaplotniški majnosti prezrl kako dočilo (kar bi spričo poplav »odločnih« in »dokončnih« sklepov ne bilo prav nič čudno).«

Dragi prijatelj! Ne, niste prisluhnjeni. Celo nadpovprečno dobro prenašate inflacijo brezvrednih obljub, smernic in podobnega. In družbeni sporazum je tu očitno zato, da ga eni spoštujete, drugi pa kršijo. Če slednjim nihče ne stopi na prste, so pač rojeni pod srečno zvezdo.

Vaš
Jež Popotnik

Oživele parole

Izstopim iz avtobusa in zaslisiš vesele otroške glasove, ki so prihajali z nasprotni strani ulice. Mlajši osnovnošolci so hodili v strnjeni skupini in nosili velike transparente.

Starejšega možaka, ki jih je radovedno opazoval, sem vprašal, čemu vse to.

»Menda reklamirajo instances, mi je odgovoril. Očitno tudi sam ni vedel, zakaj nosijo otroci transparente. Radovednost mi ni dala miru. Šel sem za njimi. Nenadoma so se ustavili. Eden od njih je zaklical: »Fantje, smrt...« Ostali so v en glas odgovorili: »Fašizmu.«

Na transparentih so bile izpisane parole, ki so obojale ekstremistične napade šovinistov na pravice slovenske manjšine v Avstriji... MEJA NAS NE SME LOCITI, BRATJE, PODPRIMO SVOJE BRATE, SLOVENCI NA KOROSKEM SO IN BODO in podobno. Glasno so izgovarjali te parole in to jih je neizmerno zabavalo.

»Kdo vam je dal transparente?«

»Nihče. Na Trgu revolucije je bilo protestno zborovanje. Ko je bilo konec, so

ostali transparenti na tleh in na spomeniku.«

»Ali veste, zakaj so bile napisane in zakaj je bilo zborovanje?«

Bili so premiladi, da bi si bili s tem na jasnom. O dogodkih na Koroškem so imeli megleno predstavo in te stvari verjetno niso preveč dojemljive za njihov svet, ki ne pozna problemov te vrste, ali pa jih po svoje sprejema. Transparenti so se jim zdeli primeren povod za zabavo in so se počutili kot pravi junaki, ko so jih nosili in izgovarjali njim precej nerazumljive parole. Zanje je bil vse to »en velik hec.«

Ob tem dogodku se lahko vprašamo marsikaj. Mnogi, ki so prišli na protestno zborovanje s transparenti, so morda mislili, da so s tem opravili svojo dolžnost. Ni se jim zdelo pomembno odnesti transpārente na primerno mesto. Enostavno so jih pustili na tleh, jih odvrgli kot odvečno breme. Prišli so otroci in parole na transparentih so zaživele v njihovi interpretaciji. Postale so del njihove igre, niso bile več protestne, postale so predmet zabave.

M. Gabrijelčič

Vse, kar smo povedali na tem prostoru minuli teden o protislovenskih izgredih na Koroškem, je doseglo svoj vrh v nedeljskem zborovanju deset tisoč histeričnih skrajnežev sredi Celovca. Očitno je bilo, da so bili — vsaj glede tega — zmanj vsl protesti in opozorila. Govorniki na velikem šovinističnem zborovanju v glavnem mestu avstrijske Koroške so šli še korak naprej od zgolj odstranjevanja dvojezičnih napisov. Zahvalili so preštevanje koroških Slovencev, zborovanje pa je potekalo pod gesli »Koroška ni slovenska«, »Koroška svobodna in nedeljiva« in »Koroška ostaja nemška«. Vzdušje na zborovanju je bilo skrajno sovražno do Slovencev, policija pa ni storila ničesar, ko so tisoči avtomobilov preplavili mesto in zasedli vsa dovoljena in nedovoljena parkirišča. Polcija prav tako ni storila ničesar, ko so ponoči po zborovanju znova odstranili table s slovenskimi napisi, ki so jih oblasti kdove katerič že postavile nazaj. Skratka: valu šovinizma in nemškega nacionalizma se ni nihče postavil po robu. Po vsem tem ostaja sedaj bolj kot kadarkoli odprtvo vprašanje: kaj zdaj? Vlada na Dunaju je sl-

Nasilje se nadaljuje

cer obljudila, da bo zagotovila red, toda tega doslej očitno ni storila — čeprav bi lahko. Divjanje skrajnežev Heimatdiensta se nadaljuje kljub temu, da so avstrijske oblasti sprejeli uradno jugoslovansko zahtevo, naj nekaj ukrenejmo. Po nekaterih znamenjih sodeč, pripravljajo oblasti izvajanje teh ukrepov ta teden. V zvezi s tem je navedana tudi tiskovna konferenca, na kateri naj bi v Celovcu pojasnil, kaj kanijo oblasti konkretno storiti za normalizacijo odnosov. O tem bomo poročali lahko v tej rubriki prihodnjem teden, če ne bodo napovedi in besede ostale zopet zgolj to...

• • •

V torek opoldne je prispeala na uredni obisk v Jugoslavijo britanska kraljica Elizabeta II s soprogom princem Filipom ter hčerko princeso Ano. To je prvič, da britanska kraljica obiskuje neko socialistično državo. Med petdnevnim obiskom se bo gostila mudila v Beogradu, Titogradu, Dubrovniku, Za-

grebu, Pulju in na Brionih. Predsednik Tito je poseben izjavil za britansko televizijo dejal, da je obisk Elizabete II rezultat dobrih odnosov med obema državama, ki nimata neurejenih vprašanj in problemov. Naroč obeh držav veže prijateljsko sodelovanje že iz druge svetovne vojne, ko sta se borila na skupni strani proti skupnemu sovražniku. Obisk britanske kraljice bo prispeval k še boljšim odnosom med Jugoslavijo in Velesko Britanijo.

• • •

Medtem pa se mudi v Moskvi egiptovski premier Siddiki, ki bi imel s sovjetskimi voditelji več pomembnih srečanj in pogovorov. Opazovalci ocenjujejo to kot nadaljevanje sovjetsko-egipovskega dialoga, prekinjenega zaradi umika sovjetskih vojaških strokovnjakov. Te so umaknili na zahtevo predsednika Sadata potem, ko Sovjetska zveza ni hotela poslati Egiptu ofenzivno orožje, ki ga je ta zahteval, da bi prekinil (all

vsaj poskusil prekniti) stanje »niti vojna, niti mir«, ki se je vleklo od junijске vojne leta 1967. Po umiku sovjetskih strokovnjakov so se odnosi med obema državama ohladili, vmes pa je bilo obdobje vzajemnega obtoževanja v tisku. Med tem je poskusil Egipt tudi z diplomatsko ofenzivo na Zahodu, kjer si je skušal zagotoviti potrebno podporo (in seveda orožje). Videti je, da ta napor ni prinesel tistih sadov, ki so jih v Kairu pričakovali (ali še bolje rečeno: ki bi jih potrebovali), pa se je Sadat odločil za novo tesnejšo povezavo s starimi zavezniki. Očitno je bila to tudi želja Moskve in tako je sedaj Siddiki v sovjetski prestolnici, kjer naj bi utrdil omajano zaveznštvo. Koliko mu bo to uspelo, je težko reči, saj so stališča obeh strani še vedno različna. Sovjetska zveza ni pripravljena dati tistega orožja (namreč orožja, s katerim bi bilo mogoče poskusiti pregnati Izraelce z zasedenih ozemelj), ki ga Egipt zahteva. Pripravljena je ver-

jetno omogočiti nemoteno dobavo rezervnih delov za orožje, ki je že v Egiptu in tudi primakniti še kaj zraven — toda ne toliko, kot bi želeli Egipčani. Sovjeti razen tega menijo, da je treba bližnjevzhodno krizo reševati na mirem način in v skladu z resolucijo Združenih narodov. Prizadevanja te vrste niso doslej rodila nobenih sadov in to je tisto, kar Kalero tudi najbolj skrbi. Prav zaradi tega bi si rad tudi zagotovil pomoč, s katero bi bilo mogoče na Blížnjem vzhodu nekaj ukreniti — če ne drugače pa z orožjem v roki. Zelo verjetno je, da bosta obe strani v nečem popustili, toda koliko in kje, je težko reči. Vsekakor pa bo od tega, namreč od dosežene stopnje kompromisa — odvisno tudi to, kakšni bodo prihodni odnosi med obema državama.

LJUDJE
IN
DOGODKI

Najstarejšega Egipčana ni več

V prometni nesreči je umrl najstarejši Egipčan Muhamed El Hamani, star 150 let. Povozil ga je brzovlak.

Letalska nesreča

V bližini moskovskega letališča Seremetjevo se je zrušilo potniško letalo iljušin 62, ki je leteло na progi Pariz—Leningrad—Moskva. Vsi potniki in člani posadke so izgubili življenje. Po prvih poročilih je bilo v letalu 135 ljudi. Nesreča je tejejo med najhujše letalske nesreče v zadnjem času. Med potniki je bilo tudi nekaj tujih državljanov.

Poplave v Romuniji

Približno tretjino Romunije so zajele poplave zaradi stalnega deževja. Narasle reke so prestopile bregove in povzročile strahotno opustošenje. Pod vodo je več naselij in več deset tisoč hektarov plodne zemlje. Romunijo je že pred dvema letoma zadebla podobna nesreča, ko je povodenj uničila celoten pridelek.

Reševanje Benetk

Italijanski senat je sprejel zakonski predlog, ki potrjuje načrt o reševanju Benetk. Stroški za rešitev tega mesta bi bili okoli 250 milijard din. Znano je, da Benetke potonejo vsako leto za centimeter. Izračunalni so, da bo to lepo mesto s kanali leta 2048 pod vodo, če se takoj ne bodo lotili ukrepov za odvajanje podzemeljskih voda.

Drastične kazni za tatove

Libija je ponovno uvela tradicionalne islamske kazni za tatove in vložilce. Tatovom, ki jih bodo zalutili pri kraji, bodo za kazeno odsekali eno roko. Roparji, ki bodo uporabili orožje in pri tem koga ubili, bodo obsojeni na smrt. Za oborožene roparje, ki pa ne bodo nikogar ubili, pa je predvidena milejša kazna: odsekali jim bodo desno roko in levo nogo.

Nikotin v številkah

Britansko združenje za tobak je zbralo podatke, po katerih naj bi vsak Američan pokadil poprečno 3670 cigaret na leto. Kanadčani pa po 3750 cigaret.

Udar na cesti

V bližini Staro Pazove je tovornjak, ki ga vozil Vojislav Andrejević povozil 5,5 metra

dolgo in 120 kg težko kačo. Kasneje so ugotovili, da gre za afriškega udava. Kača se je ovila okoli kolesa in tako zaustavila tovornjak. Voznik je kasneje odpeljal naprej na mestni stadion. Kmalu tem je dobil živčni zlom. Kača si je ogledalo okoli 5000 ljudi, nato pa so jo odnesli na Institut za zoologijo v Beograd. Ni znano, kako se je plazilka znašla na cesti.

Denar za mladost

V želji, da bodo ohranili mladostne moči in videz, porabijo Američani za razne neučinkovite ali celo škodljive farmacevtske preparate letno okoli 250 milijonov dolarjev. Raziskava je pokazala, da dva od treh Američanov jemljeta dodatne vitamine, 66 odstotkov anketiranih ne more živeti brez odvajalnih sredstev, vsak četrtek pa se navdušuje za čudodelna sredstva, ki naj bi preprečevala raka. Tretjina Američanov kupuje različna zdravila samo zato, ker znanci hvalijo njihovo učinkovitost, ali pa so zanje slišali v televizijski reklami.

Zapostavljeni zobje

V neki anketi, ki so jo napravili med 2000 lastnikov avtomobilov, so prišli do zanimivih ugotovitev. Skoraj večina anketiranih je povedala, da redno negujejo svoje vozilo, le polovica nemških anketirancev, starih nad 18 let pa ima svojo zobno kriatko. Sedem odstotkov anketiranih meni, da je umivanje zob enkrat do dvakrat na teden dovolj. Med anketiranimi starejšimi, ki imajo že proteze, pa tretjina meni, da »tretjih zob« ni treba čistiti vsak dan.

Prepovedati romanja

Republiški štab za boj proti karantenskim boleznim v Makedoniji je zahteval prepoved vsakršnega romanja muslimanskih vernikov iz Jugoslavije v prihodnjih dveh letih, dokler obstaja nevarnost širjenja in prenašanja črnih koz in kolere. Po poročilih svetovne zdravstvene organizacije se kolera širi posebno v državah Afrike, Srednjega vzhoda in Azije. V teh predelih, kamor Jugoslovani odhajajo na romanje, se širijo tudi črne koze.

Oblečen slon

Zaradi hladne jeseni, ki je zajela Ural se je cirkus, ki je tja prispeval s toplega juga, znašel v tečavah. Nenadni hlad je najbolj prizadel

55 let staro slonico. Uprava cirkusa se je odločila ubogo žival obleciti. Sešili so ji plašč, obuli pa so jo v 80 centimetrov visoke škornje, izdelane seveda po meri.

Sluh tudi za gluhe

Neko nemško podjetje je izdelalo elektronski aparat, ki omogoča gluhim, da s tipom dojemajo sobesednikovo govorico. Strokovnjaki so ugotovili, da imajo gluhi zelo občutljiv tip. Na tem so zasnovali aparat, ki zvočne nihaje spreminja v tresljajo vibratorja na zapestju. Gluhi in nagnuti baje kmalu razumejo pomen tresljajev, ki jih povzroča govorica.

Pustošenje kobilic

V severnem delu Tanzanije je oblak kobilic prekril milijon juter zemlje. Na rodovitnem območju puščajo kobilice za seboj popolno upoštevanje. V boju proti kobilicam uporabljajo letala, ki razpršujejo kemična sredstva.

Grki v tujini

Grčija ima okoli 9 milijonov prebivalcev, saj na tujem pa jih živi okoli 3 milijon. Največja grška kolonija je v ZDA, kjer jih živi nad poldrug milijon, v raznih evropskih državah jih je okoli 650.000, od tega največ v Zah. Nemčiji, okrog četrte milijona jih je v Kanadi in Avstraliji, 230.000 pa v raznih afriških državah.

Nova vrsta gripe?

Svetovna zdravstvena organizacija je sporočila, da grozi to zimo nova vrsta gripe, ki jo imenujejo angleška gripe. Za sedaj proti njej še ni cepiva. Gripe je že začela razsajati v Maleziji, Singapurju in Avstraliji. Ta gripe se menda razlikuje od do zdaj znane azijske gripe. Pri svetovni zdravstveni organizaciji menijo, da bo do potrebovali nekaj mesecov, preden bodo lahko izdelali cepivo za zaščito pred gripo.

Nenavadna kuharica

Glavni kuhar v znani ameriški jetnišnici Sin-Sing je izdal najbolj nenavadno kuhrske knjige. V njej so opisana vsa jedila, ki so si jih na smrt obsojeni jetniki zaželeti kot zadnjiti obrok. Razen imen in številki jetnikov, ki so si jedi zaželeti, so za vsako jed tudi natančni recepti. Knjiga ima naslov »Kuharska knjiga za rabeljske obroke«.

»Dan odprtih vrat« na inštitutu Jožef Štefan

POGLED V SVETIŠČE BOGINJE ZNANOSTI

Tančica skrivnosti, ki je doslej ovijala dejavnost znanstvenikov ljubljanskega centra za raziskovanje jedrske energije, nezadržno odpada

Kaj neki se dogaja onkraj zidov inštituta Jožef Štefan? To in podobna vprašanja, ki včasih prešinejo naše laične glave, bi še pred slabim desetletjem ostala brez izčrpnega odgovora. Dejstvo, da so ljudje, skriti za okni najelitnejšega raziskovalnega središča v republiki, imeli (in da imajo) opravka z atomi, z jedrskimi reakcijami, z zapletenimi procesi, ki nepočetenemu smrtniku brž pričarajo pred oči smrtonosno atomskega gobo, je ustvarilo lažne tančice skrivnosti, v katere smo — hote ali nehote — ovijali hišo na Jamovi 39 v Ljubljani. Vendar »zaprtosti in »diskretnosti niso bile krive strogo zaupne tajne, kakršne ponavadi spremajo prizadevanja vojaških in polvojaških ustanov, temveč preprosta resnica, da znanstvenik potrebuje mir, saj njegovo delo ne prenese odstopanj od ustaljenega reda, ki bi utegnila zmotiti učinkovitost zahtevanih poskusov. Že, že — kaj pa rezultati teh poskusov, bo nemara kdo pikro pristavljal. Rezultate bi našli v domačih in tujih strokovnih revijah. Da jih ne obešajo na veliki zvon, je menda razumljivo; poprečnemu občanu bi ne pomenili ničesar. Zagonetne formule in obrazci so dostopni le zelo ozkemu krogu tehnično izobraženih oseb.

● Radovedna javnost

Ampak vseeno je precej državljanov, ki si želijo pokusati skozi »prepovedano litino« ter vsaj približno ugotoviti, kaj pravzaprav počenjajo izbranci iz Štefana. Vodojelnost in slav po odkrivanju neznanega sta pač osnovni značilnosti človeškega duha in hkrati gibalo napredka.

»Slednjega smo se lani v polni meri zavedli tudi mi,« je med nedavno novinarsko konferenco izjavil direktor inštituta prof. dr. Milan Osredkar. »Spoznali smo, da strokovnjaki z drugih področij, študentje, dijaki, znanci in prijatelji komaj čakajo, kdaj jim bomo dovolili vstopiti v stavbo, kjer preživljava-

mo dopoldneve. Preteklo jesen, na dan odprtih vrat, kakor imenujemo oktobrsko soboto, ko odškrtnemo duri javnosti, je namreč prišlo prek 2000 obiskovalcev najrazličnejših poklicev in starosti. Česa podobnega ne pomnimo. In v soboto bo bržkone še huje.«

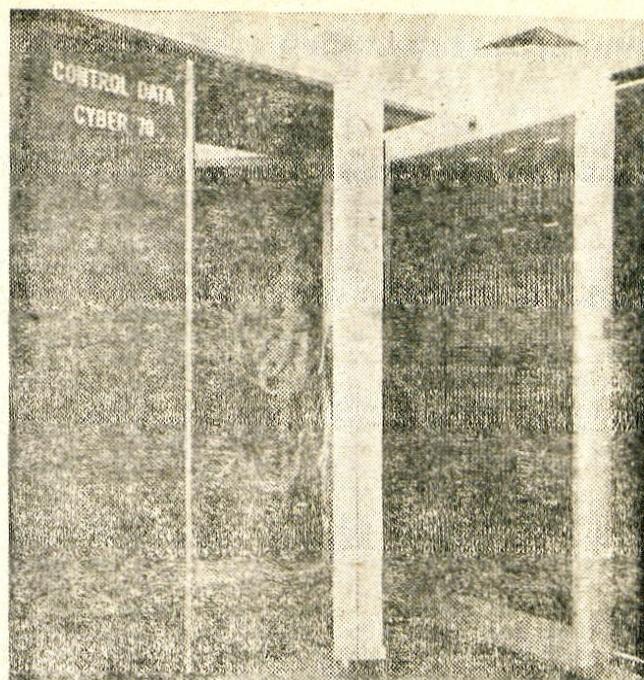
Danes od 8. do 15. ure sme torej vsakdo brez skrbi zaračiti čez prag inštituta ter pogledati v sobane, polne mikroskopov, epruvet in neavadnih aparatur. Gostitelji so sestavili program, ki vsebuje uvodno informativno predavanje, predvajanje barvnega filma o kemiji fluora ter obhod laboratorijskih prostorov, v katerem hranijo dragoceni Van de Graafovi pospeševalnik z betatronom in elektronskim

procesnim računalnikom CDC-1700 itd. Posebni avtobusi pa bodo radovedneče nazadnje zapeljali v Podgorico, k atomskemu reaktoru, nesporočno glavni atrakciji ljubljanskih atomistov.

● Zaveznički medicine

»Obračanje navzven je edini način, da družba končno prizna znanosti položaj, ki ji gre,« meni doktor Osredkar. »Nobena dejavnost ne more ostati monopol gruč profesionalcev, kajti v bistvu vedno rabi množicam. Kar zadeva kolektiv Jožefa Štefana, bi radi predvsem razobil oklep kvarne mistifikacije, ki ga obdaja...«

Potlej smo zvedeli, da zavod, čigar nastanek sega v leto 1947, in ki je dve leti pozneje na pobudo pokojnega Borisa Kidriča začel intenzivno preučevati uporabnost jedrske energije v industrijske namene, danes predstavlja (poleg univerze) največjo raziskovalno institucijo SRS. Doseženi uspehi ga uvrščajo v krog najuglednejših organizacij svoje vrste v svetu. Medtem je seveda krepko prerasel prvotne ozke okvire ter razvil pet enakovrednih oddelkov: prvi se, kot rečeno, peča z miroljubno uporabo jedrske energije, drugi isče in preizkuša nove materiale, tretji odkriva in izpopolnjuje moderne me-

Spomin računalnika je del velikega računalnika CYBER 72-24.

tode zdravljenja, četrти opravlja intenzivne teste onesnaženosti narave in svetuje učinkovite protiukrepe, domeni petega pa sta elektronika in kompjuterska tehnika.

Ce zdaj nič kaj dosti pregledu naštevanje nalog pet terice zgoraj omenjenih ekip ilustriramo s konkretnimi dosežki iz nedavne preteklosti, bomo hitro dojeli, od kod profesorju Osredkarju misel, da znanost »vedno rabi množicam.« Nuklearni fiziki, denimo, poleg ostalega skrbijo za varnostne sisteme v atomskih centralah; v podgoriškem reaktoru proizvajajo dragocene izotope, ki — vbrizgani v kri bolnikov — pomagajo določiti načančno lego in razširjenost rakastih novotvor (tumorjev) v telesu; z Van de Graafovim pospeševalnikom so dognali koncentracijo fluora

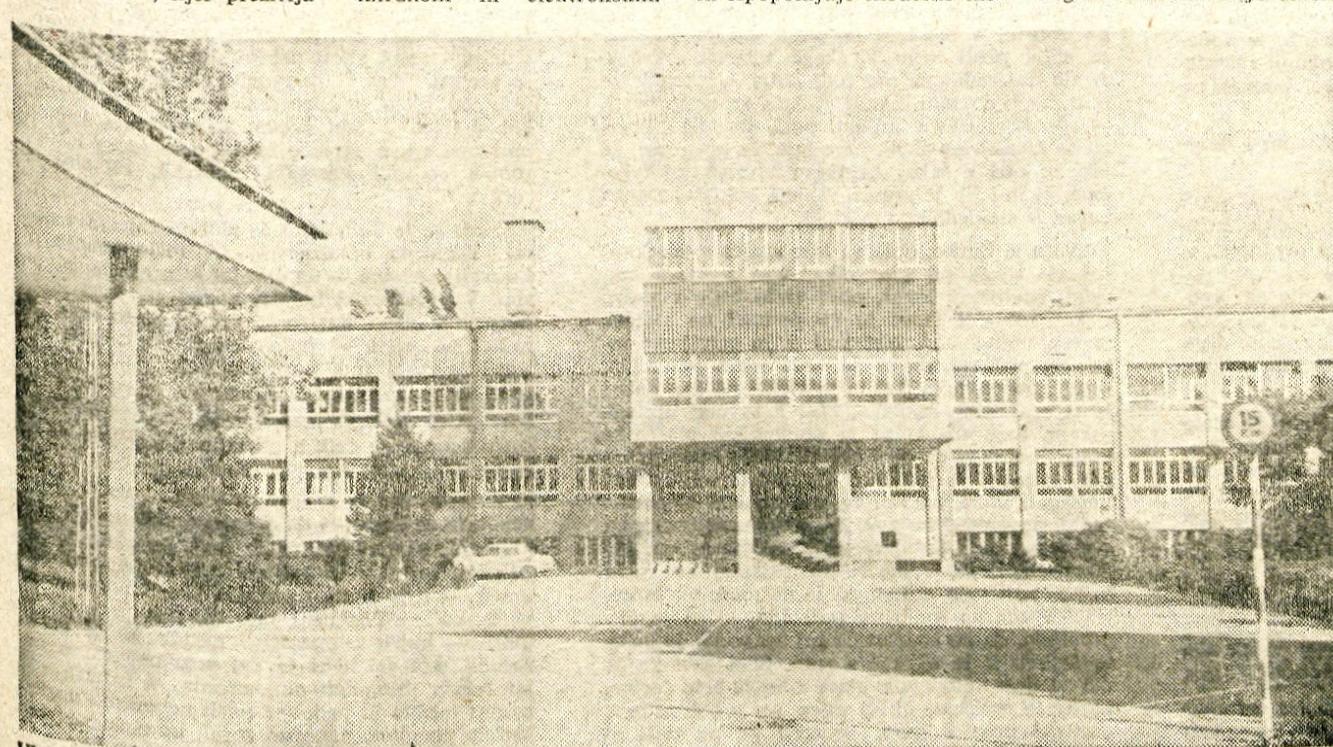
v zobeh poprečnega Slovence (fluor, preprečuje gniti) — op. p.) ter zdravnike poučili, kako je možno najhitreje in najučinkovitejše zvišati odstotek te dragocene antikariesne snovi. V povezavi z medicinci opravljajo številne zapletene meritve in izpopolnjujejo instrumente, namenjene diagnostikom. Izvedenci za okolje pripravljajo ciklus postopkov, ki bodo omogočili rutinsko spremljanje stopnje umazanosti zraka in vode. Najdlje so prodrl pri zasledovanju rastenja nevarnega živega srebra (Hg), katerega spojine, sestavni deli pesticidov, počasi zastrupljajo rastline, živali in človeka.

● Vselej med najboljšimi

Kompjuterski oddelki razpolaga s sedmimi tipi računalnikov najnovejše generacije. Možem in ženam, ki jim strežejo, se odpira nekončno široka paleta možnosti. Iz kopice povsem praktičnih »pogruntavščin«, katerih avtor je skupina specjalistov inštituta Jožef Štefan, bi kazalo osvetliti samo tri: originalno avtomatsko glasovalno napravo, prikrojeno potrebam skupščin in parlamentov, programski koordinator reflektorjev v gledališčih ter elektronski obdelovalci podatkov o nenadnih epidemijah, ki terjajo blisko in natančno ukrepanje.

● In načrti za bodočnost? ● Zelo obsežni so, zato bi ne bilo pametno posegati v podrobnosti. Primereno je bo, da sestav zaključimo z osnovnim motom 452-članskega kolektiva, od katerega ne namenimo nikdar odstopiti: koristni smo lahko le, če bomo znali ohraniti место v družini najboljših, če bomo držali korak s sorodnimi inozemskimi zavodi.

I. Guzelj

Vhod v stavbo inštituta »Jožef Štefan« na Jamovi 39 v Ljubljani.

Na Velikem Kleku

Sredi avgusta sem se podal na obisk h koroškim sosedom. Za cilj sem si izbral Veliki Klek ali Grossglockner. Že ob prvem svitu sem se odpeljal iz Rateč in na Korenškem sedlu prečkal državno mejo.

Koroška se je še kopala v jutranji megli, le Dobrăč je molel svoj greben iz belega »morja«, ko sem se spustil v dolino. Obeta se je vroč sončen dan. Beljak sem poznal že od prej, zato se tam ni sem ustavljal. Ogledal pa sem si Spittal — večji kraj in železniško križišče.

Kmalu sem se znašel na južnem Tirolskem, kar sem spoznal po tipičnih tirolskih hišah. Zanimivi so tudi njihovi visoki kozolci, ki imajo tudi po 20 lat. Stojijo strmo v hribih, zato prevažajo posušeno seno do hlevov kar z »minik žičnicami. Obiskal sem Lienz, glavno mesto južne Tirolske. Ima zelo razvijen turizem, kar potruje tudi solidna postrežba v gostinskih lokalih in izredno dobra zaščitenost trgovin, od značilnih tirolskih oblek, do raznih spominkov itd.

Zal sem se moral posloviti od prijazne Tirolske. Pot me je spet zanesla na Koroško. Dolina je postajala vse ožja, cesta strma. Ustavljal sem se v Heiligenblutu, ki leži 1301

metrov nad morjem. Pritegnila me je značilna gorska cerkev, ob kateri so razstrešeni hoteli in prodajalne. Podal sem se na lov za zanimivosti tega kraja. Na pokopališču ob cerkvi me je pretresla knjiga iz aluminija, v kateri so zapisana, imena vseh tistih, ki so se ponesrečili v bližnjih gorah, predvsem na Velikem Kleku. Po leg knjige je še kamenje, ki predstavlja goro, na njem pa kot simbol križ in vrv.

Nekaj sto metrov nad Heiligenblutom sem se ustavljal pred zapornicami, kjer so prikupna dekleta pobirala cestnino. Odštej sem moral 130 šilingov, kar bi v našem denarju zneslo 90 novih dinarjev. Že po nekaj kilometrih vožnje pa sem ugotovil, da denar ni bil »vržen proč«, kajti cesta je bila res dobro vzdrževana. Visokogorska cesta na Veliki Klek je navadno prevozna po odstranitvi kakih 800 tisoč kubičnih metrov snega že od začetka maja tja do novembra. Vsako leto naštejejo na cestah v Visokih Turah nad milijon turistov, občudovalcev naravnih lepot. Nad 3200 parkirnih prostorov za osebne avtomobile in avtobuse je brezplačno na voljo na vseh znanih razglednih točkah in ob cestah. Peš poti in žičnice pa

omogočajo mikavne izlete v okolico. Ceste vodijo po pokrajinsko zaščitenem ozemlju, zato ni dovoljeno trgati gorskih cvetlic in grmičkov, pa tudi tabori se lahko samo v dolini. Sicer pa se v teh krajin domačini bavijo predvsem z živinorejo.

Prispel sem na Guttal (1859 metrov), kjer je križišče s cesto, ki pelje iz Salzburga proti Velikemu Kleku kot Gletscherstrasse (slepa cesta).

Zadnja postaja je Franz-Joseph-Höhe, 2368 metrov nadmorske višine. Tu sem avto zapeljal v trinadstropno parkirno stavbo in se podal na ogled lepot Visokih Tur. Z razgledne terase se lepo vidi 3798 metrov visoki Veliki Klek — Grossglockner. Žičnico sem se za 20 šilingov popeljal na lednik Postze, na katerega je dovoljen vstop samo na lastno odgovornost zaradi širokih in globokih razpok v ledu. Pod lednikom se steka voda in poganja bližnjo hidroelektrarno.

Ko sem spet stal na razgledni terasi, se nisem mogel načuditi lepoti vršaca Velikega Kleka, ki je zavit v večni sneg in led. Največja zanimivost tega kraja pa so vsekakor kosmati svizci. Tu jim pravijo kar »čokoladarje«, saj

Priljubljena živalica — alpski svizec

iz rok turistov najraje jedo čokolado. Ljudi so že tako navajeni, da se v rove zatečajo le v slabem vremenu in pozimi.

Kot pa so lepe gore, tako »lepse« so tudi cene raznih spominkov — lutk, razglednic, diapositivov in drugega, zato se največ turistov med stojnicami sprejava le iz radovodnosti.

Rad bi si ogledal še slap Gamsgrubenweg, do katerega se pride po 8,7 km dolgi peš poti, vendar sem že tako

utrujen raje sedel za volan in se odpeljal v dolino. Spontoma sem se ustavljal še pri jezeru Millstatter See, ki je dolgo 12 km, široko 3 km in globoko 150 metrov. Sprehal sem se po Millstattu in prisluhnih prijetni glasbi, ki je prihajala od jezera. Dan se je že nagibal v večer, ko sem se peljal skozi Beljak proti domu. Vendar mi doma ni bilo žal ne truda ne denarja, saj sem v enem samem dnevu videl kopico lepih krajev in stvari.

A. Kerštan

Matjaž Žigon

15

DRUGO ROJSTVO

Pod navpično skalo se je pričenjala shojena stezica, ograja iz kolov je od nekaj metrov dalje varovala gredoče, da ne bi zdrsnili v kamnitou korito, in za drugim ovinkom na levo se je soteska nekoliko razširila. V kotlu, pod zasneženimi krošnjami bukev, sta druga za drugo tičali dve baraki, zgrajeni na kamnitih temeljih, iz vodoravnih, neolubljenih brun, in z vejami, razloženimi po stenah, da ju ne bi mogel podnevi iz ptičjega zornega kota kdo opaziti.

Na cilju, na majčenem dvorišču med barakama, so prišleci obstali.

Operacijska soba, nizek in podolgovat prostor, je zavzemala dobro tretjino spodnje barake. Stene so bile obložene z rjavim ovojnem paripjem, pod je bil iz grčavih desak in sveže poribani. Veliko, trodeleno okno je gledalo na jugozahodno stran, podnevi je prepustočalo precej svetlobe, zdaj ponoriči je bilo zagrnjeno z gosto črno zaveso, karbidovka, obešena na stensko kljuko, pa je jarko razsvetljevala prostor.

Sredi tistega dela sobe proti oknu je stala operacijska miza, vsa iz surovo obdelanega lesa, brez koščka železa, stojeca na enem samem zategnjem panju, ki se je spodaj opiral na troje razkrčenih nog; ležišče je bilo sestavljenoto iz treh delov, tisti del za pod glavo se je dal s pomočjo opornice, zobata kakor velikanska žaga, po potrebi dvigniti nad vodoravno lego, tisti za pod noge pa spustiti; in pokrita je bila miza z belim, pred operacijo prekuhanim platnom, na vogalih privezanim s pentljami, ob robovih pa je glegalo izpod njega spodnje, roza, gumirano platno.

Prostor je bil do kraja izrabljen. Na eni strani mize je bil pritrjen k steni drobno razpokan porcelanast umivalnik s pipom, na nasprotni stra-

ni je stal železen štedilnik, ta čas zakurjen, na njem troje različno velikih loncev, v njih je kipela voda. V drugem delu sobe je bila nameščena v enem kotu mizica s policami nad njo, na poličnih deščicah obvezila v pločevinastih kasetah, zdravila v stekleničkah in škatlicah vseh velikosti ter razni instrumenti, v drugem kotu pa zdravnika starinska, visoka postelja, torej edini kos pohištva, ki ni bil na hitro izdelan nalač za operacijsko sobo.

Zraven umivalnika je stal doktor Felicijan, majhne postave, orlovskega nosu, še brez gub na obrazu, a bleščeča se pleša mu je odspred že silila proti vrhu visokega temena, okrogle svetle lise zadaj pa mu tudi dolgi, valoviti lasje niso mogli povsem zakriti. Roke s kratkimi prstimi, vse do komolcev v milnati peni, je dolgo, energično krtačil ter si jih nazadnje, že posušene, še krepko otrl z nekaj kapljami brezbarvne tekočine, ki mu jih je zraven stojecu bolničar Darko curnil iz stekleničke v prgišče.

Nato je Darko, oblečen le v srajco s kratkimi rokavji, stopil do štedilnika, vzel z njega največji, pocinkani lonec, odlil vrelo vodo v vedro v kotu, odkril lonec in ga ponesel na stolček zraven umivalnika. Nataknil si je gumijaste rokavice, počakal, da se je voda malo pohladila, segel v lonec, pobrskal in privlekel na dan nekaj iz belega blaga šeštiga, ožel le-to nad umivalnikom, razgrnif — bil je operacijski plašč. Še vsega mokrega ga je s svojimi vedno počasnimi gibi nataknil Felicijanu, ki je iztegnjenih rok nestrpočakal, ter mu ga, s pentljami in pasom zadaj, nespretno zavezal. Po podobnem postopku mu je nataknil še platneno čepico na glavo, oblekel gumijaste rokavice in privlezel čez usta in nos naličnico, zatem pa je na enak način oblekel v zoprno mokroto tudi Ido, ki se je pravljala, da bo sodelovala pri operaciji, le košato lasišče ji je ukrotil z ruto. Sam sebi pa je dal na sicer vedno golo glavo edinole belo čepico, plašča in naličnice ni bil vajen, saj nikoli ni imel opraviti prav z rano, opozoril ga pa tudi ni nihče, da bi bilo to dobro.

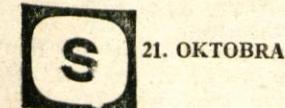
Ko je bilo tako vse pripravljeno, je Felicijan pristopil k Alešu: ležal je na operacijski mizi, z vzglajevjem proti okenski steni, do vrata pokrit z rjuhu, tudi vlažno, z glavo, celo ostriženo in obrito, obrnjen malo na desno stran. Vlaga ga je nekoliko predramila iz mrtvičnosti, oči je imel na pol odprtih, a zrl je nepremično nekam proti stopu, ravnodušen za vse, kar se je dogajalo z njim in okoli njega.

Se preden je oblekel operacijsko haljo, je bil Felicijan pregledal ranjenca od nog do glave, glavo pa od vseh plati, tudi nos, usta in ušesa, če kaj ne teče iz njih. Zdaj pa si je s kratkovidnimi očesi, skozi debela stekla, v katerih so se srebrili številni sosredni polkrogi, še enkrat prav od bližu ogledal ranico na levem sencu: kakor fižol je bila velika, začpljena s kepicami umazano rjave, strjene krvi, pomešane z lasmi, robovi so bili nätrgani, nabrekli, od vnetja redečasti.

Skrb se je Felicijanu še globlje zajedla v obraz. Zdravnik splošne prakse. Pičlo znanje o kirurgiji nasploh — da o vojni kirurgiji ne govorim. V partizanski bolnici komaj tri četrt leta, ranjene v glavo, katere so pripeljali do sem, bi naštel na prste — po večini pomrejo prej izkušen torej tudi bore malo. Pa gibčnost prstov, za to specialnost nujna? Pa poleg tega — brez rentgena? Pa neprimerna razsvetljiva — ostre sence? Pa celo z odprtim plamenom — a etrovi hlapi — kurja pot človeka spreleti, če se le domislji, kaj se utegne zgodi!... Počakal bi vendarle do dneva — da ni tako vražje nujno?... Premalo, premalo znam... kaj, da rano zgolj očistim, posujem s sulfamidom?... Ampak če umrje — krije bom, da nisem skoril vsega, kar bi lahko!... Poskusiti moram, kar je v moji moči — hujše z operacijo menda ja ne bom naredil, kot je... si je dal poguma, ko se je po težkih sekundah omahovanja, v katerih so se mu takšne in podobne misli nepopisno naglo križale po glavi, ponovno zbral, in zapovedal je Darku, naj se pripravi,

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.30, 5, 6, 7, 8, 9, 10 (danes dopoldne) 11, 12, 13, 14, 15, 19.30 (radijski dnevnik), 22, (dogodki in odmevi), 17, 18, 23, 24; ob nedeljah pa ob 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19.30 (radijski dnevnik), 22, 23 in 24.

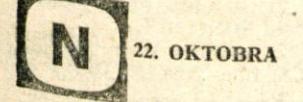

21. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Glasovi v ritmu — 10.20 Pri vas doma — 12.10 P. I. Čajkovski: Tema in variacije iz Suite št. 3 v G-duru, op. 55 — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače — 13.30 Priporočaj vam — 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji — 15.40 Pojo naši operni pevci — 16.00 Vrtiljak — 16.40 S knjižnega trga — 16.55 Klavir v ritmu — 17.10 S kvartetom Van Wood — 17.20 Gremo v kino — 18.15 Dobimo se ob isti uri — 18.45 Naš gost — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Borisa Kovačiča — 20.00 Sobotni večer s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana in njegovimi gosti — 21.15 Vedri zvoki — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program
8.05 Uvodni akordi — 8.40 Sobotna na valu 202 — 12.40 Panorama zvokov — 14.00 Nenavadni pogovori — 14.20 Z ansamblom Fausto Papetti — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Zabavni zbori, filmska glasba in še kaj — 16.05 Danes smo izbrali — 16.40 Rad imam glasbo — 17.40 Instrumenti v ritmu — 18.00 Oddaja progresivne glasbe — 18.40 Jazz na II. programu — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Za vsakogar nekaj

Tretji program
20.05 Okno v svet — 20.20 Bohuslav Martinu: Julietta — 21.10 Dogodki dneva — 23.05 Sobotni večer z Beethovenom — 23.55 Iz slovenske poezije

22. OKTOBRA

6.00 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke: Je gospod Smrek deževnik? — 8.40 Skladbe za mladino — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30

Nedeljska reportaža — 13.50 Z domaćimi ansambli — 14.05 Popularne operne melodije — 14.30 Humoreska tega tedna: Vidocquove pustolovščine — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.15 Radijska igra: Kosmatin — 17.50 Godala v ritmu — 18.00 Novo, novejše, najnovejše — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Zaplešite z nami — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

8.05 Vedri zvoki za nedeljsko jutro — 8.40 Glasbeni mozaik — 9.35 Nedeljski spreходi — 12.00 Opoldanski cocktail — 14.00 Panorama zvokov — 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program

20.05 Športni dogodki dneva — 20.10 Igramo kar ste izbrali — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Dogodki dneva — 23.55 Iz slovenske poezije

23. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisani svet pravljic in zgodb — 9.20 Z velikimi zabavnimi orkestri — 9.40 Cicibanov svet — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Carl Maria von Weber: Koncertna skladba za klavir in orkester v f-molu, op. 79 — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 S tujimi pihalnimi godbami — 13.30 Priporočaj vam — 14.10 Amaterski zbori pojo — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 V galeriji lahke glasbe — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Zvoki in barve orkestra Boston Pops — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 Z jugoslovanskimi pevci zabavnih melodij — 18.35 Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom bratov Kovačič — 20.00 Ti in opera — 22.15 Za ljubitelje jazz-a — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Od popevke do popevke

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Nenavadni pogovori — 14.20 Sprehodi instrumentov — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Melodije velikih mojstrov v novih pripredbah — 16.05 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.40 Pota našega gospodarstva — 17.50 Deset minut v ritmu bosse nove — 18.00 Izložba hitov — 18.40 Dvajset minut s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 19.00 Kulturni mozaik — 19.05 Igramo za vas — 19.40 Svetovna, reportaža

Tretji program

20.05 Z baletnih odrov — 20.50 Naš eksperimentalni studio — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Koncertatni jazz — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih: Vilko Ukmaj — 23.55 Iz slovenske poezije

24. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Odkritje heliocentričnega sistema — 9.35 Slovenske narodne — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Klavir in violin — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domaćimi ansambli in godci — 13.30 Priporočaj vam — 14.10 Glasbena tribuna mladih — 14.30 S triom Slavka Žnidarsiča — 14.40 Na poti s kitaro — 15.40 Od melodije do melodije — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Naš podlistek — 17.10 Pianist Philippe Entremont igra Gershwinia — 18.15 V torek na svidjenje — 18.45 Svet tehnike — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Henčka Burkata — 20.00 Prodajalna melodij (stereo) — 20.30 Od premiere do premiere — 21.30 Majhen koncert lahke glasbe — 22.15 Popevke se vrstijo — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Večer sodobne makedanske glasbe

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za višjo stopnjo: Prvi slovenski rokopis — Bržinski spomeniki — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Lahka glasba na našem valu — 16.05 Radi smo jim prisluhnili — 16.40 Melodije po pošti — 17.40 Ljudje med seboj — 17.50 Deset minut z ansamblom Mojmira Sepeta — 18.00 Parada orkestrov — 18.40 Jazz na II. programu — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Zabavni zvoki za vse

Tretji program

20.05 V korak s časom — 20.15 Komorni intermezzo — 20.30 Slavnostni koncert ob dnevu združenih narodov (prenos iz Ženeve) — 21.40 Dogodki dneva — 21.50 Glasbena medigrada — 22.00 Salzburgski festival 1972 — 23.30 Nokturno s Haydnom — 23.55 Iz slovenske poezije

25. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Nenavadni pogovori — 9.25 Iz glasbenih šol — 9.45 Glasbeni spomini — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Marjan Kozina: odlomek iz 2. dej. opere Ekvinokcij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočaj vam — 14.10 Slovenske narodne v zborovskih pripredbah — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Odskočna deska — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Listi iz albuma orkestra Gerharda Wehnerja — 17.10 Glasbena galerija — 17.45 Jezikovni pogovori — 18.15 Glasbene vinjete — 18.30 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.30 Simfonični

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Otroci med seboj in med nami — 14.10 Beat glasba evropskih izvajalcev — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.05 Levo, desno, naokrog — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.40 Naš intervju 17.50 Z dixieland ansamblom Jožeta Privška — 18.00 Sestanek ob juke-boxu — 18.40 Jazz za mlade — 19.00 Filmski vrtiljak — 19.05 Zabavna glasba od včeraj in danes

Tretji program

20.05 Iz slovenske simfonične literature — 20.55 Mednarodna radijska univerza — 21.05 Pet stoletij evropske zborovske glasbe — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Peter

koncert orkestra RTV Ljubljana v Slovenski filharmoniji (stereo) — 22.15 S festovalov jazz-a — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 16.05 Srečanje melodij — 16.40 Mladina sebi in vam — 17.40 Sprehod skozi čas — 17.50 Minute s slovenskimi instrumentalnimi ansambli — 18.00 Popevke na tekočem traku — 18.40 Pop in underground — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Izbrali smo vam

Tretji program

20.05 Kultura danes — 20.20 Operni koncert — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Z jugoslovenskih festivalov jazz-a — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 23.35 Napevi zgodnjega XVI. stoletja — 23.55 Iz slovenske poezije

26. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — 9.35 Slovenske narodne pesmi — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Chopin in pianistke — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 13.30 Priporočaj vam — 14.10 Mladina poje — 14.30 Sestanek instrumentov — 14.40 Enajsta šola — 15.40 Minute s skladateljem Krunom Cipcijem — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Naš podlistek — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Zvoki z orkestrom Parris Mitchell — 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.45 Kulturna kronika — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Jožeta Kampiča — 20.00 Četrtek večer domaćih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Paleta popevk v plesnih ritmov — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Iz novejše nemške kontencante literature

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Otroci med seboj in med nami — 14.10 Beat glasba evropskih izvajalcev — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.05 Levo, desno, naokrog — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.40 Naš intervju 17.50 Z dixieland ansamblom Jožeta Privška — 18.00 Sestanek ob juke-boxu — 18.40 Jazz za mlade — 19.00 Filmski vrtiljak — 19.05 Zabavna glasba od včeraj in danes

Tretji program

20.05 Radijska igra: Nekaj — 20.40 Tri suite — tri obdobja — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Zborovski portreti velikih skladateljev — 22.00 Dubrovniške poletenje igre 1972 — 23.00 Nočne minute za komorno glasbo — 23.55 Iz slovenske poezije

Kušar: Mozartovi klavirski koncerti — 22.25 Dunajski slavnostni tedni 1972 — 23.55 Iz slovenske poezije

27. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Koncert za mlade poslušalce — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Giuseppe Verdi: dva prizora iz 3. dej. opere Aida — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domaćimi ansambli — 13.30 Priporočaj vam — 14.10 Za otroke, otroške pesmi — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Majhen recital violončelista Miloša Mlejnka — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Pooldanski sestanek z orkestrom Jugozahodnega nemškega Radia — 17.10 Operni koncert — 17.50 Človek in zdravje — 18.15 Signali — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Mihe Dovžana — 20.00 Srečko Kumar in pevski zbor Učiteljske zvezne Julijске Krajine — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

8.05 Vedri zvoki — 8.40 Petek na valu 202 — 12.40 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Vodomet melodij — 16.05 Z londonskih pop odrov — 16.40 Melodije po pošti — 17.40 Svet in mi — 17.50 Deset minut z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana — 18.00 Glasbeni cocktail — 18.40 Veliki plesni orkestri — 19.00 Odmevi zgora — 19.20 Orgle v ritmu — 19.35 Z jugoslovenskimi pevci zavane glasbe

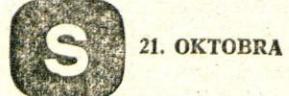
Tretji program

20.05 Radijska igra: Nekaj — 20.40 Tri suite — tri obdobja — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Zborovski portreti velikih skladateljev — 22.00 Dubrovniške poletenje igre 1972 — 23.00 Nočne minute za komorno glasbo — 23.55 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska ČP Gorjenjski tisk Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1 — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-833, novinarji 21-860, malooglascni in naročniški oddelek 21-194. — Naročnina: letna 60, polletna 30 din, cena za eno številko 70 par. Mali oglasi: beseda 1 din, naročnik imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

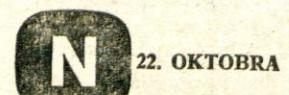

TELEVIZIJA

21. OKTOBARA

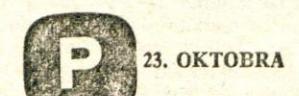
9.35 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Velika šolska ura — prenos iz Kragujevca, ob 16.20 ponovitev (RTV Beograd), 17.30 Po domaće: Ptujski festival, 18.00 Obzornik, 18.15 V deželi klobukov — seriski barvni film, 18.40 Gospod Piper — seriski barvni film, 19.10 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.15 Humoristična oddaja (RTV Beograd), 19.45 Risanka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, (RTV Ljubljana), 20.30 Zvoki Panonije — prenos iz Osijeka (RTV Zagreb), 21.30 Pribičnik njegove ekselence — zadnja epizoda, 22.45 TV kažipot, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana)

22. OKTOBARA

9.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.45 Po do-

mače s kvintetom DO in Jožetom Kampičem (RTV Ljubljana), 10.12 Kmetijska oddaja (RTV Beograd), 10.55 Mozaik, 11.00 Otoška matineja: Vitez Vihar, Vsi vlaki sveta, 11.50 Poročila, 11.55 Mestece Peyton, 12.45 TV kažipot (RTV Ljubljana), 14.30 Mednarodni mnogoboj, 15.00 Mednarodni atletski cross »Politike« (RTV Beograd), 16.30 Diagonale — ponovitev, 17.20 Po domaće, 17.50 Prometna oddaja, 18.10 Za konec tedna, 18.25 Poročila, 18.30 Operacija Beograd — domaći film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.35 Košarkarski finale za pokal Jugoslavije — prenos, 22.05 Stih in pesem (RTV Zagreb), 22.20 Športni pregled (JRT), 22.50 Poročila (RTV Ljubljana)

23. OKTOBARA

9.05 Odprta univerza (RTV Beograd), 9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 10.45 Nemščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.40 Angleščina — ponovitev, 15.55 Nemščina — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Francoščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.50 Gori, dolni, naokoli: V dolgočasju — barvna oddaja, 18.05 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Kremenčkov:

ski barvni film; režiser Jarl Kulle, igrajo: Jarl Kulle, Margaretha Krook;

Zgodba pripoveduje o postaranem knjigarnarju, ki se oženi z bivšo prostutko. Toda ta zveza se konča tragično. Film, za katerega je ponekod znala očarljiva »švedska« lahketnost, preveva ljubezniva melanololija; puritanci pa bodo morali nekajkrat prizanesljivo zamirati.

Petak, 27. oktobra, ob 20.40:

KAČJA KOŽA — amerški film; režiser Sidney Lumet; igrajo: Marlon Brando, Anna Magnani, Jeanne Woodward;

Film je bil posnet po drami Tennesseeja Williamsa Orfej se spušča. V prvem planu je usoda nemirnega Vala Xaviera, ki se pritepe v zatoholo mračno mesto Two Rivers v državi Mississippi, kjer se ničesar pomembnega ne dogaja. Zaposli se v trgovini nesrečne žene bolnega in zlobnega Jabca Torrancea. V nenavadnega in malce čudaškega Vala se gospodarica zalubi in tragedija je tu...

Ta teden na TV

Nedelja, 22. oktobra, ob 18.30:

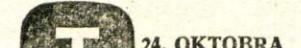
OPERACIJA BEOGRAD — jugoslovanski film; režiser Žika Mitrović, igrajo: Dušan Bulajić, Aleksander Gavrić, Bata Živojinović;

Neposredno pred teheransko konferenco, na kateri so se sestali Roosvelt, Stalin in Churchill, je bilo nad jugoslovanskim ozemljem zrušeno ameriško letalo, v katerem je bil sovjetski polkovnik. Nacistični protiobveščevalni službi je bilo takoj jasno, da je ujetnik dragocen obveščevalcev zaveznih armad. V akcijo so tedaj stopili jugoslovanski ilegalci in diverzanti, saj je sovjetski oficir prenašal važne skrivnosti za teheranski sestanek, ki bi lahko usodno vplivale na potek vojne, če bi jih dobili v roke Nemci. Začela se je »operacija Beograd«.

Torek, 24. oktobra, ob 20.45:

KNJIGARNAR, KI SE NI VEC KOPAL — šved-

ski barvni film, 18.55 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.00 Mladi za mlade (RTV Sarajevo), 19.45 Risanka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Maša antologija jugoslovanske TV drame — B. Adrić: Daleč je pač Australija — drama TV Beograd, 21.40 Kulturne diagonale, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana)

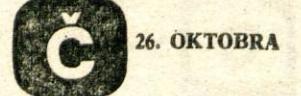
24. OKTOBARA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.35 Nemščina — ponovitev, 15.55 TV vrtec (RTV Zagreb), 16.10 Angleščina, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.40 I. Cankar: V gozdu, 18.00 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Poje zbor Franceta Prešerna iz Kranja, 19.00 Mozaik, 19.05 Iz sveta oblikovanja: Arhitektura, 19.25 Staranje in starost: Sosedska pomoč, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Reportaža, 20.35 3-2-1, 20.45 Knjigarnar, ki se ni več kopal — švedski barvni film, 22.10 W.A. Mozart: Sonati št. 1 in 2 za čelo in flauto, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana)

25. OKTOBARA

8.20 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.50 Vitez Vihar — seriski film, 18.15 Obzornik, 18.30 Jazz na ekranu: Klaus Doldinger Passport, 19.00 Mozaik, 19.05 Od filma do filma, 19.25 S kamerovo po svetu: Jezero Kivu, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.40 E. Zola: Nana — 4. del barvne oddaje, 21.25 Po sledeh napredka, 22.15 Poročilo (RTV Ljubljana)

26. OKTOBARA

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 10.45 Nemščina (RTV Zagreb), 11.00 Francoščina (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.40 Angleščina — ponovitev, 15.55 Nemščina — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.50 Polka je ukazana: Folklorna skupina iz Preddvora, 18.15 Obzornik, 18.30 Vsi vlaki sveta — seriski film, 18.55 Mozaik, 19.00 Mestece Peyton, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Četrtekovi razgledi, 22.00 Koncert ob dnevu združenih narodov — barvni posnetek iz New Yorka, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana)

27. OKTOBARA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Angleščina (RTV Beograd), 14.40 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.40 L. Sudolčan: Slíkar, 18.15 Obzornik, 18.30 Zakaj rekreacija, 18.40 Ekonomsko izrazoslovje, 18.45 Glasba za oči: O. Respighi — Beneški mojstri, 19.00 Mozaik, 19.05 Sodobniki: Ela Peroci, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 Reportaža, 20.30 3-2-1, 20.40 Kačja koža — amerški film, 20.35 Amerika na smučeh — barvni film s festivala športnih in turističnih filmov v Kranju, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana)

Kranj CENTER

21. oktobra amer. barv. film DIAMANTNA DŽUNGLA ob 15. uri, jug. barv. film VALTER BRANI SARAJEVO ob 17. in 19.30, premiera angl. barv. filma VAMPIRJEVE LJUBIMKE ob 22. uri

22. oktobra premiera amer. barv. filma BALADA O DINGUS MAGEEJU ob 14. uri, jug. barv. film VALTER BRANI SARAJEVO ob 16. in 19.30, premiera danskega barv. filma RДЕЧИ RUBIN ob 21. uri

23. oktobra angl. barv. film VAMPIRJEVE LJUBIMKE ob 16., 18. in 20. uri

24. oktobra angl. barv. film VAMPIRJEVE LJUBIMKE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

21. oktobra premiera amer. barv. filma KLICALI SO JO KOBILICA ob 16. in 20. uri, amer. barv. film JAGODE IN KRI ob 18. uri

22. oktobra amer. barv. film DIAMANTNA DŽUNGLA ob 14. in 18. uri, amer. barv. film JAGODE IN KRI ob 16. uri, amer. barv. film KLICALI SO JO KOBILICA ob 20. uri

24. oktobra amer. film OB 3.10 ZA YUMO ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

21. oktobra amer. barv. CS film TORA! TORA! TORA! ob 17. in 19.30

22. oktobra amer. barv. CS film TORA! TORA! TORA! ob 16. in 18.30

23. oktobra amer. film OB 3.10 ZA YUMO ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

21. oktobra franc. barv. film BORSALINO ob 16., 18. in 20. uri

22. oktobra franc. barv. film BORSALINO ob 15. in 19. uri, ital. barv. film KO SO ZENSKE IMELE SE REP ob 17. uri

Kranjska gora

21. oktobra amer.-ital. barv. CS film NOČNI OBRACUN

22. oktobra angl. barv. CS film OSTANIMO SKUPAJ

Javornik DELAVSKI DOM

21. oktobra amer.-ital. barv. film CJAMANGO

22. oktobra amer. barv. film SONČNICE

24. oktobra amer. film NAŠI SORODNIKI (Stan in Olio) ob 18. in 20. uri

Krvavec

22. oktobra amer. barv. CS film OGNJENA KARAVANA ob 16. in 19. uri

Škofja Loka SORA

21. oktobra amer. film FRA DIAVOLO ob 18. in 20. uri

22. oktobra amer. film FRA DIAVOLO ob 16. uri, amer. barv. film CLOVEK ZAKONA ob 18. in 20. uri

23. oktobra amer. barv. film CLOVEK ZAKONA ob 19. uri

24. oktobra amer. barv. film ROLLING STONES ob 20. uri

Železnički OBZORJE

21. oktobra angl. barv. film DEVICA IN CIGAN ob 20. uri

22. oktobra amer. barv. film CATCH 22 ob 18. in 20. uri

Radevljica

21. oktobra amer. barv. film POLNOČNI OBRACUN ob 18. uri, amer. barv. film JOE, TUDI TO JE AMERIKA ob 20. uri

22. oktobra amer. barv. film JOE, TUDI TO JE AMERIKA ob 16. uri, amer. barv. film NA POTI ZA SHILOH ob 18. uri, amer. barv. film PET LAHKIH KOMADOV ob 20. uri

23. oktobra amer. barv. film KONJENIKI ob 20. uri

24. oktobra amer. barv. film UMORI V ULICI MORG ob 20. uri

Bled

21. oktobra nem. barv. film ČUDEŽ LJUBEZNI ob 17. in 20. uri

22. oktobra franc. barv. film DOVOLJENJE ZA UBIJANJE ob 15., 18. in 20. uri

23. oktobra franc. barv. film DOVOLJENJE ZA UBIJANJE ob 17. in 20. uri

24. oktobra amer. barv. film VRNITEV SEDMIH VELIČASTNIH ob 17. in 20. uri

Jesenice RADIJO

21. oktobra amer. barv. film SIERA TORRIDE

22. oktobra amer. barv. film SIERA TORRIDE

23. oktobra ital. barv. CS film VELIKA PUSTOLOV-SCINA SCARAMUCHA

24. oktobra ital. barv. CS film VELIKA PUSTOLOV-SCINA SCARAMUCHA

Jesenice PLAVŽ

21. oktobra ital. barv. CS film VELIKA PUSTOLOV-SCINA SCARAMUCHA

22. oktobra ital. barv. CS film VELIKA PUSTOLOV-SCINA SCARAMUCHA

23. oktobra amer. barv. film SIERA TORRIDE

24. oktobra amer. barv. film SIERA TORRIDE

Dovje Mojstrana

21. oktobra ital. barv. film SONČNICE

22. oktobra amer.-ital. barv. CS film NOČNI OBRACUN

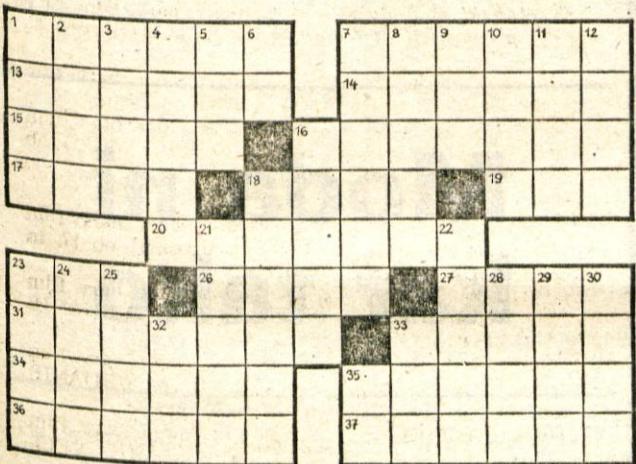
RESITEV NAGRADNE KRIŽANKE

1. OPRODA, 7. PREPIS, 13. PROTEKCIJONIST, 15. SEKA,
16. REN, 17. AMOR, 18. DERMATOL, 21. AKA, 22. MI, 23. UU,
24. OL, 26. RN, 27. IKA, 29. FILOMENA, 34. KARP, 36. NOS,
37. PETA, 39. INTELEKTUALEC, 42. STATUS, 43. INKASO.

IZZREBANI RESEVALCI

Dobili smo 93 rešitev nagradne križanke. Izzrebani so bili: 1. nagrada (30 din) prejme Janez Zazvonil, Tržič, Trg svobode 20 I; 2. nagrada (20 din) Viktor Uranič, Cerklje 163; 3. nagrada (10 din) pa dobi Marija Mihelčič, Kranj, Ul. 1. avgusta 3. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

VODORAVNO: 1. blaginja, 7. temeljni zakon države, 13. špansko žensko ime, tudi nekdanja zelo znana popevka, 14. nekdanji ameriški predsednik, Herbert Clark, tudi znakoma Iskrinih sesalcev za prah, 15. tujo žensko ime, 16. pametnost, tudi modrina, 17. stari oče v dalmatinskom narečju, popularna pesem, 18. dvorana, praznična obleka, oprava, 19. Nikola T. Aleksić, 20. slovit »presajevalec srca«, dr. Christian, 23. ime slovenskega slikarja Šubic, 26. zdravilna rastlina, ker ima mnogo sluga, ublažuje kašelj, 27. hitro hlapljiva tekočina, 31. roman ameriškega književnika Hermana Melvilleja (»Moby Dick«), 33. letopis, kronika, 34. prebivalec Asirije, 35. rimske cesar, zadnji veliki osvajalec, 36. ime slavnega pevca Tebaldijeve, 37. glasbeni znak nad noto označuje trajanje glasu; svetlobni sij okrog nebesnega telesa.

NAVPIČNO: 1. obramba, staroveški izraz za nasip, pregrada pri vodi, 2. ime slovenskega popevkarja Leskovarja, 3. konec molitve, tako boli!, 4. galeb podobna »mestna« ptica, 5. osčibni zajmek, 6. znak za kemično prvino radij, 7. strigalica (zleze v uhol), 8. izdelovalec sodov, 9. trenje, 10. angleška reka, ki teče skozi Stratford, rojstni kraj Shakespeareja, 11. sporočilo, novica; notranji glas, 12. grški kraj v južnem Epiru, ob reki Arakhos, 16. francoski slikar, impresionist, Edouard (znamenita slika »Zajtrk v naravi«), 18. ljubka, golob podobna ptica, 21. spokornik, naravno močan človek, kdor goji askezo, 22. kovinsko ali papirnato platično sredstvo, 23. reka v Srbiji, tudi vrsta cigaret, 24. telovadni elementi, vešnja, 25. bolgarski književnik, Pelin, 28. reka na Pirinejskem polotoku, na Portugalskem Tejo, 29. tovarna športne opreme v Begunjah, 30. del psevdonima prve jugoslovenske filmske igralke (Ita ...), 32. rimska boginja jeze, 33. nekdanji mož pevke Valente, tudi danski otok, 35. Tone Kralj.

Rešitev pošljite do četrtega, 26. oktobra na naslov:
Glas, Moše Pijadeja 1, Kranj, z oznako Nagradna
križanka. Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska in umetnostnogodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši je odprta razstava Gorenjska kmečka noša.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ulici 43 je odprta stalna pokrajinska zbirka Narodnoosvobodilni boj na Gorenjskem in republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji, v galerijskih prostorih pa razstava grafik akad. slikarja Karla Zelenka, ki jo je posredovala Moderna galerija v Ljubljani ter grafičnih del G. B. Piranesija (1720—1778).

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v Galeriji v isti stavbi pa razstava akad. slikarja Zmaga Jeraja. Galeriske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. 12. in od 17. do 19. ure.

loterija

TRŽNI PREGLED

JESENICE

Srečke s končnicami so zadele din

0	10
02150	1.010
52710	510
507020	10.010
41	30
161	100
50231	500
98141	1.030
772451	10.000
32	20
172	50
7412	200
06082	500
17212	1.000
77722	2.000
060322	10.000
147792	10.000
732262	10.000
3	10
01653	2.010
78613	510
382353	10.010
439603	10.010
14	20
94	20
834	50
49474	500
83774	500
224124	10.000
609284	10.000
75	40
5705	200
08655	1.000
20975	2.040
067235	10.000
154015	10.000
6	10
40626	1.010
56356	510
96606	2.010
154676	10.010
733456	10.010
47	20
57	30
5017	300
70327	500
444137	10.000
38	20
258	50
278	100
7758	300
41708	500
708988	10.000
39	20
619	50
619	500
56729	500
312039	10.020
699469	150.000

KRAJN

Solata 6 din, špinača 8 din, korenček 4 din, slive 8 din, jabolka 2,80 din, pomaranče 7 din, limone 12 din, česen 15 din, čebula 4 din, fižol 10 do 12 din, pesa 4 din, kaša 6 din, paradižnik 5 do 8 din, hruške 8 din, banane 8 din, ajdova moka 8 din, koruzna moka 5 din, jajčka 1 do 1,20 din, surovo maslo 24 din, sметana 14 din, orehi 38 din, klobase 6 din, skuta 8 din, sladko zelje 3 din, kislo zelje 6 din, kisla repa 4 din, cvetača 10 din, paprika 7 din, krompir 1,60 din, žganje 20 din, kostanj 10 do 12 din.

TRŽIČ

Solata 5 din, korenček 6 din, jabolka 5 do 6 din, limone 15 din, česen 18 din, čebula 5 din, fižol 12 din, pesa 4 din, kaša 9 din, paradižnik 5 do 6 din, motovilec 3,50 din, suhe smokve 15 din, sveže 8 din, jajčka 1,10 do 1,30 din, sметana 16 din, skuta 9 din, sladko zelje 3 din, kislo zelje 4 din, cvetača 6 do 7 din, paprika 6 din, krompir 2 din, banane 7 din, peteršilj 7 din, zelena 7 din.

poročili so se

V KRANJU

Kavči Franc in Draksler Tatjana, Zupin Jože in Jenko Marija, Jerkič Jure in Jagodice Žaneta, Veler Rajko in Namivšek Ida, Slatnar Mavricij in Grabar Milena, Stenovec Ivan in Babič Lea

V SKOFJI LOKI

Štukl Franc in Ramovš Valentina, Novak Branko in Sečljak Marija, Rupar Andrej in Fink Marija, Brglez Ivan in Hafner Ana, Tušek Drago in Bizjak Marija, Trček Marijan in Petrovčič Stanislava, Žitko Ciril in Demšar Marija Marjetica, Kavčič Franc in Jurjevič Stanislava, Maček Franc in Brumec Anja, Oblak Franc in Tomšič Janja, Cerk Anton Matjaž in Jelovčan Olga

V TRŽIČU

Ferlin Slavko in Grašič Marjeta, Meglič Miroslav in Slapar Milena, Hudorovič Janez in Bečan Silva

Dve prieditvi na Jesenicah

Drevi bo v dvorani amaterskega gledališča Tone Čufar na Jesenicah nastopil zabavno-glasbeni ansambel Miha Dovžana s pevko Ivanko Krasovec in s humoristom Radom iz Škofje Loke. Prireditve bo poživila tudi poslovalka Murke na Jesenicah z modno revijo.

V delavskem domu na Javorniku pa bo drevi koncert znanega ansambla Villija Peštriča s pevko Majdo Renko. D. S.

SOBOTA

SMUČARSKI SKOKI — Gorenja Sava: mednarodna skačalna tekma na 50-metrski plastiki (ob 14. uri)

NAMIZNI TENIS — Kranj: v avli osnovne šole Simona Jenka II. kolo prve zvezne namiznoteniške lige — ženske Triglav : Vojvodina (ob 17. uri).

ROKOMET — Stražišče: Sava B : Škofljica — ženske (ob 16.30), Sava : Steklar — ženske (ob 18. uri), Sava : Novo mesto (ob 19. uri)

NOGOMET — Stražišče: Sava : Slovan (ob 15. uri), Lesce: Lesce : Bohinj, Naklo : Naklo : Korotan, Britof : Britof : Šenčur, Železniki : Alples : Tržič (vse ob 14.30)

NEDELJA

ROKOMET — Preddvor: Predvor B : Storžič (ob 8.45), Preddvor : Križe B (ob 10. uri), Kranj: Veterani : Alples (ob 10. uri), Radovljica: Radovljica B : Duplje B (ob 8.45), Radovljica : Kranj (ob 10. uri), Cerkle: Krvavec : Kranjska gora (ob 10. uri), Tržič: Tržič B : Jesenice (ob 8.45), Žabnica: Žabnica : Sava B (ob 10. uri), Škofja Loka: Šešir B : Besnica (ob 8.45), Šešir : Kamnik — ženske (ob 10. uri), Šešir : Kamnik — moški (ob 11. uri), Selca: Alples B : Radeče — ženske (ob 10. uri), Duplje: Duplje : Olimpija (ob 10. uri)

ODBOJKA — Bled: Bled B Bovec (ob 10. uri)

umrli so

V KRANJU

Bolte Judita, roj. 1905, Črtanc Jožef, roj. 1898, Luskovec Franc, roj. 1919, Svoljšak Ivana, roj. 1900, Sušnik Franc, roj. 1900, Sitar Marjan, roj. 1891, Dolenc Antonija, roj. 1893, Wahl Ana, roj. 1892

V SKOFJI LOKI

Fojkar Franc, roj. 1911

V TRŽIČU

OB TISOČLETNICI LOŠKEGA GOSPOSTVA

Piše dr. Pavle Blaznik (17)

Z novim vekom je trdno oblast freisinških škofov nad loškim ozemljem vse bolj ogrožal deželní knez, ki je z uveljavljanjem centralističnih tendenc sistematično knil pravice zemljiškega gospoda. V 16. stoletju so prišle na vrsto rudniške pravice, ki so se po dolgoletnih preprih freisinškemu škofu povsem izmaznile, s čimer se je posvezanost Železnikov z loškim gospodstvom temeljito razrahljala. Z novim redom so se okoriščali predvsem fužinarji, zlasti tisti, ki so kopili deleže. Novo razmerje do freisinškega škofa se je izražalo posebno pri izrabi gozdov, ki so jih fužinarji izsekavali deloma kar na svojo pest; iz strahu pred deželnim knezom je zemljiški gospod marsikdaj zatisknil oči in so debla padača brez reda, ne da bi se kdo vmešaval v tako pustošenje. Prav gotovo ni pretirana trditve, da so dali fužinarji letno podpreti tudi čez tisoč debel, saj so obrati zahtevali ogromne količine oglja. Z oglarstvom so se ukvarjali domaćini iz sosednjih naselij, tako iz kajžarskih kot tudi iz gruntskih vrst; bili so prav gotovo številnejši kot rudarji. Oglarji so navadno kar sami pripravljali les za kopisča in so bili torej obenem tudi drvarji.

V samih Železnikih so prebivalci delavci iz neposredne proizvodnje — kovači, ki so bili zelo številni in so številčno prav gotovo presegali sovrstnike po drugih železarskih krajih na Kranjskem. Železniki so bili namreč po podatku iz leta 1581 glede produkcije železa (letno okoli 3000 centrov (vodiči v deželi). Kovači so živeli v tesnih razmerah. Po podatkih iz leta 1621

so se kot gostiči stiskali v zgornjih prostorih sicer močnih fužinarskih stanovanjskih poslopij. V posameznih hišah se je gnetlo tudi po 50 ljudi. Med kovači so bili pač v večini tisti, ki so delali v vigenjcih, kjer so izdelovali žebanje. Seznam iz okoli 1630 kaže, da so v Železnikih tedaj poznali najrazličnejše vrste žebanje, ki so jih označevali z italijanskimi izrazi, ker je bil izvoz pač v največji meri navezan na italijanska tržišča. Izdelovali so mimo daljših tankih žebanje (tratti), ki so jih uporabljali za mehak les, tudi kraješ debele (grossi), ki so bili primerni za trd les. že okoli leta 1630 je v Železnikih zaslediti začetništvo. Kovači so namreč dobivali od fužinarjev ustrezno količino železa in so po naročilu izdelovali določeno vrsto in množino žebanje. V navadi je bilo, da so k teži priračunavali dogovorjeni odpadek (kalo) v višini 30 %. Kalo je predstavljalo žebljarje dodatni zasluk (avanzo), kajti žeblji iz prihranjenega železa so pripadali žebljarjem, cesar pa fužinarji niso vedno priznavali. Kot je bila družba v Železnikih v zelo različnem socialnem položaju, tako je bilo čutiti tudi razlike v narodnostnem pogledu. Fužinarski živelj se je v narodnostnem pogledu vse bolj izprepletal, toda vse je vezala skupna lastnost — velika podjetnost.

Železnikarski zgled je pobudil vrsto podjetnikov, ki so poskušali srečo v drugih predelih obsežnega loškega gospodstva. Te poskuse je freisinški škof spremjal z očitnim nezadovoljstvom, saj je s tem nevarnost razkranja gospodstva nevarno rasla.

Zgodaj (1533) se omenja rudnik vtriola v območju Bukovščice, kjer je bilo tudi razvito deležništvo, toda rudnik se ni dolgo vzdržal, saj je na tamkajšnje rudarje samo nekaj desetletij kasneje spominjalo le še krajevno ime Knapi. — Kratkega življenja je bila fužina v Farjevem potoku, ki se je zaradi pomanjkanja rude že spočetka borila z velikimi težavami.

Istočasno je siliško fužinarstvo tudi v Poljansko dolino. Med novimi podjetji je bila najpomembnejša fužina ob izlivu Hobovščice v Poljanščico, kjer je še danes ohranjeno naselbinsko ime Fužine. Podjetje je bilo organizirano po železnikarskem zgledu; vsaj del deležnikov je bil iz vrst loških meščanov. Kazno je, da so Hobovščine zmogle nekako tretjino kapacite železnikarskih fužin. Žilavost je fužina pokazala ob elementarni katastrofi leta 1565, ko je huda povodenj razdrila obrat in se je podjetje nekaj let kasneje spet dvignilo; toda v 17. stoletju je fužina zašla v težave, iz katerih si ni več opomogla. — Mimo hobovške fužine so zrasle po Poljanski dolini še posamezni sorodni obrati, ki pa so bili v splošnem manj pomembni in kratkega življenja. Skoraj hkrati kot v Hobovščini se je pojavil fužinski obrat v Brekovcah na Žirovskem območju. Prva vest o tej fužini poteka iz leta 1550. V sklopu fužine je bila kovačija in žaga. Tudi tu se je ponovil hobovški primer. Ko je povodenj fužino razdrila, jo je gospodar sicer kmalu obnovil, vendar je obrat do konca 16. stol. povsem propadel. — Do neuspelega poskusa je prišlo ob potoku Brebovščici pod Lučnami. — Majšega postanka je bilo fužinarstvo nad Hotavljam ob Volaščici, kjer je v prvi polovici 17. stol. zraslo precej obsežno podjetje z dvema brescianskima pečema, cajnaricami in kovačijo; zraven so bili trgovina, mlin in žaga. Toda klub začetnemu razmahu je podjetje že nekaj let kasneje propadlo.

Fužinarska podjetja so torek v 16. in v prvi polovici 17. stoletja na novo rasla na najrazličnejših koncih in krajih. Sicer niso pognala globljih korenin, vendar so predstavljala hudo nevarnost za homogenost loškega gospodstva. Saj je gospodstvu pretilo, da mu odpadejo tudi obsežni nenaseljeni gozdovi po zahodni strani gospodstva, tako na Poljanskem kot na Selškem. V taki situaciji škof zlasti v začetni fazi ni nasprotoval rovtarski kolonizaciji, ki je zajela to ozemlje v 16. stol. in dosegla višek proti koncu tega stoletja.

Vse tisto, kar naj bi človeka in svet, v katerem živi, naredilo privlačnejša, lepša, popolnejša, imenujemo na kratko — moda. Moda, tovariši, je zelo resna reč. Ne verjamejo posameznikom, ki ob njej samo vzušeno zamahujejo z roko. Kar vprašate jih, zakaj se potem ne vozijo v škatljastih avtomobilih iz petdesetih let, zakaj ne nosijo še čisto dobro ohranjenega očetovega klobuka, zakaj so zavrgli skoraj nove špičake in nabavili konjskim kopitom podobne salonarje? Moda, gospode, (tudi naziv »gospode« postaja zelo moderen!), je torej občutljiva zadevščina, ki odločilno vpliva na mnoge panoge ljudske dejavnosti: na politiko, gospodarstvo, izobraževanje, naročno zavest, versko gorečnost, delovno storilnost in še kaj.

Pravijo, da je Nixon med predsedniškimi volitvami 1960 pogorel samo zato, ker ni nosil ozkih hlač ter kravate z rabeljskim vozлом in ker njegova frizura ni ustrezala splošno zakoreninjeni predstavi o »ameriškem dečku.«

Ko so v začetku preteklega desetletja frizerji ženskam dopovedali, naj vendar že snamejo nepraktične čepice in klobuke, je nastopil čas nemogočih pričesk. Glave dam med štirinajstimi in štiridesetimi sta obvladovali zelenkasti in vijoličasti barvi. Boljše polovice zbeganih ljubimcev, soprogov in utrujenih očkov so se čez noč spremenile v ptičja strašila, ki bi jih s srednjem veku inkvizicija nemudoma pahnila na grmado. A ker je srednji vek le daven spomin, smo morali stisniti zobe in molče potreti, da epidemija mine. In prešla je. Pričeske so mahoma postale kratke, malone fantovske. To pa je razjariло močnejši spol; štirje kuštravci iz Liverpoola sprožijo kontrarevolucijo. Moške frizure »a la Brando« so pozabljeni. Beatle posnema več sto milijonov mladičev. Ogorčenje (plestistih) atov, ravnateljev, pedagogov, psihologov in moralistov ne zaleže ničesar.

»Neestetski ste, odurnil!« je kuštravce zmerjal neki častitljivi predavatelj matematike.

Moda ni kar tako

»Nič bolj kot Prešernov Franc, tovariš profesor in pravej manj kakor vi,« je odvrnil predzrni dijak, zroč v bleščete mušje letališče strokovnjaka za logaritme — ter si prislužil ukor.

Klub vsemu so dolgi kodri preziveli napade in dočakali celo zaton Beatlov. Šele zdaj, po osmih letih suverene vladavine, je naši oblasti pošlo potrpljenje. V Bosni med miličniki s škarjamimi v rokah lovijo dolgolasec ter jih neusmiljeno skubijo. Na nekaterih šolah ob Jadranu so vodstva neprimerno ostršenim pobom prepovedala vstop v poslopje. Vidite, moda je izrenada prerasla v družbeni problem! Pri nas sicer nikogar več ne moti, če sopotniku v avtobusu visijo z ošljene glave mastne, svedraste ostružkom podobne štrene — njegova zunanjost je konec konců izključno njegov problem, a ne? — pač pa sumljivo škilimo v vsemogač oblačila. Cerkvene kroge bodejo v oči super mini krilca v vroča hlačke; komaj so raz priznici utegnili pozdraviti poplavno dolgih plaščev, že je kralkoživji »maksi val« izpodrinila skrajno drzna moda razglašenih stegen. Zvedel sem, da se nad razkritimi damskeimi zadnjicami pritožujejo tudi prometniki, ki so zabeležili skokovit porast trčenj. Vzrok je bilo preveliko zanimanje šoferjev za mitajoče mesovje na pličniku. Celo borec uvrščajo v spored razprav točke z naslovom: Nesramna in izzivalna noša današnje mladine. Ne, ne, niso jih prizadeja na krepkejšo polovicu naraščajnikov, ki navdušeno kupujejo črne, oprijete srajce, pumarice in škorjenje francoskih padalcev, bluze bundeswehra ter jopiče z oznakami »U. S. Army«. Ampak dolgo ne bodo mogli robantiti. Kolikor namreč poznam razmere, se po vrnitvi iz JLA noben shujšani in »oščianje hipi ne pritakne več stvari, ki so v kaškršnikoli zvezi z vojsko — pa čeprav ameriško. V njihovih strezničnih beticah pride do podobnega preobrata kakor v srcu tiste nesamokritične, lepo rejene gospe pri petdesetih, ki je v navalu navdušenja navlekla nase dvajset centimetrsko krilce in jo pogumno ubrala čez glavni trg podeželskega mesteca. Rojaki so od smeha komaj sproti lovili sapo. Gospa zdaj spet hodi naokrog v svojim letom in odvečnim kilogramom primernih cunijah.

Moda potem takem le ni kar tako.

I. Guzelj

Značke za 1000-letnico. — Delo akad. kiparja Toneta Logondra

RAZSTAVLJA IN PRODAJA NA GORENJSKEM SEJMU OBRTI IN OPREME OD 14. DO 22. X.

**Stanovanjsko pohištvo
Stavbno pohištvo
Keramične obloge
Gradbeni material**

DOSTAVA NA DOM

**POPUST
ZA STANOVANJSKO
POHIŠTVO**

**KREDIT
DO 10.000. - din**

Danes jesenski izlet izžrebanih Glasovih naročnikov

V DOLENJSKIH BENETKAH

Tako pravijo ljubitelji krajinskih lepot Kostanjevici na Krki, V to mestecu (ima le kakih 500 prebivalcev) bomo prispele že po sedmih kilometrih od Sentjerneja. Res stoji Kostanjevica na otočku sredi Krke, očana krog in krog od temno zelene vode, ki ji ne vidiš dna.

Kljub majhnosti pa je Kostanjevica na Krki mesto, ki v kulturnem pogledu presega marsikateri večji kraj. Tu je namreč vsakoletni Dolenjski kulturni festival, tu je velika stavba bivšega cistercijanskega samostana, v čigar območju je delovišče in stalno razstavišče Forma viva.

Poslopje kostanjeviške osnovne šole je nekaj prav posebnega. Nobena šola na Slovenskem, ne visoka, ne srednja, ne osnovna, nima v svojih prostorih tliko likovnih umetnin. Videli jih bomo že pred šolskim poslopjem, potem pa še v veži, na stopnišču in po hodnikih številne oljne podobe, kipe in grafične naših najvidnejših umetnikov. Sleherni od njih si je štel v čast, da je tej mali šoli v oddaljenem mestecu, smel podariti eno od svojih del. Kajti to, kar velja za štajersko in koroško stran Slovenj Gradec, to velja tudi za dolenjsko Kostanjevico: visoka kulturna raven, četudidaleč od umetniških središč.

Poleg šole je seve tudi drugje po Kostanjevici več razstavišč (galerij) in kulturnih domov — vse so si uredili domačini sami, obnavljali, popravljali stare hiše in jih nato izročali vsakovrstnim dejavnostim. Naj le omenim igro Miklovo Zalo, ki so jo kostanjeviški amaterji predstavili ne le domačinom, pač pa tudi drugje po Slovenskem in tudi na Koroškem. Bila je to ena od najboljših odrskih uprizoritev te znane ljudske igre.

FORMA VIVA

Kaj pa je spet to? Po slovensku bi rekli »živa oblika« ali »oblika živja«. Dejansko je Forma viva vsakoletno srečanje domačih in tujih kiparjev. Tu, v Kostanjevici oblikujejo plastike iz hrastovine, v Portorožu pa iz kamna. Umetniki svoja dela poklonijo gostiteljem, t. j. Kostanjevici oziroma Portorožu. Umetnine so potem razstavljenne na prostem in tako dostopne javnosti.

Seveda se bodo naši izletniki pri pogledih na nekatere manj razumljive hrastove kipe ali le simbole, hudomušno nasmihali, z glavami od-kimvali in si mislili svoje. Pri drugih leseni plastikah pa bodo, gotovo občudovali umetnikovo delo in zagnost. Sicer pa je že stara

**Pridi, Gorenjč,
z mrzle planine,
vabi Dolenjč
te v tople doline!**

resnica, da imajo vsake oči svojega »malarja«. Zato prepustimo sodbo ogledovalcem kostanjeviške Forme vive sa-mim.

Nekatere pa bo ogled stara-rega samostana (z največjim arkadnim dvoriščem na Slovenskem) in obnovljene arhitektoniske dragocene samostanske cerkve bolj zanimal. Naj še to omenim, da je v spodnjih prostorih samostanskega poslopja tudi velika klet slovitega cvička. Kajti tu naokrog je prava domovina te kiselkaste, a zdrave pijače.

Pleterje, kartuzijanskega samostana pod Opatovo go-ro (827 m) v Gorjancih nismo omenili, ker nas bo pot vodila kake 4 km pod njim. Sicer pa naša izletniška družba itak ne bi mogla obiskati notranjščino samostana molčehih patrov (ocetov) in fratorjev (bratov). Kajti samostanski prag smejo prestopiti le moški... Našim sopotnicam pa ne bi bilo prav, če bi ostale pred vratimi...

RIMSKO PRISTANISKO MESTO

Dan se bo že nagibal, ko se bomo poslavljali iz Kostanjevice. Po desetih kilometrih vožnje se bomo ustavili v Drnovem, nekdanjem rimskem Nevidonumu.

Tu so ob cesti in delno po bregu pod njo razvrščeni nagrobniki rimskega vojščakov in meščanov, zidovi nekdanjih skladisč in drugih stavb ter ostanki starega vodovoda (akvadukta).

Nevidonum je bilo mesto ob savski strugi. Sava je namreč v onem času tekla v velikem loku čez Krško polje. Lahko celo rečemo, da so rimski ostanki starega Nevidonuma prikaz edinega ohranjenega rimskega rečnega pristanišča na Slovenskem. Vsekakor je bilo to mesto nekoč veliko, urejeno in lepo.

Nevidonum pa je bil naseljen še pred Rimljani. Imel je sicer drugo ime in je veljal za osrednjo naselbino keltskih Latobikov, ki so tu živelji že v 3. stoletju pred našim štetjem.

Ko pa smo že sredi Krškega polja, povejmo še to, da

je bil v letih 1479—1489 gospodar teh krajev (in tudi Posavlja sam ogrski kralj Matija Korvin, v ljudskih pripovedkah znan kot kralj Matjaž...).

Leta 1515 se je na Krškem polju razvnel kmečki punt, ki pa ga je krvavo zadušil vitez Marko iz Klisa. Moške je pobil, petsto žena in otrok pa je prodal v sužnost v vzhodne dežele. Dobil pa je ta kaj malo viteški vitez kmalu plačilo: kmetje so ga pri Brežicah do smrti potolkli.

MIMO OTOPCA IN HMELJNIKA

Drnovo bo naša najbolj vzhodna točka na potovanju. Tu se bomo obrnili proti večerni strani, proti domu.

Po gladki dolenjski avtocesti nas bo popotna smer poslej vodila mimo Struge in Otočca; dveh gradov, ki ju je v slovensko literaturo pribegnil pisatelj Ivan Tavčar z novelo Otok in Struga.

Posebno lep pogled se nam bo kmalu za Otočcem odpril na vinorodno Trško goro s stoltnimi zidanicami. Trška gora je visoka 425 m in je veljala nekoč kot sloveča božja pot. Seveda tudi danes prihajajo množice izletnikov na to goro, so pa to drugačni, bolj žejni romarji! Bila pa je Trška gora že od 1. 1135 last stiških belih menikov — od tu so dobivali vino za številno svojo samostansko družino. Grad Bajnof (iz nem. Weinhof) v podnožju Trške gore pa je imel v 14. stoletju še bolj imenitno gospodarico, nadvojvodinjo Virido Milansko!

In že hitimo škozi Karteljevo, visoko nad njim kipe v nebo mogočne razvaline gradu Hmeljnika, zgrajenega že v 11. stoletju na mestu nekdanje rimske utrdbe. Leta 1942 je bil grad požgan, zdaj ga obnavlja Zavod za spomeniško varstvo.

Pri Ivančni goricici, 30 km od Ljubljane, bomo »klobaso zašpiliли«, spet bomo na cesti, po kateri smo zjutraj pri-potovali.

Z mislio, da je povsod lepo, a doma pa vendarle najlepše, bomo hiteli domov, v gorenjsko stran... Č.Z.

MED JEZERJANI

(20. zapis)

Ko smo se zadnjič razgovorili o Jenkovi kosarni, nismo omenili možnosti za ureditev krajevnega muzeja v tem poslopu.

Stevilni obiskovalci namreč gospodarja Jenka sprašujejo, zakaj ni v hiši tudi urejen muzej. Seveda jim vođnik po kosarni na to pojasni: da je le poslopu kot tako prikazano, kot primer srednjeveškega hospica pod gorskim sedлом.

MISEL NA MUZEJ

Beseda da besedo in že so nekateri Jezerjani prišli na misel, kaj ko bi se v Jenkovi kosarni, vsaj v nekaterih prostorih, uredil prikaz ovčarstva (od volne do sukna), saj je Jezersko domil naše najboljše ovčje pasme, ki se celo imenuje jezersko-solčavščina ovca. Vsakoletni »ovčarski bal« je sicer zanimiv, a je minljiv. Marsikaj pa bi se v muzejski zbirki le bolje ohranilo.

Potem je možno urediti vsaj nekaj vitrin s prikazom krajevne zgodovine in ljudi, pomembnih za kraj. — Tudi tovorništvo bi utegnilo biti prikazano v hiši, ki je bila s tovorniki prek Jezerskega vrha tako tesno povezana.

Celo planinski (v smislu planinstva in gorohodstva) oddelek bi bil primeren v tem gorskem raju. Saj je planinstvo le tu povezovalo Slovence in Čehe, celo dejanje nekega češkega romana je locirano na Jezersko in njegove ljudi.

Sicer pa naj bi to stvar, če bo kdaj do izvedbe ideje sploh prišlo, urejali strokovnjaki Gorenjskega muzeja in Zavoda za spomeniško varstvo v Kranju. Skaziti vzdružja Jenkove kosarne nikakor ne bi smeli s kako nasilno akcijo.

Omenim še idejo o prirejanju žlahtnih kulturnih (literarnih) večerov v spodnjem osrednjem prostoru Jenkove kosarne. Ena takih prireditev je bila že izpeljana in je uspešna.

GONG IN »RINK«

V enem od prejšnjih zapisov sem omenjal obroče, ki vise pred nekaterimi jezerskimi hišami. Re-

kel sem, da so to nekaki gongi, seveda ne pravi, orientalski. Misil sem na princip, nikakor pa ne, da bi Jezerjani tem obročem rekli gong, kaj še! Torej domačini pravijo tem železnim obročem »rink«. Ponekod pa imajo namesto »rinka« kar lemež ali celo le kos traverze. S tolkalom izzovejo visok zven, ki služi kot klic v hišo, h kosilu ali k posvetu. Torej ti »rinki« opravljajo natanko isto nalogo kot vzhodnjaški gongi.

Velja pa povedati, da so jezerjanski »rinki« prav zanimivega izvora. To so pravzaprav obroči koles, s katerimi so po tirnicah dovožali les za ladijske jambore iz Kort, ki so sedaj že na avstrijski strani. Od Kort do Robleka so bile menda položene provizorične tirnice, da je bilo spravilo lažje in za dragocen les bolj varno.

Da, dragocene macesnove hlode, v katerih pa niso smelete biti letnice ravne, pač pa čim bolj zavite okrog debelne osi. Jambor iz takega lesa je kljuboval viharjem na morju, tak z ravnimi letnicami bi se zlomil.

Ko je bil posel s prodajo jamborskega lesa končan, so tirnice razdrli, nekateri obroči s koles pa so našli pot do sarnotnih kmetij. Tam so jih obesili pred hišna vrata in po potrebi potolklki po teh »rinkingih«. Menda vise zdaj le še pri treh hišah, drugje imajo v stolpičih vrh hišnega slemenja zvon za sklic družine s polj. Se to: jezerski »rinki« so iz kovanega železa, niso iz litine.

OB KONCU SEZONE

Zaradi nestalnega vremena in drugih zadržkov, bom z zapisi o Jezerjem, mogel nadaljevati še prihodnje leto.

Ker pa sem v dosedanjih zapisih dosti hvalil in se navduševal nad lepotami in zanimivostmi deželice sredi zasneženih gora, bo prav, če zapišem tudi nekaj trpkjejših priporomb. Z željo, da bi se stvari uredile kraju v prid.

Dejstvo je nesporno, da je prave skrb za letoviško in turistično ureditev Jezerskega le premalo. Če pa skrb že je, potem ni zadosti dobre volje in morda tudi sredstev ne.

Najprej: pogrešam kake brošure, pisane vodnika po Jezerskem. Nekoč, pred desetletji, sta bili na voljo kar dve knjizici, ki sta opisovali kraj. Avtorja sta bila dr. Rudolf Andrejka in domačin Igor Muri. Torej je nujna potreba po novi knjizici o Jezerskem. V vednost obiskovalcem pa tudi — mlajšim domačinom.

Avtobusni vozni red Kranj-Jezersko in obratno je za izletnike povsem neprimeren.

Namesto da bi vsaj en avtobus odpeljal iz Kranja na Jezersko zgodaj zjutraj, odpelje prvi šele sredi popoldneva (8.25 oz 9.25). Zadnji avtobus pa se vrača z Jezerskega v Kranj kar sredi popoldneva, ko je sošce še visoko (ob 16. oz 18. uri). Torej s kakim enodnevnim izletom v jezerske gore ni več. (Osebnih avtomobilov pa tudi nimamo vsi!)

Dobro je poskrbelo avtobusno podjetje za domačine, ki se vozijo v Kranj v službo, popoldne oz, zvečer pa domov. Na izletnike sestavlja vec voznega reda ni pomislil. Predlagam, da bi vsaj ob nedeljah in praznikih, morda tudi ob sobotah, vozil na Jezersko avtobus, ki bi iz Kranja odhajal zgodaj zjutraj, vsaj ob šestih, vračal pa naj bi se okrog desete ure zvečer.

NEKAJ SENČNIH STVARI

Druga stvar, ki me moti, je skrajno zanemarjena pešpot od konca gozdne ceste nad Makekom pa do sedla nad Stularjevo planino. Dokler ni bilo omenjene ceste, je bila pot bolje speljana. Očitno je sedaj preusmerjena in bolj nakazana, kot nadelana. Skratka: ta nekdaj prijetna in zelo frekventirana pot je sedaj neustrezna. Tembolj, ker se je za izlet do Češke koče še vedno poslužuje toliko turistov z nadavnim obutvijo.

Letoviški kraj bi moral imeti postavljenih (in potem tudi dobro oskrbovanih ali obnavljanih) sto in sto klopic ob poteh in na razglediščih. Lepih, čistih klopic — ne kakih zanemarjenih podprtij. Ni treba itidaleč čez mejo in že vidimo mnoge lepo urejene izvire in vodnjake za žejne sprehajalce in popotnike. Ob cestah so na najlepših razglednih točkah ali pa v senci ob hladnih izvirih urejena izogibališča (ali parkirišča) za avtomobile. Seve povsod s klopicami in koški za odpadke.

Paziti je treba tudi na dobr krajevni videz, kajti k Jezerjanom prihajajo v goste tudi estetsko zahtevnejši ljudje. Ljudska umetnost, včasih tudi umetnost samoukov, je dostikrat prisrčna, kdaj pa kdaj pa je tudi le reven kič. Da bom jasen: slikarija na Šenkovem znamenju pri goстиšču Valeriji je v redu, ker je preprosta in ljubezna.

Kažipot k jezeru, na desni strani ceste, pa je le prehudspodrljaj. Tisti planšar z ogromnim pokrivalom, ki naj bi bilo klobuk, je le preveč skregan s proporcionalnostjo. Tuječ nas ne sme imeti za ljudi brez estetskega čuta. Ali res ni med Jezerjani nikogar, ki bi rekel, kaj je prav in kaj ni? Jezersko je prelepo, da bi ga smelo karkoli kaziti.

C. Z.

Kako je s slovensko himno?

Februarja letos je predsedstvo republiške konference socialistične zveze Slovenije sklical razgovor o slovenski himni. Razgovora so se udeležili družbenopolitični delavci, književniki, glasbeniki in drugi javni delavci. Tedaj je bila ustanovljena delovna skupina z nalogo, da pripravi temeljne kriterije in predlog pesmi, ki naj gre do javnega razpravo o slovenski himni.

Delovna skupina predlaže naslednje kriterije, ki naj bi se upoštevali pri izbiri himne:

Pesem mora upoštevati zgodovinsko povezanost s prelomnimi obdobji v zgodovini slovenskega naroda, pa tudi s sedanjim časom. Himna mora biti kratka in mora imeti ustrezni himični značaj (tako melodija kot pevnek in vsebina). Himna naj bi izbrali iz že obstoječih pesmi, zato naj ne bi razpisali novega natečaja za melodijo in besedilo. V vsakem primeru naj se upoštevajo že obstoječa besedila.

Delovna skupina je predlog za slovensko himno izbrala iz naslednjih pesmi: Naprej zastave slave; Domovina naša je svobodna; Naša zemlja; Hej brigade; Zdravljica; Slovenci kremeniti; Internacionala; Mati Slovenija, tvoji smo sinovi in Moj dom.

Delovna skupina predlaže, naj bi se v javni razpravi Slovenci opredelili za eno od naslednjih treh pesmi:

1. Naprej zastave slave (glasba Davorin Jenko, tekst Simon Jenko). Pesem je nastala okrog leta 1860 v dobi narodnostnega gibanja Slovencev, v času narodnega prebujanja. Prepevali so jo partizani na mitingih in pohodih. Po svoji zgodovinski funkciji pesem ustreza, po muzikalni strani pa je eden najlepših primerov himične skladbe. Morda besedilo manj ustreza današnjim razmeram, toda pesem živi med Slovenci že več kot sto let.

2. Zdravljica (tekst France Prešeren, glasbena preduba Stanko Premrl). Kot himna naj bi se pela samo predzadnjina kitica. Po vsebinai besedilo najbolj ustreza naporom socialistične družbe v notranjih odnosih kot tudi v odnosih naše družbe do drugih ljudi v svetu.

3. Naša zemlja (glasba Marjan Kozina, besedilo Mile Klopčič). Skladatelj je napisal kompozicijo z mislio na himno v času, ko smo v Jugoslaviji iskali novo državno himno. Pesem je bila prvič predvajana na zboru v Dolenskih Toplicah leta 1952.

Izvršni odbor republiške konference socialistične zveze bo v torek razpravljal o teh predlogih in jih potem z ustreznimi dopolnili (če bo to pokazala razprava na seji) dal v javno razpravo, ki naj bi se zaključila 1. februarja prihodnjega leta.

J. Vidic

Srebrna plaketa tudi za Liro in AKZ iz Kranja

Pisali smo že, da so na 2. tekmovanju slovenskih pevskih zborov v Mariboru nastopili tudi pevski zbori z Gorenjske. Omenili smo, da je zelo dober uspeh — srebrno plaketo — osvojil ženski pevski zbor Jesenice.

Vendar pa sta srebrno plaketo prejela tudi dva druga gorenjska pevski zbori. V drugi kvalitetni skupini, v skupini, v kateri so bili zbori, ki so prejeli srebrno plaketo, sta bila pred jeseniškim pevskim zborom še učiteljski pevski zbor Emil Adamič iz Ljubljane in mešani pevski zbor Angel Besednjak iz Maribora. Za jeseniškimi pevkami pa so srebrno plaketo prejeli: Lira iz Kamnika, Srečko Košovel iz Ajdovščine, pevski zbor iz Postojne, akademski komorni zbor iz Kranja, železničarski pevski zbor iz Celja in mešani pevski zbor DPD Svobode iz Trbovlja.

D. S.

Slikarji iz Krškega na Jesenicah

Danes ob 18. uri bodo v malo dvorani delavskega doma na Jesenicah odprli kolektivno slikarsko razstavo članov klubo likovnih amaterjev Krško. Razstavo organizira likovna sekcija DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Odprli jo bodo s kratkim kulturnim programom mešanega mladinskega komornega zabora Blaž Arnič jeseniške gimnazije. Predstavilo se bo 15 slikarjev s 16 slikami.

S kolektivno slikarsko razstavo likovnikov iz Krškega na Jesenicah začne vrsta slikarskih razstav sedmih likovnih skupin Slovenije. Vse do februarja naslednjega leta bodo na Jesenicah razstavljal slike iz Trbovlja, Celja, Murske Sobote, Ljubljane in dvakrat slikarji jeseniškega Dolika.

Kolektivna slikarska razstava likovnikov iz Krškega bo na Jesenicah odprta vsak dan do 1. novembra.

D. S.

Grabili smo listje

Sončnega dne, smo odšli v gozd grabiti listje. Sonce se je ravno dvigalo izza gora. Za hribom, ki je vstajal pred nami, je bilo videti, kakor da goro obsevljajo na tisoče rdečkastih luči. Tam in tam se je kakšna veja zazibala od hladnega jutranjega vetriča. Listje je bilo že vse suho, le okoli košatih dreves se je razprostirala kakšna krpa mokrega.

Prišli smo do gozda in se najprej pomenili, kje bomo začeli grabiti. Pridno smo prijeli za delo. Oddaljila sem se od drugih, da sem lahko poslušala ptičje petje. Petje ptic se je zlivalo v eno samo himno. Stala sem na hribu in se ozirala na vse strani. Če sem pogledala v dolino, sem videla našo vasico, če pa sem se ozrla navzgor, se je pred menoj širil mešani gozd. Bilo je videti drevja različnih starosti: od najmlajšega do najstarejšega.

Spet sem začela grabiti suho listje in premisljevali. Sonce se je dvigalo vedno više in me obsevljevalo že skoraj navpično. Za menoj nekaj strašno zafrči in vsa prestrašena se ozrem. Na teh zagledam ptička, ki se je kar spreminal v soncu. Ugotovila

sem, da je mlada žolna. Vsa prestrašena sem stekla k njej.

Glavo ji je pokrivalo črno puhosto perje, ki je bilo videti kakor temna noč. Na glavi so ji iz perja gledale svelte oči, ki so poželjivo strmele proti svojemu gnezdu. Kljunček pa je komaj še odpirala, iz grla so ji prišle zadnje besedice: »Daj, odnesi me v moje gnezdo.« Trebušček ji je varovalo zelenasto-rdečasto-rumenasto perje. Po hrbi je bila sivkasta, kakor da bi si nasula pepela. S perutnicami in repkom je komaj še migala.

Želela si je v gnezdo, a jaz ji nisem mogla pomagati, ker je bilo njeno bivališče prevsoko. Počasi je umirala.

Prijela sem jo v naročje in jo odnesla k mami ter jo prosila, če jo lahko odnesem domov, da jo nakrmim. »Saj vidiš, da je že čisto onemogla, raje jo ubij.« Vsa žlostna sem jo odnesla nazaj in ji skrajšala trpljenje. Nato sem jo položila v jamico in jo zatrebla.

Ta ptica me je naučila nekaj lepega: vedno bi rada ostala blizu doma.

Mija Pogačar, 5. a r.
osn. šole Komenda-Moste

Šola bratov Žvan

V petek bo minilo teden dni, odkar smo imeli pionirji osnovne šole Gorje pionirsko konferenco. Na tej konferenci smo kot vsako leto tudi letos izvolili predsednike, podpredsednike, tajnike, blagajnike itd. za najrazličnejše odbore. Na konferenci smo predlagali mnoge krožke, med drugimi družabno plesni te-

čaj, šahovski krožek, modeinarski, foto krožek ter razne športne dejavnosti. Teh krožkov se učenci udeležejo in dosegajo lepe uspehe na občinskih in drugih tekmovanjih. Teh krožkov se bomo udeleževali tudi to šolsko leto.

Največja pomembnost konference pa je preimenovanje

Čez polje k stari mami

Dan se je počasi prebujal iz mirne, tihe noči, saj se je prejšnji večer pozno odpravil v posteljo kakor delavna mama. Nisem ga utegnila počakati, zato sem se počasi odpeljala.

Spremljala so me obdelana polja, gozdovi, zelene doline in travniki. Vse je bilo pokrito z gosto, težko meglo, vse se je premetavalo zdaj na eno, zdaj na drugo stran kaže, na kateri strani je boljše ležati, kajti vse je hudo zelo. Tudi moj nos je postal od samega mraza rdeč, kakor da bi imela obvezanega z rdečo krpico v tudi na trepalni, teče so se mi kar zapirale.

Mraz pa se je najbolj loteval zeleni kislice, ki je bila trikrat večja od trave in ni hodila. Ko sem se pripljala mimo nje, mi je začeljala: »Deleklica, reši me, tako hudo me zebe, lepo te prosim daj!«

Ker sem se je usmilila, sem nanjo položila robček in takoj se mi je zahvalita in črhnila, da ji je že boljše.

Tudi sosednja kislica je neizmerno stokala in tedaj so se njeni listi, ki so bili že objedeni, močno upognili in tudi steblo se je povesilo, saj je hotela spodaj med svoje prijateljice, da bi se skupaj grele ter tolažile druga druga, da se bo megla kmalu naveličala in bo vdplavalna.

Vozila sem se v popolni tl. šini in šele čas se je iz košatega grma oglasilo: »Civ, civ! Prebudil se je vrabec. Nekaj časa je letel za meno in oba sva se prav lepo zabavala, saj je nekajkrat prirfotal v bližino mene in čez trenutek molka zopet odletel.

Kmalu sem prisipa k stari mami, jo vsa srečna objela ter ji ponudila za rojstni dan šopek nageljnov.

Vanja Kos, 6. a r. osn. šole Komenda - Moste

Prvič sem stopila v bolniško sobo. Stisnilo me je v duši. Je bil to strah pred boleznjijo ali še kaj več, ne vem. Bledi obraz bolnikov, tišina in še bolj tiha belina sobe, — vse to je pregnalo iz duše vso prešerno razigranost moje mladosti. V kotu tega nenavadnega svetišča je ležala bolna mati. Njene velike oči so prosile:

Prvič v bolniški sobi

»Dajte mi zdravja, vrnite mi moči, da bom vstala in zapustila bolniško sobo. Doma me čakajo otroci! «Tako prosi samo nesobična materina ljubezen. Nisem mogla govoriti. Kar stisnilo me je v grlu. Tako rabi bi ji dala moči iz preobilja svojega zdravja, ki ga imam.

Na drugi strani te bolniške sobe je ležalo bolno dekle. Pogledala sem na kar-

ton. Bila je stara 18 let. V obraz je bila čisto bela, ustnice so bile sinje, oči pa so žarele od vročice. Ob postelji je sedela mati in jo tolazila: »Potrpi še malo, kmalu boš ozdravela in šla domov!« Pa je tudi mati imela oči polne solza. Vedela je, da ranjajo ni več pomoči. Čez 3 mesece je njeni hčerkici umrla.

Bolniška soba, koliko gorja skrivaš v sebi! Tu živi tiho upanje, da se bo izgubljeno zdravje vrnilo — pa tudi ure grekoga obupa tiktačajo v neusmiljeni koncu. Tu se borita: življenje in smrt.

Sama še nisem bila nikoli v bolniči. Kako sem srečna, da sem zdrava in mlaada! Toda, iz vtisov, ki so se dotaknili moje duše, ko sem prvkrat stopila v bolniško sobo, se je porodila želja: »Postati hočem medicinska sestra! Pomagati hočem bolnemu sočloveku in darovati svoje moči nemočnim in bolnim...«

Mojca Sparovec, osn. šola Jesenice

Z listjem so posute gozdne poti

Za našo hišo leži na strmem pobočju smrekov gozd. Večkrat se odpravim tja.

Sonce je že visoko na nebuh, a ga včasih zakrijejo meglice, ki plavajo po zraku. Počasi hodim po stezici, ki me vodi ob pasu bukev. Pred seboj opazim mravljišče, na štoru pa majhno mravljo. Poleg nje polega majhen metulj. Mravlja je oprta z nogami naprej in si na moč prizadeva, da bi spravila metulja s što-

ra. Po nekaj poskusih se ji posreči, toda jo, metulj se je zvalil pod listje, ki je bilo posuto po poti. Ni ga bilo moč opaziti. Vitka, suha mravljička hitro spleza po štoru navzdol ter smukne pod listje, čez nekaj časa privleče izpod listja metulja ter ga vleče proti mravljišču. Čudil sem se mravljički, ki s tako vnenem vleče svoj plen proti mravljišču, ne da bi se kaj odpočila med potjo. Se čez korenino je treba in v mravljišču smo! Mravljička ga trdneje prime s kleščami ter zacheče vleči čez korenino, a ne gre. Poskuša ga poriniti čez,

žilava mravljička naposled le omaga pod desetkrat težjim plenom. Tedaj zakrije plen z listjem ter odhiti v mravljišče po pomoč. Kmalu zatem pride iz mravljišča kakih deset delavcev. Čez korenino hodijo v gosjem redu. Mravljička, ki je plen našla, odkrle metulja, delavci pa ga odnesejo domov.

Tedaj sem slišal, da me je poklicala mama, a sem le s težavo odlepil oči od mravljišča ter odšel po listnatih poti proti domu.

Jože Pogačar, 7. a r.
osn. šole heroja Bračča, Tržič

Kostanji so zacvrčali

Po gozdovih so začeli zoreti sladki kostanji. Letos so zelo bogato obrodili. Tudi sam sem jih s prijatelji že nabiral na Šmarjetni gori. Sedaj je gozd tako lep, da kar ne moreš domov. Ko sem prinesel kostanje domov, sva jih z bratom malo narezala in nato pekla kar na štedilnikovi plo-

šči. Prejšnji teden, ko sem bil v mestu, sem videl, da jih tudi v mestu že pečejo; samo tisti so mnogo debelejši kot naši in jim pravijo maroni. Pečejo jih v velikih pečicah in jih ponujajo ljudem.

Bojan Vodopivec, 4. č r.
osn. šole Lucijan Seljak, Kranj

Pionirska odredna konferenca

29. september je praznik jugoslovanskih pionirjev. Ta dan je pouka prost dan. Pionirji ga preživijo s svojimi učitelji v naravi. Pionirji naše šole so tekmovali v rokometu, nogometu, košarki in igri med dvema ognjema.

Popoldne smo se trije predstavniki iz vsakega razreda zbrali na pionirski oddredni konferenci. Zbrane pionirje je pozdravil predsednik organizacije. Seznanil nas je z delom in nalogami pionirjev ter s pomenom praznika. Pozval nas je, naj povemo, katere krožke bi radi obiskovali. Nato smo izvolili nove člane pionirske skupnosti. Člani novega pionirskega odbora smo ostali po konferenci

v razredu. Tam smo se domili, kdaj bo prvi sestanek.

S tem je bila konferenca končana. Ta dan mi bo še dolgo ostal v spominu.

Roman Jerala, 5. a r.
osn. šole Simon Jenko, Kranj

**MARTA
odgovarja**

Breda V. iz Kranja — Iz blaga, kačerega vzorec prilagam, bi rada imela obleko. Nosila bi jo predvsem za boljše priložnosti in morda tudi za silvestrovjanje. Prosila bi tudi za model krila in puloverja, ki bi ga sama

spletla. Všeč so mi črte, zato bi komplet kombinirala z olivno zeleno in rjavo barvo. Dolžina, ki jo nosim, je do kolen. — Stara sem 15 let, visoka 164 cm in tehtam 50 kg

Marta — Obleka ima večji izrez in vstavljen pas. Krilo je malo nagubano. Obleka se zapenja ob strani z zadrgo. Rokavi so široki nad komolci, v zapestju pa stisnjeni z elastiko.

Model krila in puloverja je na desni strani. Pulover je črtast, le rokavi so do komolcev enobarvni. Krilo je rahlo zvončasto in ima ob spodnjem robu dve črti. Izbiro osnovne barve prepričam vam.

Peteršilj

Poznamo dve vrsti peteršilja: z ravnimi in s kodrastimi listi, so pa tudi še druge vrste. Ta enoletna rastlina je doma v Španiji. Pri peteršilju uporabljamo sveže zelene liste in pa korenino. Tudi pozimi imamo to dišavnico vedno pri roki, če v jeseni posadimo peteršilj v zabojske ali veče cvetlične lončke.

V peteršilju je veliko vitaminov: A, B1, B2, PP in C. Vsebuje tudi rudinske snovi in sicer natrij, kalij, kalcij, železo in fosfor. S peteršiljem vitaminsko obogatimo jed tik preden jo ponudimo. Če dišavnica sesekljana nekaj časa stoji, se vitamini, ki so občutljivi za kisik, hitro

izgubljajo, posebno pa vitamin C.

Okus in vonj peteršilja ni vsiljiv in se dobro poda skoraj k vsem jedem. Dodajamo ga mesnim juham, obaram, zelenjavnim juham, enolončnicam, k mesnim jedem, v razne nadeve, k zelenjavnim, gobjim in jajčnim jedem, z njim potresecemo kuhan krompir, razne solate in surove zelenjavne plošče. Peteršilj skupaj z raznimi drugimi dišavnicami umešamo tudi v namaze. Z vejicami peteršilja okrasimo ovrto meso, ribe in mesne plošče.

Peteršilj slovi tudi kot zdravilna rastlina, saj iz njega kuhamo čaj za odvajanje vode, razen tega pa pospešuje tck.

Nova moda je popolnoma pozabila na blazerje, na moško krojene suknjiče in se navdušuje na veliko bolj ženske zvončasto ali ohlapno krojene kratke jope, ki jih nosimo k dolgim hlačam.

Nega obraza

V pozna leta se koži obrazu pozna, ali je bila negovana ali pa smo jo zanemarjali in le in tam privoščili nekaž krema. Najvažnejše pri negi kože je vsakodnevno čiščenje. Strokovnjaki, ki se ukvarjajo z nego, se strinjajo, da prav nečistoča ustvarja ugodne pogoje za nastanek pregodnjih gub.

Najvažnejše je večerno čiščenje kože. Uporabljamo čistilo mleko, posebno še takrat, če smo se čez dan naličili. Za čiščenje kože uporabljamo še razne kreme in olja. Mleko ali kremo razmažemo po koži, trenutek počakamo,

da snov raztopi ličilo in umazanjo na koži, nato pa z vlažnim kosom vate vse skupaj rahlo obrišemo. Kože ne vlečemo ali drgnemo, gibi pri čiščenju naj vedno potekajo od spodaj navzgor. Obraz nato še osvežimo z losionom ali z mlačnim kamiličnim čajem. Zdaj je na vrsti vitaminska ali hraničiva krema. Tanko jo razmažemo po obrazu in obenem kožo rahlo masiramo. Po 20 minutah ostanke kreme, ki je koža ni vskala, obrišemo z mehkim papirnatim robčkom.

In zjutraj? Če imate občutljivo kožo, suho in tako, ki se rada lušči, si pripravite za jutranje umivanje prekuhano vodo ali vodo omehčano z boraksom. Nekaterim kožam prija tudi umivanje z mineralno vodo. Ni napak, če kožo še zjutraj tako kot zvečer osvežite z zavretkom iz kamilic. Kot dnevna krema se pogosto uporablja vlažna krema v emulzijski obliki, ki jo žoga hitro vskala. Tako pripravljen obraz zdaj lahko naličimo.

**DRUŽINSKI
POMENKI**

**& zdravnik
svetuje**

Profilaksa alergijskih bolezni otrok

Pri alergičnem otroku moramo skrbeti predvsem za njegovo splošno zdravje in počutje. Profilaksa alergijskih bolezni pa bi se pravzaprav morala začeti že pred rojstvom otroka. Pametno bi bilo poskušati na primer preprečiti zakonsko zvezo med alergiki, kar seveda ni vedno izvedljivo. Vsekakor pa je nujno svetovati na primer nosečnicam, da se izogibajo alegogenih živil. Stalno uživanje le-teh v nosečnosti lahko privede do rojstva morebitnega alergičnega otroka.

Svetovnoznan alergologi na primer prepovedujejo nosečnicam jajca, ribe, orehe, priporočajo pa kuhano hrano. Tudi mleka naj nosečnica uživa največ pol litra dnevno, kuhati pa ga je treba vsaj 10 minut.

Ugotovili so tudi, da dojenčki manj obolevajo za alergijskimi bolezni kot že kot zaličanki. Svetujejo tudi naj dojenčkov do šestega meseca ne hranimo pestro, ampak le z nujno potrebnimi živili kot je mleko. Najboljše je maternino, sicer pa humanizirano ali kravje mleko. Dajamo pa mu le eno vrsto sadja, zelenjave in kasneje mesa. S pridom pa dajemo vitamine in mineralne, s katerimi je bogato predvsem humanizirano mleko v prahu.

Poleg preprečevanja alergije na živila je potencialno alergičnemu otroku potrebna tudi splošna profilaksa. Najvažnejša je uređitev otrokovega okolja: spalnice, pohištva, osebne obleke in igračk. Najvažnejše je, da se dosledno držimo že, znanih navodil za uređitev okolja. Ogrevanje naj bo po možnosti parno ali električno. Otrok naj spi pri odprttem oknu. Domače živali ne sodijo hišo ali stanovanje alergičnega otroka. Oprema stanovanja mora biti stara, da se lahko dobro pralne, tapete naj bodo pravne, stanovanje čistimo s sesalcem za prah, otrokove igrače naj bodo plastične in pralne. Vsi predmeti naj bodo čim bolj preprečiti in iz takih materialov, da z luhkoto očistimo prah.

dr. Vojteh Erjavec

modna hiša

modna hiša

MODNE NOVOSTI V LJUBLJANSKI MODNI HIŠI

Prijeten in brezkrben čas dopustov je minil, odprla so se šolska vrata in delo je spet steklo normalno pot. Pritožujemo se nad mokrim hladnim vremenom, ki je prvi znanilec zime.

Najrazličnejšim težavam se v jeseni pridruži tudi večni ženski problem — garderoba. Marsikatera žena je dala prednost konfekcijskemu oblačenju in tem sem namenila zapis o modnih novostih v Modni hiši.

Začela bom kar pri plaščih in kostimi, ki so brez dvoma najpomembnejši artiki v vsaki ženski garderobi. Modna hiša, ki uspešno skrbi, da prenasa aktualne modne tendence na slovenski trg, nas tudi tokrat ni razočarala.

Prodajalke na oddelku modne konfekcije so mi pokazale res bogato kolekcijo plaščev. Od prehodnih do topih zimskega plaščev. Mladim so namenili vrsto široko krojenih plaščev z raglan ali kimono rokavi, kot trenutno diktirata Rim in Pariz. Prepričana sem, da bo marsikaterim všeč tudi športni »angleški stil« plaščev, ki jih odlikujejo elegantni športni kroji.

Zene, ki se navdušujejo za umirjena oblačila, ne bodo imele težav pri izbiri. Videla sem zelo veliko enostavno, a vendar umirjeno-elegantno krojenih plaščev z originalnimi modnimi detajli. Na obešalknikih Modne hiše so lepo zastopani tudi modeli za močne postave, res odličnih krovjev.

Vsi plašči so izdelani iz visoko kvalitetnih materialov od modnih tweedov do rahlo kosmatenih materialov.

Prehodni in zimski kostimi so izdelani iz rahlo tkanih tweedov, shetlanda, flanele in gabardena. Mlajšim rojstnimi letnicam namenjeni hlačni komplerti in zelo športno krojeni kostimi, nekoliko starejše žene pa se bodo verjetno raje odločile za umirjeno krojene materiale, ki jih v Modni hiši ne manjka.

Ne smem pozabiti na izredno bogato zalogo še vedno zelo modnih dolgih hlač. Izbera tu res ne bo težka, saj so v prodaji najrazličnejši kroji od klasičnih, do aktualnih širokih hlač v vseh barvah, materialih in vzorcih. Podobno je s krili, kjer naj omenim med mnogimi le prikupna, mladostno krojena krila v škotskem katu. Na oddelku pletenin sem našla veliko svežih puloverjev, praktičnih pletenih kompletov, oblek in hlač, izdelanih v domiselnih pletivih. Prijetno so me presenetili modni dodatki, ki še tako skromni obleki dajo modni pečat. V Modni hiši boste lahko kupili lepe svilene rute in šale v dekorativnih desenih, pasov vseh širin, modnih in kvalitetnih klobukov ter še veliko drugih modnih artiklov.

Zaradi omejitve prostora bi bilo zelo težko napisati o vsem kar so mi pokazali v Modni hiši. Zato vam predlagam, da si sami ogledate jesensko-zimske kolekcije in prepričana sem, da bo vsaka našla sebi primeren model.

F. L.

VELETRGOVINA
ŽIVILA

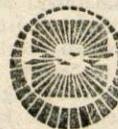
objavlja naslednja prosta delovna mesta:

- 1. blagajničarko**
za PC Britof
- 2. prodajalko**
za prodajalno v Žireh

Pogoj: KV trgovska delavka

Podjetje nudi tudi možnost priučitve za objavljeni delovni mestni

Interesenti naj oddajo pismene vloge najkasneje v 15 dneh po objavi na naslov: Veletrgovina Živila Kranj, Cesta JLA 6.

SLOVENIJA PROMET
EXPORT — IMPORT
FILIALA LJUBLJANA

Ljubljana, Scopoličeva 6

Sektor rabljenih motornih vozil — kupuje in prodaja rabljena motorna vozila od

- družbenih organizacij
- privatnih oseb
- posreduje prodajo rabljenih motornih vozil last privatnih oseb ali družbenih organizacij

Vse informacije dobite na gornjem naslovu ali po telefonu 57-795

Združeno podjetje

Škofja Loka

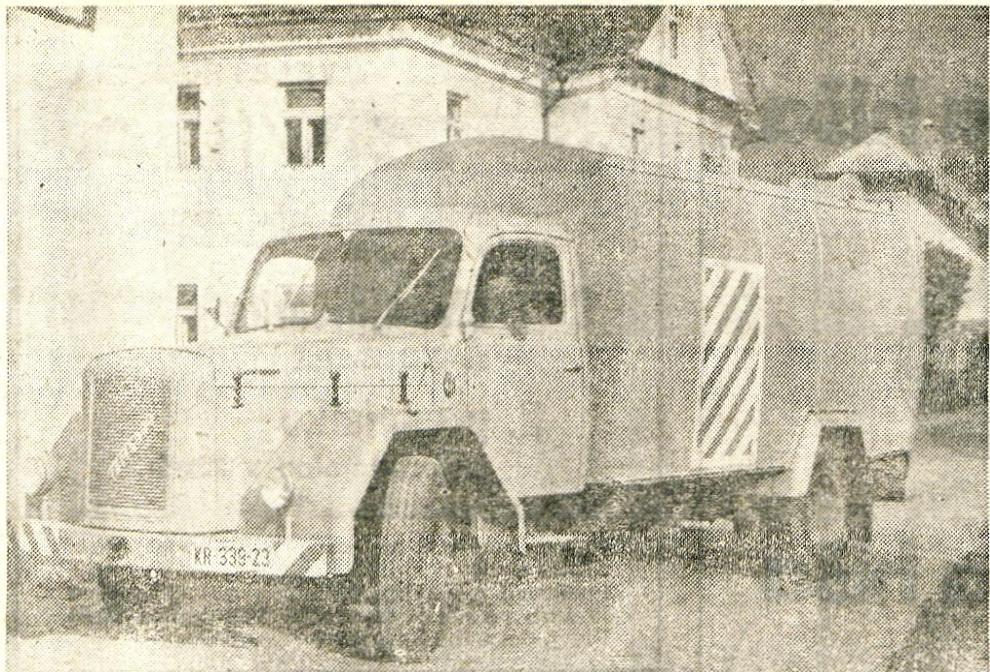
sprejme takoj za nedoločen čas

2 nekvalificirani delavki

in to za:

čistilko v penzionu Krona in čistilko pisarniških prostorov v novi mehanični delavnici na Trati.

Osebni dohodek okoli 1300 din, prevoz na delo brezplačen. Pismene ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja v Škofji Loki, Titov trg 4b, do 31. oktobra.

Tržičko komunalno podjetje je dobilo končno nov smetarski avto TAM 5000, ki je v veljal 180 tisoč dinarjev. Podjetje je kupilo tovornjak z lastnimi sredstvi, čeprav posluje dejavnost snage z izgubo. Odslej bodo občanji pri odlaganju smeti morali biti bolj disciplinirani, saj v smetnjake ne bodo smeli metati večjih kosov pločevine, velikih kartonskih škatel ter kamenja, ker se zaradi tega avto pokvari. Ker je novo odlagališče smeti v Kovorju in so prevozni stroški večji, pripravlja Komunalno podjetje Tržič kalkulacije za višjo smetarinico. Smeti bodo odslej odvažali redno dvakrat tedensko. (jk) — Foto: F. Perdan

Težave z registracijo mopedov

V teh dneh je mogoče na področju Škofjeloške občine slišati precej hudih besed na račun tehničnih pregledov mopedov. Tehnični pregledi in podaljševanje prometnih dovoljenj so bili namreč vse do letos enkrat letno po vseh večjih krajih v občini, tokrat pa je skrb za to prepričena

vsakemu posamezniku. Namesto v Gorenjsko vas, Škofjo Loka ali Železnike bodo morali vozniki »brenclje odpeljati do več deset kilometrov oddaljenih centrov. Izjema so trenutno le Žirovci, ki so pred nedavnim poklicali ustrezno tehnično ekipo iz Ljubljane. Mnogi vozniki od

drugod, zlasti starejši, pa že zatrjujejo, da bodo jeklene konjičke prodali. — Jg

Pesjak v figurah

Konec preteklega tedna je bilo v Beogradu odprto padalsko prvenstvo Beograda. Na njem so nastopili tudi padalci Alpskega letalskega centra iz Lesc. Gorenjci so zasedli prvo mesto med ekipami, odličen pa je bil tudi Pesjak, ki je zasedel prvo mesto v figurativnih skokih. To je bilo tudi zadnje tekmovanje letosne padalske sezone. M. Hudovernik

Ker ni denarja, delajo sami

Ker dobi krajevna skupnost Kovor za vzdrževanje cest in javne razsvetljave namensko iz občinskega proračuna le 19.000 dinarjev in mora vzdrževati okrog 10 kilometrov krajevnih cest, je razumljivo, da za vse potrebe nima denarja. Ker je bila cesta med Kovorjem in naseljem Hudo izredno slabá, so se prebivalci Hudega odločili, da sami popravijo cesto. Opravili so okrog 120 prostovoljnih delovnih ur. — Jk

Ljubljanska banka

PRAVI NASLOV
ZA DENARNE ZADEVE

Največ prenočitev na Zelenici

Tržičko planinsko društvo upravlja štiri planinske domove: pod Storžičem, na Dobrči, Zelenici in na Kofcah. Ker je sezona konec, so vse domove zaprli, razen doma pod Storžičem. Društvo ima skromna sredstva za osebne dohodke oskrbnikov, zato je bilo le-te težko dobiti. Tako je prenehal z rednim obrato-

vanjem dom na Zelenici že 15. marca, dom na Dobrči in Kofcah, pa so lahko odprli šele junija. Kljub temu, da so bili domovi odprti v glavnem le ob sobotah in nedeljah, je letos nočilo v njih 3179 gostov. Največ nočitev je bilo zabeleženih v zimskih mesecih na Zelenici. — Jp

Več turistov iz ZDA

Prejšnji teden je z Bleda od potovala skupina 50 turističnih zastopnikov nemške letalske družbe Lufthansa, ki so bili gostje turistične zveze Slovenije. Ogledali so si Slovensko Primorje, Ljubljano in Gorenjsko. Ko so se pogovarjali z blejskimi turistični-

mi delavci, so menili, da bi bilo v prihodnje prav povečati obisk turistov iz ZDA v naši deželi. Še posebej so bili navdušeni nad lepotami Blede, Bohinja in Kranjske gore. Povedali so, da je posebno Gorenjska v turističnem pogledu med tuji premales pozna po svojih lepotah. — Jk

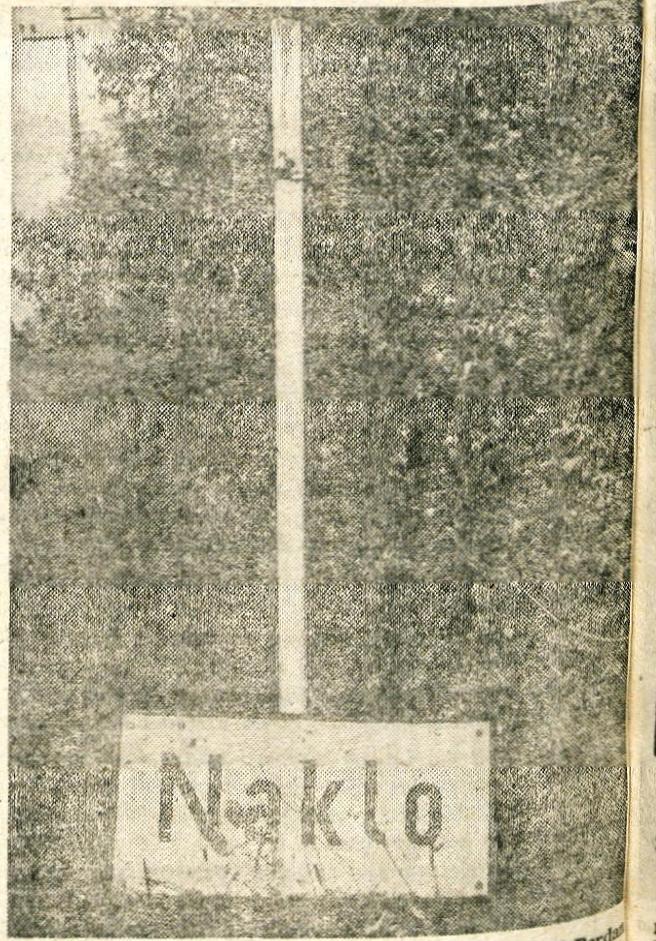
Spomladni asfalt

Krajevna skupnost Kovor namerava do konca meseca popraviti cesto v naselje Loka. Pri vsaki hiši so se obvezali in podpisali, da bodo za ureditev ceste prispevali po 1000 dinarjev ter opravili 50 prostovoljnih delovnih ur. Lastniki hiš, ki se niso zgrajene ali so šele v začetni

Marljivi gasilci

gradbeni fazi, pa bodo dali 1500 dinarjev. Na ta način bo krajevna skupnost zbrala 115.500 dinarjev. Ker letos za takoj obsežna dela ni več časa, so se odločili, da bodo do konca tega meseca opravili zemeljska dela, spomladni prihodnje leto pa bodo cesto tudi asfaltirali. — Jk

Poklicni gasilci so dosedaj posredovali pri 14 začetnih požarih v obratu kuhinje la-kov, štirikrat pa so posredovali pri požarih zunaj podjetja: pri požaru v Gradu Smlednik, hiši v Pirnicih, la-kirnici v tovarni Sora in Parstavrhove domačije na Osolniku. Povsod so bili Colorjevi gasilci prvi na kraju požara, za kar so prejeli že številne pohvale in priznanja. — Fr

Le komu je bila napotila tačna tabla v Naklo. — Foto: F. Perdan

OBISITE NA NOVO ODPRTO PRODAJALNO **ONQ · ON** POLEG KINA CENTER

KOMPAS

JUGOSLAVIJA

največje turistično in avtobusno podjetje pri nas

Na Bledu beležijo lepe uspehe v Garni hotelu in v turistični poslovalnici

Turistično in avtobusno podjetje KOMPAS Jugoslavija s sedežem v Ljubljani je trenutno največje podjetje v državi, ki se ukvarja s turizmom. Dejavnost podjetja je zelo razvijena in zajema vsa področja turistične ponudbe doma in v tujini. Tako sicer gostu lahko nudijo celoten paket turističnih storitev; od avtobusnih, železniških, avionskih in ladijskih prevozov, namestitve v hotelli, do prirejanja izletov in organizacije dopustov.

Najmlajša dejavnost pri podjetju je hotelirstvo. Z njim so se začeli ukvarjati pred petimi leti, zato da bi svojim gostom zagotovili najboljše hotelske storitve in se hkrati izognili včasih precej visokim cenam pri sklepanju pogodb. Tako je podjetje zgradilo takrat tudi svoj turistični objekt Garni hotel na Bledu. Temu hotelu sta se kasneje pridružila hotel Dubrovnik in hotel Ljubelj, nato pa sta se h Kompasu priključila še hotel Stane Žagar v Bohinju in Motel v Kranjski gori. Trenutno građo hotel A kategorije s 400 ležišči v Kranjski gori in garni hotel v Ljubljani. Ko bo sta zgrajena ta dva objekta, nekateri drugi pa preurejeni in povečani, bo hotelska dejavnost v podjetju tako po številu zaposlenih kot po prometu postala najmočnejša. Preurediti in povečati od sedanjih 120 postelj na 200 namreč nameravajo Garni hotel na Bledu, za 60 do 80 postelj povečati hotel A kategorije v Dubrovniku, iz se danje D v B kategorijo preurediti hotel Stane Žagar v Bohinju in zgraditi v Bohinju še en hotelski objekt, obnoviti dom v Ribnem in kasneje zgraditi tamkaj nov hotel itd.

ZASEDENOST BLEJSKEGA GARNIJA

28-letni Vinko Marolt, direktor blejskega Garni hotela pravi, da se njihov hotel lahko pohvali z najboljšo zasedenostjo hotelskih sob na Bledu. Lani so zabeležili kar 74-odstotno zasedenost, kar pomeni, da je bil hotel poln okrog 9 mesecev v letu. Tačna zasedenost je danes nadpoprečna. Pravi, da jim je to uspelo z dobrim sodelo-

vanjem hotela z direkcijo za inozemski turizem pri Kom pasu. Razen tega pa hotel dobro prodaja postelje tudi v mrtvi sezoni.

V prvih letosnjih mesecih so v Garni hotelu zabeležili lepe rezultate. Zaradi pojave črnih koz pa se je obisk gostov zmanjšal aprila in maja. Tako so ob koncu prvega polletja zabeležili slabši poslovni rezultat kot lani ta čas. Toda julija in avgusta so razliko nadoknadiли in septembra že dosegli boljši rezultat kot lani.

Največja težava, s katero se srečujejo v hotelu, je, da je le-ta grajen kot garni — z majhno kuhinjo, ima pa B kategorijo. Zato se mladi 30-članski kolektiv zelo trudi, da so gostje zadovoljni glede prehrane. Letos niso imeli nobenih pritožb, celo pohvale so dobivali. Med gosti pa je bilo največ Angležev, s katerimi ima podjetje sklenjene dolgoročne pogodbe. Močno pa so se zanimali za hotel

tudi posamezni gostje iz Nemčije in Italije. Žal vsem niso mogli ustreči prav zaradi premajhnih kuhinjskih zmogljivosti. Pozimi pa imajo največ gostov iz Nemčije in republike Srbije. Slednji prihajajo na Bled v organizaciji Kom pasove poslovalnice v Novem Sadu. Razen tega pa imajo med letom, predvsem v mrtvi sezoni, tudi vedno precej poslovnih gostov, ki prihajajo na Bled na različne simpozije in druga poslovna srečanja.

BLIŽNJI NACRTI

Povedal sem že, da je hotel grajen kot garni in imamo začasni težave zaradi zahtev za B kategorijo. Odločili smo se, da bomo hotel preuredili in povečali. Najbrž bomo z deli začeli prihodnjo jesen. Najprej bomo zgradili novo jedilnico in kuhinjo ter povečali kavarno. V drugi fazi pa bo prišlo na vrsto še 60 do 80 ležišč visoke B kategorije, kjer bo vsaka soba imela kopalnico, stranišče in balkon. Če pa bo na voljo dovolj denarja, bomo zgradili še pokrit plavalni bazen in si tako zagotovili pogoj za boljši sestav gostov v mrtvi sezoni.

Tako pravi direktor Vinko Marolt. Vrednost vseh pred-

videnih del znaša okrog 10 milijonov dinarjev. To sicer ne bo majhna investicija, vendar je kolektiv hotela prepričan, da jo bodo s prizadovnim in skrbnim delom kmalu izplačali. Posebno še, ko bodo prihodnje leto obnovili tudi dom v Ribnem in bo potem odprt vse leto.

NAJSTAREJSA TURISTIČNA POSLOVALNICA

Mladi Martin Merlak, vodja Kom pasove turistične poslovalnice na Bledu je povedal, da je njihova poslovalnica ena najstarejših pri podjetju. Tako, kot vse Kom pasove poslovalnice ima tudi ta raznovrstno dejavnost. Pripravljajo izlete, potovanja, prevoze doma in v tujini. Usposobljeni so za vse vrste turističnih storitev; opravljajo rezervacije, imajo menjalno službo, dajejo informacije, preskrbujejo potne liste, posredujejo zasebne sobe, prodajo spominki, imajo taksi službo. Skratka, kdor koli je kot turist ali naključni obiskovalec na Bledu znajde v zadregi, se lahko obrne na Kom pasovo turistično poslovalnico. Le-ta je poleti odprta neprekiniteno 12 ur, pozimi pa 8 ur. V njej pa je osem redno zaposlenih.

Na Bledu je poleti vedno pripravljenih pet do šest avtobusov za izlete, ki jih organizira ta poslovalnica. Pravijo, da posebnih težav nimajo, saj poleti zaposlijo honorarno tudi nekaj študentov. Le različna prevozna podjetja jim jo včasih zagodejo. Namesto, da bi jim za izlete omogočili boljše avtobuse, jim pošljajo velikokrat zelo slabe in tako delajo medvedjo uslugo sebi in poslovalnicam.

»Pa še nekaj nam trenutno še ni jasno. Ko bo Park hotel začel uresničevati svoj investicijski program, se bomo morali tudi mi odločiti za novo in bolj funkcionalno poslovalnico. Za zdaj se še nismo odločili, ali bomo sami gradili ali se bomo vklju-

čili v njihov program. Kakor koli, za investicijo smo pripravljeni,« je povedal direktor Merlak.

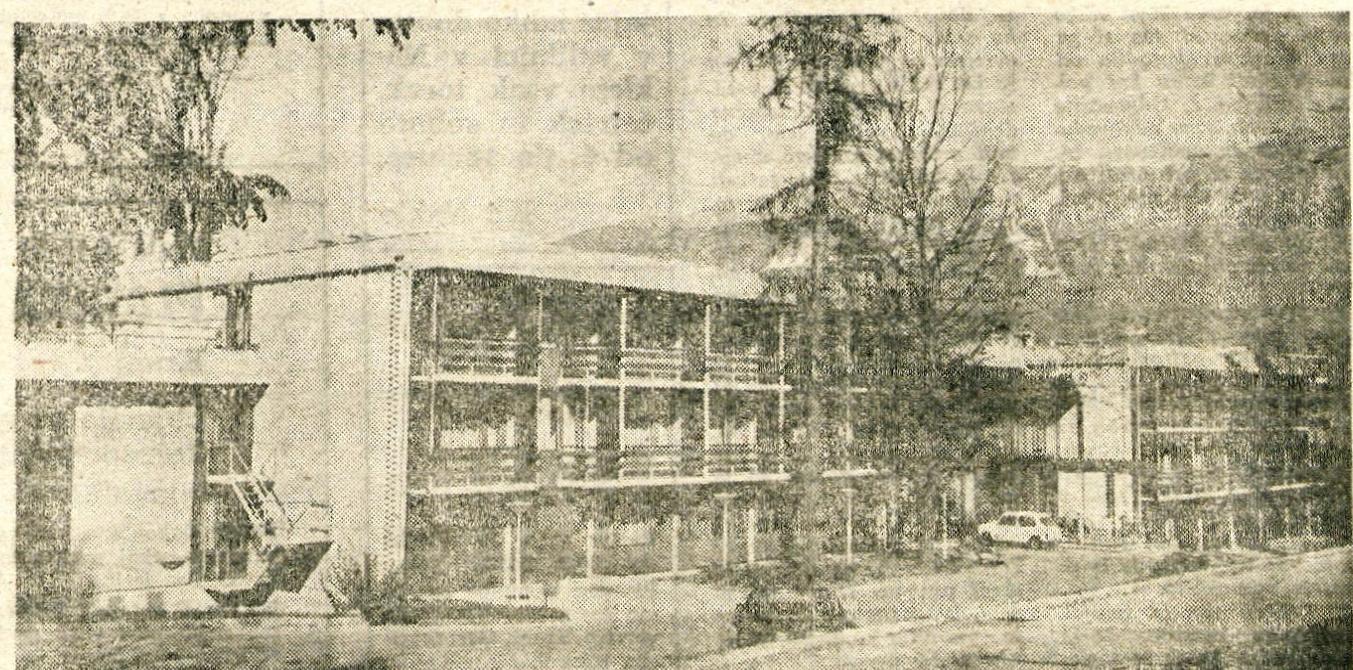
V Kom pasovi turistični poslovalnici na Bledu v poletni sezoni razprodajo 400 do 450 postelj v različnih blejskih hotelih. To ni majhna števila in je tembolj zanimiva, ker večino omenjenih postelj prodajo tujim gostom. Med njimi je največ Angležev, Nižozemcev, Nemcev in zadnje čase tudi vse več Američanov.

Kako vsestranska je njihova dejavnost, pa pove tudi tale podatek. Bled je v zadnjih letih znan tako poleti kot pozimi po različnih zanimivih prireditvah. V letosnji poletni sezoni tako na primer na Bledu skoraj ni bilo dneva, da ne bi bilo kakšne prireditve. In tudi Kom pasova poslovalnica je organizirala dve. Tako so nastopili ameriški študentje in ruska folklorna skupina. Obe prireditvi sta blejsko turistično razpoloženje še bolj popestili. Sicer pa ta poslovalnica v mrtvi sezoni pripravlja tudi razne simpozije, seminarje in druge poslovne prireditve na Bledu.

- Če boste torej kdaj v zadrugi, si želite ogledati
- Bled in okolico, če bl radi na Bledu preživeli
- počitnice ali dopust in podobno, potem se obrnite na Kom pasov Garni hotel in na Kom pasovo turistično poslovalnico na Bledu. Razen tega pa vam je povsod doma in v tujini vsak hip na voljo turistično in avtobusno podjetje KOMPAS Jugoslavija, s sedežem v Ljubljani.

-Os

Kompasov Garni hotel na Bledu. — Foto: F. Perdan

Za varnost šolarjev na cesti

Na pokopališču v Goričah je še svež grob 12-letnega učenca osnovne šole S. Jenko v Kranju, ki je kot »vozač« postal žrtev prometne nesreče. Druga težja žrtev prometa iz te šole je že dlje časa v bolnici zaradi prometne nesreče na poti v šolo.

Ceprav za nobeno od teh hujših prometnih nesreč že v tem šolskem letu ni glavni vzrok v cestnih signalnih ureditvah, je vendar to dalo povod, da se na omenjeni šoli z vso resnostjo lotevajo širših preventivnih ukrepov za varnost njihovih učencev na poti v šolo in obratno. Njihova komisija za prometno vzgojo je razen notranjih ukrepov izdelala tudi predlog, kako naj bi v sodelovanju z občinsko prometno komisijo in Creino, kot prevoznikom otrok, pregledali vse cestno-prometne razmere te okolice in zagotovili šolarjem večjo varnost. O tem je v četrtek razpravljal tudi Svet te šole.

Sola ima okroglo 10 odstotkov »vozačev« — 133, in to celo za nižje razrede iz Trstenika. Večina šolarjev prihaja iz severnega območja prek

močno prometnih cest kot je Oldhamška cesta, Cesta St. Zagorja in Moše Pijadeja. Po nedavni ureditvi cest okrog Globusa v centru pa je tudi Gregorčičeva dvostrerna cesta mimo šole postala na moč nevarna. Šola predlaga in zahteva več vidnih označb in opozorilnih napisov ob teh cestah, strožja omejitev hitrosti (ki se je vzniki v glavnem ne držijo!), predlagajo semafor na križišču cest St. Zagorja in M. Pijadeja, predlagajo s ceste odmaknjeni postajališči za šolski avtobus in podobno.

Take so upravičene zahteve do skupnosti. Šola pa je po svoje že ukrenila vse potrebno, kar je v njihovi moči. Poostrili so varstveno in prometno vzgojo, z vsemi »vozači« so imeli poseben pogovor z opozorili in navodili, vsako skupino »vozačev«, opoldne in zvečer, mora spremljati učitelj do odhoda avtobusa.

Seveda pa skrb za varnost šolarjev na cesti zahteva široko zavzetost okolja in družbe in zato pričakujejo vso podprtost občine.

K. M.

Po sledi pisem in dopisnice

Že pred časom je na naslov našega uredništva prispealo pismo. Čež nekaj dni drugo! Nazadnje dopisnical! »Prosimo vas za pravni nasvet za to in to zadevo... Pa še bolj važna stvar! Z možem vas prosiva za pomoč, saj sva v zelo težkem družinskem in gospodarskem položaju... Mož zaradi bolezni ne zaslubi niti dinarja, sama tudi manj kot drugi, preživljati pa morava še dva otroka... Živimo tako skromno, da vi še pojma nimate... Uganka je, kako bova lahko vrnila denar, ki sva si ga pred kratkim sposodila od dobrih ljudi in to kar pol-drugi milijon... Odgovorite v petih dneh, sicer odpovedujeva Glas in zahtevava za dva meseca in pol denar nazaj... Ce ne verjamete, pride pogledat!!!«

Po prejemu dopisnice sem družino res obiskal. Kaj bom videl?

Že prva ugotovitev je bila precej presenečljiva. Namesto raztrgane »bajte«, kaj tega sem si predstavljal po pišanju v pismih, sem zagledal enonadstropno stavbo, ki pravzaprav ni kazala posebnih znamenj revščine. Dobro urejen vrt z rožami, rože v veži, ki je tudi dokaj v redu urejena, so mi dali slutiti, da morda vse tvaranje le ni povsem upravičeno.

V kuhinji me je sprejel možak, za katerega se je kmalu pokazalo, da je poglav var družine. »Pravkar sem

nameraval spet kupiti dopisnico in vam pisati,« so bile besede, s katerimi me je sprejel. »In kar prav je da ste prišli! Se bomo malo posenili,« je še pristavil možak, kako leto več kot štiri deset bi mu jih prisodil, kateremu se res že na zunaj kažejo znamenja bolezni.

Kuhija mi je spet dala mitsli svoje. Kar dobro urejena je in opremljena, morda bolje od marsikater na Gorenjskem. Sedla sva za mizo v prostorni hiši. Nisem opazil, da bi česa manjkalo. In ko sem bil postrežen še s cvrtem v pijačo, sem dobil že kar malo popolnejšo predstavo o položaju omenjene družine. Izvedel sem, da mož prejema osemsto dinarjev pokojnine, žena zaslubi približno toliko v bližnji tovari, hčerka obiskuje zadnji letnik poklicne šole, najmlajša pa bo v kratkem začela obiskovati šolo. Res, priznam: ni najboljše, a upam si trditi, da je na Gorenjskem že precej družin, ki se morajo spoprijemati še s precej hujšimi težavami. »In čimprej odpisite, če nam boste pomagali. Saj ni važno koliko. Vse je dobro: en tisoč, dva, tri!« sem še slišal za seboj, ko sem odhajal.

In zakaj potem to pisanje? Zato, da spoznate tudi malo manj poznane strani našega dela, da spoznate, s čim vsem se morajo spoprijemati ustvarjalci časopisa.

J. Govekar

Kranjska Iskra ima 6000 delavcev

V obratu telefonskih elementov Iskre Elektromehanike Kranj na Blejski Dobravi v jeseniški občini so v torek na novo zaposlili 50 delavcev. Med skupino je bila tudi 33-letna Milena Legat z Jesenic, ki je postala 6000 član kolektiva kranjske Iskre. Ob tej priliki so pripravili manjšo slovesnost, ki se je udeležil tudi predsednik jeseniške občinske skupščine Franc Žvan. Milena Legat bo delala na Siemens enotah in bo spajkala na traku. — Sekretar Iskre Elektromehanike Kranj Ivan Cvar nam je povedal, da se bo do konca leta kolektiv kranjske Iskre povečal na okrog 6100 zaposlenih, prihodnje leto pa računajo da bodo v tovarni imeli Razen tega pa bodo do julija prihodnje leto obrat na Blejski Dobravi povečali za polovico. Zgradili bodo nove prostore. — A. Z.

Višje pogrebnine

Skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj je na svoji zadnji seji sprejela sklep o višjih pogrebninah za zavarovane osebe. Pravico do pogrebnine ima vsak, ki poskrbi za pogreb osebe zavarovane pri skupnosti zdravstvenega zavarovanja Kranj. Pogrebnična za odraslo umrlo osebo znaša 1500 din, za otroka do 14. leta starosti 1150 din in za otroka do enega leta 700 din.

POTROŠNIKI!

Sveža konzumna jajca lahko dobite v valilnici v Naklem vsak torek, četrtek in soboto od 6. do 18. ure.

KZ Naklo

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO KRANJ

razpisuje prosto delovno mesto

pomivalke steklovine

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Pismene ponudbe sprejema Zavod za zdravstveno varstvo Kranj, Gospodstvena ulica 9.

Posredujemo prodajo

karamboliranih vozil

1. osebni dostavni avto opel rekord caravan,

letnik 1972, prevoženih 2000 km, začetna cena 37.000 din;

2. osebni avto zastava 750,

letnik 1965, začetna cena 3.000 din.

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 12. ure pri Zavarovalnici Sava, PE Kranj. Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do 25. oktobra do 12. ure.

Zavarovalnica Sava Ljubljana
Poslovna enota Kranj

Industrijski kombinat

PLANIKA

Kranj

objavlja prosto delovno mesto
korespondentke

za trgovsko mrežo

Pogoji: dokončana 2-ali 4-letna administrativna šola, začeleno nekaj prakse in vsaj delno znanje srbo-hrvatskega jezika.

Nastop dela takoj. Interesentke naj se takoj ozroma najkasneje v 15 dneh zglasijo v kadrovskem oddelku kombinata.

**PROJEKTIVNO
PODJETJE
K R A N J**

CESTA JLA 6/I
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE ZA
STANOVANJSKE
HISE
IN VSE
VRSTE
OSTALIH
GRADENJ

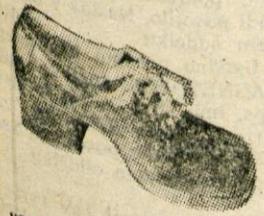
MARKIC KATARINA
izdelava copat

vam nudi bogato izbiro
moških, ženskih in otro-
ških copat ter ortoped-
skih copat po ugodnih
cenah na sejmu obrti in
opreme v Kranju

Priporoča se
MARKIC KATARINA,
BECANOVA 1, TRŽIČ

Na V. sejmu
obrti in opreme
od 14. do 22. oktobra
v Kranju

vam s posebnim
sejmskim popustom
nudimo ženske in moške
čevlje po najnovejši modi.
Kern Stanko,
modno čevljarsvo,
Kranj, Partizanska cesta 5.

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja

Kemične tovarne EXOTERM
Kranj, Stružev 66, razpisuje na podlagi 77. člena statuta delovno mesto

direktorja

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko izobrazbo kemične ali metalurške ali ekonomske smeri;
- da imajo 7 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 3 leta na vodilnem položaju v industrijskem podjetju, ki ima podobno dejavnost.

Pismene prijave sprejema razpisna komisija v roku 15 dni od dneva objave razpisa. Prijavi je treba obvezno priložiti potrdilo, da ne obstoji zadržki po 55. členu Temeljnega zakona o podjetjih, življepis ter dokazila o šolski izobrazbi in praksi.

Gostinsko in trgovsko podjetje

CENTRAL

MAISTROV TRG 11

sprejme v redno delovno razmerje za nedoločen čas:

1. KV prodajalca-ko
2. perico

za določen čas:

3. čistilko v upravi podjetja.

Prijave sprejema splošni sektor podjetja, 8 dni po objavi, kjer dobite tudi vse infomacije.

Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj Cesta JLA 6/V

razpisuje javni natečaj

z zbiranjem pisnih ponudb o prodaji 4-sobnega stanovanja v I. nadstropju stanovanjske hiše v Kranju, Cesta Staneta Žagarja 25 za izklicno ceno 88.000 din.

Pogoji:

25 % ponudene kupnine je treba plačati v 15 dneh po sklenitvi pogodbe; ostali del kupnine v obrokih v 10 letih z 2 % obrestmi; po ponudbi je treba vplačati varščino 4400 din; ponudbo je treba poslati podjetju v 15 dneh po tej objavi v zaprti ovojnici z oznako »natečaj«; prednost ima ponudnik, ki bo ponudil najugodnejšo kupnino.

Stanovanje je zasedeno.

Zavarovalnica SAVA

PE KRAJN

razpisuje v šolskem letu 1972/73 tri štipendije, in to:

1. dve štipendiji

za šolanje na srednji ekonomski šoli,

2. štipendijo

na srednji upravno administrativni šoli.

Rok za sprejemanje prijav je 25. oktober 1972, h katerim naj interesenti priložijo še izkaz o učnem uspehu in potrdilo o višini osebnega dohodka staršev. Prednost pri podelitev štipendij bodo imeli dajki z boljšim učnim uspehom in manjšim družinskim poprečjem osebnega dohodka.

Spoštno gradbeno podjetje
Tehnik
Škofja Loka

sprejme

pomočnika vodje sektorja

gradbenega tehnika
s strokovnim izpitom

žerjavista

za vrtiljive stolpne žerjave s tečajem in izpitom

strojnika težke mehanizacije
s tečajem in izpitom ali

KV delavca

kovinske stroke, ki bi šel pozimi na tečaj

Prijave z osebnimi podatki in podatki o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na SGP Tehnik, Škofja Loka, Stara cesta 2.

Obrtno podjetje

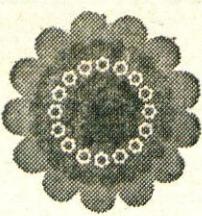
Inštalacije
Škofja Loka

razpisuje
prosto delovno mesto

administratorke

Pogoji: administrativna šola, popolno obvladovanje strojepisja, praksa zaželena. Poskusno delo je dva meseca.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnega dohodka podjetja. Prijave naj kandidati pošljejo na poslovni odbor podjetja.

**Beate
Uhse**

**Vsakih 6 sekund se nekdo obrne na
BEATE UHSE — in to z vsega sveta.**

Beate Uhse je največja specializirana trgovina tega kontinenta za zakonsko higieno in spolnost. Vabi vas na obisk prodajalne v Lipnici — Leibnitz — Avstrija, dr. Leo-Kleingasse 3 (blizu železniške postaje). Stalna razstava vsak dan od 8. do 18. ure ob sobotah od 8. do 13. ure.

**Na nas se vedno lahko obrnete tudi pismeno in veselilo nas bo, če si bomo pridobili vaše zaupanje.
Zahtevajte kataloge!**

**ISKRA — Elektromehanika Kranj
v ZP Iskra Kranj**

iščemo nove strokovne sodelavce in vabimo k sodelovanju:

profesorja matematike ali diplomiranega inženirja matematike za delo na področju prometne teorije in optimizacije telefonskih omrežij z elektronskimi računalniki;

zaželeno je znanje angleškega jezika (zaradi sodelovanja z inozemskim partnerjem) in urejena vojaščina;

diplomiranega inženirja strojništva ali elektrotehnike za vodenje tehnološko-analitskega oddelka, ki bi se bil pripravljen posvetiti predvsem razvoju tehnologije in problemom študija dela in časa;

zaželena je najmanj 6-letna praksa na tehnološkem področju, po možnosti na področju študija dela in časa;

diplomiranega inženirja strojništva za vodenje tehnološke projektiive v tehnološkem področju;

zaželena je najmanj 6-letna praksa na tehnološkem področju;

diplomiranega inženirja strojništva za vodenje vzdrževalnih delavnic;

zaželena je 4-letna praksa na področju vzdrževanja;

diplomiranega inženirja elektrotehnike za vodenje odseka energetskih instalacij;

zaželena je 4-letna praksa na področju instalacij;

diplomiranega ekonomista za vodenje komercialne operative v tovarni;

zaželena je 6-letna praksa, po možnosti na komercialnem področju ter znanje vsaj enega tujega jezika.

Interesente vabimo, da se zglašajo v kadrovskem oddelku naše tovarne, kjer bodo lahko dobili podrobnejše informacije, ali pa naj pošljajo pismene vloge na naslov: Iskra — Elektromehanika Kranj, kadrovski oddelok, 64000 Kranj, Savska loka 4.

mali oglasi

PRODAM

Prodam globok OTROŠKI VOZICEK. Cesta Kokrškega odreda 44, Kranj 5361

Prodam šest tednov stare PRASICKE. Bremšak Ivan, Podreča 4 5385

Prodam šest tednov stare PRASICKE in dva PRAŠICA, težka po 80 kg. Praprotna Polica 28, Cerknje 5386

Prodam TRAKTOR ferguson, 35 KM, traktorski TROSILEC GNOJA in manjšo PRIKOLICO. Koselj Jože, Doslovče 21, Žirovnica 5387

Prodam enoosno traktorsko PRIKOLICO in manjšo SLAMOREZNICO z verigo in puhalnikom. Voklo 86 5388

Prodam suhe jesenove in bukove PLOHE. Dolenc Janez, Gabrovo 2, Škofja Loka 5389

Prodam globok OTROŠKI VOZICEK tribuna. Huje 5, Kranj 5390

Ugodno prodam STRESNO OPEKO bobroveč in nekaj ZIDNE OPEKE. Kranje, Levstikova 3, Kranj, telefon 23-738 5391

Prodam VARILNI APARAT 220 V — 380 V — 350 amp in staro poslikano SKRINJO. Arh, Frankovo naselje 98, Škofja Loka 5392

Zelo ugodno prodam nov PLINSKI ŠTEDILNIK na štiri plošče. Gregorič, Smledniška 31, telefon 24-021 Kranj 5393

Poceni prodam zelo dobro ohranjeno italijansko PEČ na olje z ventilatorjem. Kralj Jože, Predoslje 137, Kranj 5394

Prodam šest tednov stare PRASICKE (bekone). Bernard Franc, Brezje 8 5395

Prodam nov mizarski tračni BRUSILNI STROJ železne konstrukcije ter maso in vreteno za cirkularko za isto stroko. Milje 17, Šenčur 5396

Prodam dobrega KONJA z vso opremo. Volk Anton, Matuh, Moste, Žirovnica 5397

Prodam novo STRESNO OPEKO špičak in hlevski GNOJ. Naslov v oglašnem oddelku 5398

Prodam nov krznen PLASC. Jezerska cesta 95, Kranj 5399

Prodam GARAŽNA VRATA in štiri nove zimske GUME 615 x 13. Vrhovnik, Mlaka 49, Kranj 5400

Prodam švicarski PLETILNI STROJ passap duomatic komplet z jakom in šablono za norveški vzorec. Kupca naučim plesti. Informacije pri Glavinu, Jezerska cesta 64, Kranj 5401

Poceni prodam KAVČ in OMARO. Božeglav, Gospodsvetska 19, Kranj 5402

Prodam 80 kg težko sivo OSLICO, MOTORNO ŽAGO stihl, 14-colska KOLESNA in bobne za gumi voz, gumijast ČOLN na vesla in 5-tonsko DVIGALO (vinto). Zupančič Albin, Zapuže 2, Begunje 5403

Prodam brejo KRAVO. Povlje 6, Golnik 5404

Prodam lep krznen PLASC — dihur, ročno delo, za večjo postavo. Kranj, Tavčarjeva 1 5405

Prodam skoraj nov PONY EXPRES in TELEVIZIJO Niš. Mlaka 60, Kranj 5406

Ugodno prodam DNEVNO SOBO. Jelenko, Nazorjeva 6, Kranj 5407

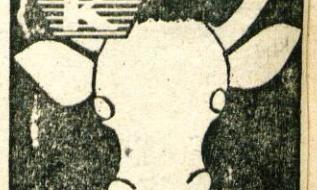
Ugodno prodam kompletni SPALNICO. Alojz Poljanšek, Moša Pijade 48, Kranj 5408

Prodam obžagan LES za ostrešje. Klanec 9, Kranj 5409

Prodam skoraj nov avstrijski globok OTROŠKI VOZICEK svetle barve. Markič, Planina 7, Kranj 5410

Prodam ŠTREDILNIK na štiri plošče. Gregorič, Smledniška 31, telefon 24-021 Kranj 5393

ZIVILA

MESARSKI ODDELEK GLOBUS

Ugodno prodam 50 W tranzistorji OJACEVALNIK tip »GITACORD 50/S HI — DE LUXE« z dvema zvočnima koma stebroma. Cena 5000 din, polovico zneska lahko tudi posojilo. Naslov v oglašnem oddelku 5411

Ugodno prodam kvalitetni MAGNETOFON znamke Philips, ima štiri kanale in dve hitrosti. Cena 3000 din (za 1000 din lahko posojilo). Naslov v oglašnem oddelku 5412

Prodam skoraj nov 1500-W tranzistorji SOD za gnojnicico, KOSILNICO in TRAKTOR feroguson 35 KM. Šifrer Ivan, Žabnica 11 5413

OBİŞČITE NA NOVO ODPRTO PRODAJALNO • POLEG KINA CENTER

Prodam obžagan LES za otrešje. Šenčur, Mlakarjeva 25 5432

Prodam električni STEDILNIK AEG, SIVALNI STROJ singer — oboje dobro ohranjen. Naslov v oglasnem oddeku 5433

Prodam suha DRVA, razšagam in dostavim na dom. Velesovo 24, Cerkle 5434

Po ugodni ceni prodam starejo KRAVO, ki je pred šestimi tednimi teletila, ter 6 in 8 tednov stare PRASICKE. Grad 43, Cerkle 5435

Po ugodni ceni prodam POHISTVO za DNEVNO SOBO oziroma otroško. Ogled 23. in 24. oktobra po 16. uri. Kranj, Šorlijeva 19/I, stan. 26, telefon 22-839 5436

Prodam rabljeno DNEVNO SOBO, Kalan, Valjavčeva 9, Kranj 5437

Prodam 100 kg težkega PRASICA. Jama 4, Kranj 5439

Prodam OPEKO za dimnike. Belehar, Voklo 27, Šenčur 5440

Prodam mlado KRAVO s teletom. Zalog 17, Cerkle 5441

Prodam PRASICKE in smrekove PLOHE. Šenturska gora 3, Cerkle 5442

Prodam kopalno BANJO za 250 din. Zg. Brnik 4, Cerkle 5443

Prodam KONJA, Vasca 12, Cerkle 5444

Prodam dva PRASICA, težka po 90 kg. Štefanja gora 23, Cerkle 5445

Prodam 150 kg težkega PRAŠICA. Šenturska gora 19, Cerkle 5446

Prodam sedem mesecev brejo KRAVO. Grad 3, Cerkle 5447

Prodam po 20 kg težke PRASICKE. Stiška vas 1, Cerkle 5448

Prodam smrekov LES za punje. Jagodic, Ambrož pod Krvavcem 5449

Prodam tri mesece starega VOLCJAKA. Hosta 5, Škofja Loka 5450

Prodam ŠTEDILNIK gorenje Velenje na trda goriva. Košenina Francka, Papirnica 1, Škofja Loka 5451

Prodam 1000 kg CEMENTA anhovo 550. Zabnica 23 5452

Prodam BUTARE. Bajda — Vodnik, Prebačovo 71, Kranj 5453

Prodam CEMENT in BETONSKO ŽELEZO. Sp. Brnik 5

Prodam trajno-žarečo PEČ »kreka« venera. Kristanc Franc, Srednja vas 42, Šenčur 5454

Prodam dve KRAVI po teletu. Hlebce 24, Lesce 5455

Prodam dva STRUŽNA AVTOMATA ali sprejem delo zanj (do 8 mm). Ponudbe poslati na podružnico Glasa v Šk. Loko 5456

Prodam SLAMOREZNICO. Bodešče 10, Bled 5458

Prodam 280 kosov pregradnega bloka B-6 25 × 12 × 38, nova, desna, hrastova vhodna VRATA 90 × 200 in 1000 kg CEMENTA. Milka Kurnik, Ološek 48 5459

Ugodno prodam 2100-litrsko CISTERNO za olje in FILODENDRON visok 2,5 m s 15 listi. Kacin Franc, Šempeter-ska 44, Kranj 5460

KUPIM

Kupim gradbeno BARAKO, 2 m³ PLOHOV in 2 m³ DESK. Ponudbe poslati pod »staro«

MOTORNA VOZILA

Iščem SOBO primerno za slikarski atelje s tekočo vodo. Slapar Jernej, Zlatnarjeva 7, Kranj 5423

Iščem SOBO ali sobo s kuhinjo v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati pod »dobro plačilo« 5424

ZAPOSLITVE

Sprejem MIZARJA za stavbno pohištvo in VAJENCA. Ostalo po dogovoru, Peterenalj, strojno mizarstvo, Grajska pot 14, Škofja Loka 5425

Tako potrebujem dve PLETILJI za delo na domu. Vrhunc Marija, pletilstvo RADOVLJICA 5374

Iščem ŽENSKO za dopoldansko pomoč v gospodinjstvu. Gospodinjstvo mehanizirano, otroci v vrtcu. Nagrađa in po potrebi soba. Mohorič, Kranj, Skalica 10. Do v soboto in nedeljo dopoldne 5311

Iščem VARSTVO za osem mesecev starega otroka v Naklem. Naslov v oglasnem oddelku 5426

Iščem HIŠNICO za večji gostinski obrat. Zagotovljeno stanovanje in hrana. Plača dobra, zaposlitev redna. Ponudbe poslati pod »lahko kmečko dekle« 5467

OSTALO

Najden ženski DEŽNIK se dobi na Zg. Brniku št. 73

Prosim osebo, ki mi je 13. oktobra vzela KOLO od heublitzu, da ga takoj vrne, ker je bila opazovana, drugače jo bom prijavil postaji milice. Vidmar, Zalog 32, Cerkle 5468

OBVESTILA

ROLETE, lesene, plastične in žaluzije, kakor tudi naročila za PARKET sprejema zastopnik SPILER, Gradnikova 9, RADOVLJICA, telefon 064-75-610. Pišite, pridem na dom 5427

Sprejem vsa ZIDARSKA in FASADARSKA DELA. Obrtnik Nazim Zaimi, Zeleška 24, Bled 5428

Cenjene goste obveščamo, da GOSTILNA pri MILHARJU v GRADU pri Cerkljah zopet normalno obratuje 5429

Za razpokane roke vam svetujemo uporabo

DROGESAN LABOR KREMO

Kem. kozm. obrt P. Šinkovec, Kranj, Prešernova ul.

POSESTI

Kupim kakršnokoli STAVBO, kočo, stajo ali senik iz kamna ali lesa, lahko močno poškodovano kjerkoli na Gorenjskem, po možnosti z nekaj travnika. Plačam z devizami. Ponudbe poslati na naslov: J. Husak 82 Princdale Road, London W. 11 5308

STANOVANJA

Iščem SOBO v Kranju. Lačič Mičo, Vojkova 60, Ljubljana 5420

20-letno dekle išče SOBO v Kranju zaradi službenih obveznosti. Plača do 500 din mesečno. Cenjene ponudbe pošljite pod »Jesenčanka«

ne zabave. Od 22. ure dalje na voljo »NIGHT KLUB«. Se priporoča GAMSOV RAJ, telefon 74-140 5469

Zveza za šport in rekreacijo invalidov SRS organizira v nedeljo, 22. oktobra, republiško tekmovanje invalidov SRS v avto-rallyju »Po potegorenskih partizanov«. Start bo ob 9. uri izpred Tekstilindusa obrat Tiskanina v Kranju. Možnost udeležbe imajo vsi invalidi, ki so registrirani v invalidskih športnih društvih, in borci NOV iz vseh gorenjskih občin. Tekmovanje ima dva dela: ocenjevalno vožnjo na progi Kranj — Škofja Loka — Češnjica — Bohinjska Bistrica — Bled — Gorje — Javornik — Žirovnica — Begunje — Tržič — Gočnik — Kranj ter spremnostno vožnjo na parkirnem prostoru tovarne Iskra v Kranju. Tekmovalci se lahko prijavijo na startnem mestu uro pred začetkom tekmovanja.

PRIREDITVE

GASILSKO DRUSTVO PREDOSLJE prireja v soboto, 21. oktobra, ob 19. uri v kulturnem domu v Predosljah VINSKO TRGATEV. Za ples bodo igrali »TRGOVCI«. Vabljeni! 5379

Na veselo VINSKO TRGATEV vas vabita Irena in Mirko v gostilno »BOHINC«, Mlje 15, Šenčur 5379

MLADINSKI AKTIV MAVCICE priredi v nedeljo ob 17. uri MLADINSKI PLES. Igral bo ansambel »TIGER«. Vljudno vabljeni! 5430

HOTEL KAZINA JEZERSKO prireja vsako soboto ZABAVO s PLESOM. Za veselo razpoloženje bo igral ansambel TIGER. 5431

Aktiv ZMS DUPLJE prireja v nedeljo, 22. oktobra 1972, ob 17. uri MLADINSKI PLES v dvorani gasilskega doma. Igra ansambel UTRINKI. Avtobusne zvezne dobre 5472

Odbor za delovna razmerja pri

Zavarovalnici Sava

PE Jesenice

Cesta maršala Tita 16, Jesenice

razpisuje naslednje prosto delovno mesto:

zastopnika

za sklepanje in kasiranje že obstoječih življenjskih in imovinskih zavarovanj na območju mesta Jesenice.

Pogoji:

dokončana osemletka, znanje slovenščine, bivanje v kraju zaposlitve, veselje do terenskega dela.

Poskusno delo traja dva meseca. Izbrani kandidat bo sprejet na delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Glede na značaj dela (terensko) imajo prednost moški z odsluženim vojaškim rokom. Lastnorocno napisano vlogo s kratkim življenjepisom, spričevalom o šolski izobrazbi sprejema odbor za delovna razmerja Zavarovalnice Sava PE Jesenice 15 dni po objavi. O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem sprejemu prijav.

EXOTERM

kemična tovarna Kranj, Stružev 66

takoj zaposli

1. ključavničarja

Pogoji: končana poklicna šola kovinske stroke, izpit in atest za varilca in 3 leta prakse;

2. več delavcev

za troizmensko delo pri izdelavi kemičnih izdelkov.

Prošnje sprejema splošni oddelek Kemične tovarne Exoterm Kranj, Stružev 66.

Odbor za delovna razmerja pri
SGP Projekt Kranj
 razglaša naslednja prosta delovna mesta:

ZA ENOTO UPRAVA:**obračunovalca osebnih dohodkov**

Pogoj: ekonomski srednja šola z enoletnimi delovnimi izkušnjami;

ZA ENOTO SO-1:

- 1. delovodjo elektro delavnice**
- 2. obračunovalca proizvodnje**
- 3. dva KV minerja**
- 4. KV žerjavarja**

Pogoji:

- pod 1.: delovodja elektro stroke;
- pod 2.: ekonomski srednja šola z enoletnimi delovnimi izkušnjami v stroki;
- pod 3.: KV miner s pooblastili in zdravstvena sposobnost opravljanja poklica;
- pod 4.: KV žerjavar s pooblastili in zdravstvena sposobnost opravljanja poklica.

Za vsa razpisana delovna mesta velja poprejšnji preizkus znanja. Rok, do katerega sprejemamo prijave kandidatov za razpisana delovna mesta, je 10 dni od dneva objave v časopisu. Prošnje sprejema kadrovsko socialni oddelek podjetja SGP Projekt Kranj, Nazorjeva 1.

Zahvala

Ob bridki izgubi naše ljube mame, stare mame, sestre in tete

Ivane Plevel

p. d. Mihevčeve mame

se najlepše zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalja, nam pomagali v času bolezni in jo spremili na njen zadnji poti ter darovali toliko lepih vencev. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Beleharju za zdravljenje, kolektivom in sodelavcem za podarjene vence in spremstvo pri pogrebu. Hvala g. župniku za pogrebni obred ter vsem zvonarjem. Vsem, ki ste nam stali ob strani, še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči Plevelovi

Cerkljanska Dobrava, 19. oktobra 1972

Zahvala

Ob prerani smrti našega dragega sina, brata in strica

Antona Pirca

izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem sodelavcem, ki so ga tako lepo pospremili v njegov prerani grob. Posebno se zahvaljujemo oddelku davčne uprave in sindikalni org. občine Kranj, obema govornikoma, ki sta v imenu njegovih ožjih sodelavcev in upravnih organov SO Kranj tako lepo in pretresljivo spregovorila ob odprttem grobu. Zahvaljujemo se tudi tov. Pavlu Žerovniku za vestransko pomoč, ker nam je tako požrtvovalno stal ob strani. Hvala tudi šolski mladini in gasilcem iz njegovega rojstnega kraja Trboj. Zahvala vsem za številne prelepne vence in vsem, ki ste ga tako lepo in številno pospremili do njegovega zadnjega doma. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: oče, brata in sestra z družinami

Trboje, 16. oktobra 1972

Drzen rop

V sredo, 18. oktobra, do-
poldne je B. J. iz Zgoš pri
Radovljici, star 18 let, na-
zelo drzen način vzel denar
v trgovini kmetijske zadru-
ge v Radovljici. Prodajalec
v trgovini Ivan Škufla se je
pred vratil trgovine pogovar-
jal z neko stranko, ko je v
prodajalno vstopil mlad fant
kratkih črnih las. Tako je
stopil k registrski blagajni,
jo odprl in iz predala vzel
bankovec za 500 din. Proda-
jalec je zaslišal zven regis-
triske blagajne, zato je ta-
ko stopil v prodajalno.
Mladenič je že odhajal. De-
jal je: »Oprostite, nameraval
sem vseti 10.000 din, vendar
jih nisem.« Nato je hotel
skozi vrata. Prodajalec Šku-
fla pa je predzneža prijal,
vendar se mu je ta iztrgal,
ga udaril, da je padel po
tleh in pobegnil. Prodajalec
je stekel za njim in klical
mimočim, naj ga zadrže.
Nekateri so se res pognali
za bežečim, vendar jo je tat
popihal. Še isti dan pa so
kriminalisti neznanca poiskali
na njegovem domu.

Čigavi so predmeti in vozila?

Kriminalistična služba
pri UJV Kranj prav sedaj
razjasnjuje večje število
vlomov in tativ in avto-
mobile. Pri skupini vlo-
milcev, ki jih je odkrila,
so našli več predmetov,
za katere storilci ne ve-
do ali nočejo povedati,
kje so jih dobili. Pred-
meti so bili ukradeni le-
tos od maja do začetka
oktobra na celotnem pod-
ročju Gorenjske vključno
s Kamnikom in tja do
Sentvida. Med predmeti
za katere lastniki še niso
znani, je več torbic prve
pomoči, razno avtomobil-
sko in drugo orodje, šo-
ferske rokavice, ročne
baterije, rotacijska luč,
loparji za badminton ter
nekaj oblačilnih predme-
tov. Neznanega izvora so
tudi mopedi in nekaj ko-
les s pomočnim motor-
jem (pony ekspres).

Oškodovanci si lahko
predmete in vozila ogle-
dajo na Upravi javne
varnosti v Kranju ob
delavnikih od 7. do 9. ure
zjutraj.

nesreče

NEPRIMERNA HITROST

V sredo, 18. oktobra, ob 20.15 se je na cesti drugega reda
med Bledom in Bohinjem pripetila prometna nezgoda zaradi
neprimerne hitrosti. V ovinku je zaneslo v ograjo voznika
osebnega avtomobila nemške registracije Bruna Hopfa. Sko-
de je za 30.000 din.

Republiška prometna akcija

Tako kot že nekaj let
doslej se je tudi letos re-
publiški sekretariat za
notranje zadeve, oddelek
za varnost prometa, od-
ločil za republiško jesensko
prometno akcijo na
celotnem področju Slo-
venije. Oktobra in no-
vembra bodo postajale pro-
metnih milic skupaj s
postajami milic s sploš-
nim delovnim področjem
izvedle šest prometnih
akcij. Za vse te akcije so
datumi že določeni in
bodo po vsej Sloveniji
potekale istočasno. Re-
publiška prometna akcija
poteka prav v času, ko
se vozni pogoji na cestah
poslabšajo. Prav v tem
času je na cestah tudi
precej nesreč. S takimi
prometnimi akcijami naj
bi prometni organi pre-
verili brezhibnost vozil v
prometu in s tem posred-
no vplivali na zmanjšanje
števila nesreč, ki se pri-
petijo zaradi različnih

okvar in pomanjkljive
opreme motornih vozil.

Na področju UJV Kranj
izvaja akcije postaja pro-
metne milice Kranj skupaj
s postajami milice s sploš-
nim delovnim področjem
na Gorenjskem. K sode-
lovanju pri akcijah, kot
je povedal komandir po-
staje prometne milice
Kranj Franc Polajnar, pa
vabijo tudi podjetja, ki
opravljajo tehnične pre-
glede motornih vozil.

Do sedaj je bila v okvi-
ru republiške jesenske
akcije izvedena kontrola
hitrosti, v programu ak-
cij pa so še kontrola
svetlobnih naprav in svet-
lobno signalnih naprav na
motornih vozilih, kontro-
la gum, ugotavljanje
utrujenosti pri vozničkih
(s tahografi), kontrola
vinjenosti, tehtanje vozil
in kontrola medsebojne
razdalje med tovornimi
vozili.

Mednarodni skakalni tekmi
v Kranju in Mostecu

Glasov pokal najboljšemu Gorenjcu

Kranjska 50-metrska plastična skakalnica na Gorenji Savi je pripravljena. Danes bo nova naprava doživele svoj uradni krst. Na mednarodni tekmi se bo čez mostiček namreč pognalo nad 60 skakalcev iz Avstrije, ČSSR, Italije, ZRN in Jugoslavije.

Najmočnejše bo vsekakor domače zastopstvo, saj bo nastopilo kar 30 naših tekmovalcev. Močno ekipo so poslali tudi Italijani in Avstrijci (14) iz ZRN bosta nastopila 2, medtem ko so Čehoslovaki prijavili 6 svojih skakalcev. Med to družino bomo na startu videli tudi po 3 udeležence bavarske in koroške smučarske zveze.

Slovesna otvoritev bo tako danes ob 14. uri z govorom predsednika organizacijskega odbora Ludvika Kuharja in s prezentacijo traku pokrovitelja kranjske prireditve predsednika skupščine občine Kranj Slavka Zalokarja. Poskusni »zajc« pred pričetkom uradnega tekmovanja bodo trije domači skakalci — sokonstruktur skakalnice študent arhitekture Klemen Kobal, Bogdan Norčič in Marjan Mesec. Slovesna razglasitev rezultatov pa bo ob 18. uri v avli skupščine občine Kranj.

Ta dan bodo v Prešernovem gledališču ob 16. uri vrteli športne filme Planica 72, Bloke in Lisica 71. Ob 17.30 bo predsednik Zalokar sprejel delegate smučarske zveze Jugoslavije in predstavnike republiških zvez, ki bodo dva dni na plenarnem posvetu v Preddvoru. Leti si bodo ogledali tudi obe prireditvi v Kranju in Mostecu. Včeraj ob 19.30 pa bo v hotelu Evropa predsednik Zalokar priredil sprejem za organizatorje, družbenopolitične delavce in predstavnike delovnih organizacij, ki so prispevale največ finančnih sredstev za ta novi kranjski objekt. Sprejema se bosta udeležila tudi predsednik smučarske zveze Jugoslavije Jože Majarič in predsednik smučarske zveze Slovenije Niko Belopavlovič.

Poleg številnih nagrad, ki so jih prispevale delovne organizacije Iskra-Elektromehanika Kranj, Elan Begunje, Planika Kranj, Živila Kranj, Sukno Zapuže, Almira Radovljica in slaščičarna Šink iz Kranja, pa sta pokale za najmlajšega udeleženca dala občinska konferenca ZMS Kranj in za najboljšega Gorenjca naše uredništvo.

D. Humer

Gorenjska rokometna liga

Sava B : Tržič B19 : 13

V 7. kolu I. gorenjske rokometne lige je za presenečenje poskrbela Sava B, ki si je z zmago nad Tržičem B prisluzila prvi prvenstveni točki. V ostalih srečanjih so bili doseženi pričakovani rezultati, le Radovljica je na Jesenicah iztržila točko.

Rezultati: Žabnica : Preddvor 7:23 (2:12), Sava B : Tržič B 19:13 (10:7), Jesenice : Radovljica 17:17 (9:1), Kranj : Krvavec 22:19 (14:7).

Lestvica:

Kranj	7	7	0	0	159: 88	14
Radovljica	7	5	1	1	133: 97	11
Preddvor	7	4	1	2	128: 88	9
Kr. gora	7	4	1	2	134:117	9
Jesenice	7	3	1	3	128:136	7
Krvavec	7	3	0	4	134:122	6
Tržič B	7	3	0	4	116:122	6
Križe B	7	3	0	4	98:140	6
Sava B	7	1	0	6	92:141	2
Žabnica	7	0	0	7	66:166	0

V II. ligi pa je Storžič izgubil prvo točko. V Selcah je namreč proti Alplesu B samo remiziral. Veterani so visoko odpravili Duplje B, Preddvor B pa Žabnico B.

Rezultati: Alples B : Storžič 16:16 (9:11), Duplje B : Veterani 18:40 (7:18), Žabnica B : Preddvor B 8:34 (5:13), Besnica : Radovljica B 26:17 (9:8).

Lestvica:

Veterani	6	6	0	0	242:103	12
Storžič	6	5	1	0	135: 83	11
Preddvor B	7	5	0	2	142:112	10
Alples B (-1)	6	4	1	1	94: 69	8
Šešir B	6	2	0	4	98: 93	4
Radovljica B	6	2	0	4	109:118	4
Besnica	6	2	0	4	131:144	4
Duplje B (-1)	6	1	0	5	73:112	1
Žabnica B	7	0	0	7	85:275	0

-dh

Divja liga

Zanimivo prvenstvo

Po 6. kolu je položaj na lestvici precej nejasen, saj ekipe nimajo enako število odigranih tekem. Za prvo mesto se trenutno poteguje kar 6 ekip, med njimi pa ima še vedno največjo možnost za prvo mesto ekipa Jamarjev.

Rezultati 5. in 6. kola

Kamikaze : Puščavnik 2:7
Outsiders : Kokrica 4:1
Standard : Arestantje 0:5
Študentje : Ime 16:3
Gobe : Cirče 0:1
Jamarji : Outsiders 2:2
Študentje : Kamikaze 5:3
Kokrica : Arestantje 1:3
Standard : Gobe 10:1
Cirče : Sedmina 8:0
Puščavnik : Ime 3:5

Lestvica:

1. Arestantje	6	3	0	17:	9	9
2. Študentje	6	4	0	29:	15	8
3. Outsiders	5	3	2	0	15:	7
4. Jamarji	4	3	1	0	20:	4
5. Cirče	5	3	1	1	16:	9
6. Sedmina	5	3	1	1	13:	11
7. Puščavnik	5	1	2	2	14:	12
8. Standard	6	2	0	4	16:	24
9. Kamikaze	7	2	0	5	20:	30
10. Kokrica	6	1	1	4	13:	22
11. Gobe	6	1	1	4	8:	21
12. Ime	5	1	0	4	13:	31

Na listi strelcev vodi Elijon Stane (Študentje) s 15 golih.

K. Bedekovič

Nova skakalnica v Žireh

Smučarski klub Alpina iz Žirov gradi te dni v Novi vasici novo 30-metrsko smučarsko skakalnico. Načrt zanje je izdelal ing. Janez Gorišek. Za gradnjo nove skakalnice so se Žirovci odločili zato, ker prejšnja ni dopuščala lepih v pravilnih skokov. Ves izkop bodo prizadeli smučarski delavci iz tega kraja morali opraviti ročno. Ker pa je prostovoljce le težko dobiti, je vprašanje, če bo skakalnica pripravljena že do zime. -jg

Podelitev priznanj v Radovljici

V petek je bila v Radovljici podelitev priznanj telesno-vzgojnim delavcem in športnikom iz radovljiske občine. Priznanja je podelil izvršni odbor zveze za telesno kulturno Slovenije bo 30-letnici ustanovitve Osvobodilne fronte in 25-letnici ustanovitve fizkulturne zveze Slovenije.

M. Hudovernik

I. zvezna namiznoteniška liga — ženske

Danes Vojvodina : Triglav

V avli osnovne šole Simonja Jenka v Kranju se bodo v drugem kolu pomirile namiznoteniške igralke domačega Triglava in novosadske Vojvodine v okviru I. zvezne namiznoteniške lige - ženske. Start kranjskih igralk Ljube Novak, Zdenke Zajkoč, Nade Jakopin in Darinka Žerovnik ni bil uspešen, saj so v prvem kolu s 5:0 izgubile proti ljubljanski Olimpiji. Pomiriti pa je treba, da bodo Ljubljancanke letos štartale na najboljše mesto. Neuspeh Kranjčanki potrl, tako da lahko že danes od njih pričakujemo lepo in borbeno igro. Uspeh tako po vsej verjetnosti ne more izostati. -dh

Šahovski teden na Jesenicah

V počasitev 40-letnice Šaha na Jesenicah so organizirali šahovski teden s številnimi prireditvami. Glavna prireditve je bila v soboto, ko je bilo na sporedu mednarodno srečanje z ekipo Berkstaina. Zmagali so gostje s 5,5:4,5. V nedeljo pa je bil četverboj za pokal Jožeta Gregorčiča. Zmagala je ekipa Jesenice pred Borcem iz Kranja, ekipa Lesc in Škofjo Loko.

bef

Ljubljanska conska rokometna liga

Zmaga Dupelj v Kamniku

V 8. kolu ljubljanske conske rokometne lige so nopravili veliko presenečenje rokometniški iz Dupelj, ki so premagali v Kamniku domačo ekipo. Ceprav so domačini vodili v drugem polčasu še z 10:6, so Dupljanci z izredno dinamično igro v drugem delu drugega polčasa rezultat obrnili v svojo korist. Ker je nastopil na tekmi igralec Dupelj Pavel Srečnik brez tekmovalne izkaznice, tekma še ni registrirana in bo o odločitvi sklepala tekmovalna komisija.

J. Kuhar

Pomembno zmago so zabeležili tudi rokometni Šeširja, presenetila pa je tudi ekipa Alplesa.

Rezultati: Šešir : Prule 19:16, Križe : Mokerc 8:22, Alples : Hrastnik 23:13, Olimpija : Sava 25:11, Novo mesto : Zagorje 34:20.

V vodstvu je ekipa Kamnika s 14 točkami pred Šeširjem in Olimpijo, ki imata po 12 točk. Ekipa Dupelj pa je trenutno z 8 točkami na 6. mestu.

Jesenice : Medveščak 7 : 1

V zadnjem treningu tekmi pred današnjim startom v I. zvezni hokejski ligi so Jeseničani pod Mežakljo premagali neugodnega nasprotnika zagrebškega Medveščaka. Medveščak se je dobro upiral raz-

igranim Jeseničanom, toda po prikazani igri obe možvi še nista dobro pripravljeni za letošnjo sezono.

Gole za domačine so dosegli: Poljanšek in Hafner po 3, Beravs 1.

Poslovalnica Kranj, Cesta JLA 10.

Cenjene stranke obveščamo, da imamo že na zalogi snežne verige

Z mednarodnim tekmovaljem v smučarskih skokih bodo danes slovesno odprli v Kranju novo smučarsko skakalnico, prekrito s plastično maso. Skakalnica je bila zgrajena v izrednem prizadevanjem rekordnem času, in to skakalcev in funkcionarjev SK Triglav Kranj. Ob otvoritvi tega pomembnega športnega objekta smo vprašali tri kranjske smučarske skakalce, kaj menijo o novi napravi na Gorenji Savi.

● Marjan MESEC skakalec: »Nova skakalnica je velika pridobitev za kranjski in obenem tudi za gorenjski skakalništvo. Omogočala bo treninge vse leto, in prav to smo skakalci najbolj počeli. Zaradi tega smo radi prostovoljno pomagali pri graditvi naprave na Gorenji Savi. Sam sem že preizkusil skakalnico in menim, da je dobro narejena in da bo dopuščala skoke okrog 50 metrov.«

● Janez GORJANC, skakalec-kombinatored: »Da je plastična skakalnica velika pridobitev za kranjski skakalništvo, ni potrebno ponavljati. Najbolj je primerna za trening in tekmovanje mladincev, člani pa se bomo lahko pred sezono pripravljali za tekme na večjih skakalnicah. Predvsem je pomembno, da bomo lahko že pri-

hodnje leto skakali vse leto. Ker sem opravil že nekaj skokov, lahko rečem, da je skakalnica brezhibna, čeprav je bila zgrajena v zelo kratkem času. Če skakalci in funkcionarji kluba ne bi toliko pomagali, v Kranju te naprave letos še zanesljivo ne bi bilo. Ker je skakalnica varna, bodo lahko na njej skakali tudi manj izkušeni skakalci.«

● Bogdan NORČIČ, skakalec: »Skakalni klub Triglav je s skakalnico veliko pridobil. Prej smo morali hoditi trenirati drugam, sedaj pa imamo skakalnico doma. Kvaliteta kranjskega skakalnega športa se bo zanesljivo dvignila. Skakalci smo začeli radi pomagati s prostovoljnimi delom. Naprave še nisem preizkusil, ker sem bil mesec dni z državo reprezentanco na treningu na Češkem. Tam imajo vsaj 10 takih skakalnic. Ko bo urejena še okolica in postavljeni objekti za shranjevanje opreme, bo skakalnica še lepo.«

J. Košnjek

Gorska reševalna služba praznuje

Zaradi nenehnih nesreč v naših gorah so na pobudo slovenskega planinskega društva ustanovili 16. junija 1912 v Kranjski gorici prvo gorsko reševalno postajo pri nas. Od skromnih začetkov pa do danes so naši gorski reševalci opravili pomembno delo. Danes je v petnajstih postajah gorske reševalne službe več kot 400 gorskih reševalcev in vodnikov lavinskih psov.

Gorski reševalci letos torej praznujejo 60-letnico obstoja gorske reševalne službe. Ta pomemben jubilej bodo praznovali danes v Ljubljani, kjer se bodo zbrali gorski reševalci, ki že 25 let aktivno delujejo v gorski reševalni službi, načelniki reševalnih postaj in drugi.

Ob 16. uri bo v Ljubljani otvoritev centralne razstave Gorska reševalna služba nekdaj in danes, ob 18. uri pa bo gorske reševalce in goste sprejel predsednik mestne skupščine inž. Miha Košak.

D. Sedej

Podpredsednik kranjske občinske skupščine in direktor osnovne šole Lucijan Seljak v Stražišču sta v sredo dopoldne med obiskom gradbišč osnovnih šol in vrtcev v občini v megli vozila brez prižganih kratkih luči. Podpredsednika so prometni miličniki opozorili, naj prižge luči, direktor šole pa bi moral plačati kazen.

Prav mu je. Zakaj pa ni namesto direktorja šole raje podpredsednik občinske skupščine.

Ko so na sredini seji radovljiske občinske skupščine imenovali komisijo za ugotavljanje izvora premoženja občanov, je eden od odbornikov predlagal naj bi bil član komisije vedno tudi eden od prizadetih občanov.

Najbrž med predlogom in ugotavljanjem njegovega premoženja ni nobene zveze.

Nepoučenega obiskovalca, ki bi hotel zvedeti kaj več o gledališki dejavnosti v Škofiji Loka, bi pot stej ko prej pripeljala do zadnja leta ključne osebnosti krajevnega »teatra« — do režisera Petra Jamnika (40). Kot pobudnik, aktivni član in prvi predsednik eksperimentalne skupine Oder-galerija Škofja Loka je v minulih treh sezona razveselil gledalce s širimi usplimi dramskimi deli in si pridobil slovesno daleč najboljšega, najplodnejšega in najbolj originalnega igralskega dirigenta v občini. Dovolj bo že, če povemo, da je v času po ustanovitvi eksperimentalne skupine ponudil občinstvu več kakor vse Loško gledališče skupaj. In Loško gledališče je bilo dolga leta vodilna ustanova svoje vrste v kolumni.

Jamnik je seveda amater, vendar mu ne gre oporekati izrednega talenta. Tudi izkušenj ima dovolj, saj je od leta 1950, ko so ga kot suhilitage gimnazija spreheli v šolsko dramsko sekciijo, zrežiral kar 35 celovečernih predstav. Za uvod v letošnje zimo pa pripravlja veseloigro Zdenka Majarona »Grmenje brez dežja«. To je ob celi vrsti angažiranih dram prva komedija v njegovi karieri. Prepričani smo, da ji bo kos. Premiera je napovedana za 3. november.

I. G.

Zadovoljive prijave na krvodajalsko akcijo

V tržiški občini bo 3. in 4. novembra redna letna krvodajalska akcija. V seznam krvodajalcev v občini je vpisanih 695 ali 15 odstotkov zaposlenih občanov. Da bi akcija najbolje uspela, so se začeli pripravljati že v začetku oktobra. Odpolali so prijavnice, na katere so se do sedaj odzvala že nekatera podjetja. Vse kaže, da bo akcija dobro uspela in da bo na odvzem krvi javilo predvidenih 750 krvodajalcev.

Neokrnjeno nadomestilo OD

Slovenske zdravstvene regije nimajo enotno urejenega izplačila nadomestila osebnega dohodka za zavarovanje, ki pridejo v bolnišnice zaradi transplantacij kot darovalci organov. Na predlog zvezne skupnosti zdravstvenega zavarovanja naj bi to vprašanje zdaj enotno ure-

dili za vso Slovenijo. Izvršilni odbor skupnosti skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj je predlagal, naj bi bil zavarovanec darovalec upravičen do stotodstotnega nadomestila osebnega dohodka, in to od prvega dne.